NICOLAE CEAUȘESCU

Raport la Conferința Națională a Partidului Comunist Român

19-21 iulie 1972

Proletari din toate țările, uniți-vă!

NICOLAE CEAUŞESCU

RAPORTUL

cu privire la dezvoltarea
economico-socială a României
în următorii ani şi în perspectivă,
la perfecţionarea conducerii
planificate a societăţii şi
dezvoltarea democraţiei socialiste,
la creşterea rolului conducător
al partidului în edificarea
socialismului şi comunismului,
la activitatea internaţională
a partidului şi statului

Prezentat la Conferinţa Naţională a P. C. R.
— 19 iulie 1972 —

EDITURA POLITICĂ — Bucureşti, 1972

Dragi tovarăşi,

Conferinţa Naţională — înalt for de conducere al partidului — este chemată să facă bilanţul activităţii desfăşurate de la precedenta Conferinţă Naţională din decembrie 1967 şi după Congresul al X-lea în domeniul perfecţionării planificării şi conducerii economiei, a întregii vieţi sociale, să stabilească noi măsuri pentru continuarea acestui proces în concordanţă cu cerinţele actualei etape a evoluţiei ţării noastre, cu obiectivele fundamentale ale făuririi societăţii socialiste multilateral dezvoltate pe pămîntul României.

Totodată, Conferinţa Naţională urmează să analizeze stadiul îndeplinirii planului cincinal 1971—1975 şi să elaboreze noi măsuri în vederea realizării şi depăşirii prevederilor acestuia, pentru determinarea unui nou avînt în activitatea economico-socială din patria noastră, pentru impulsionarea dezvoltării forţelor de producţie, sporirea şi mai rapidă a avuţiei naţionale, perfecţionarea organizării societăţii şi creşterea nivelului de trai al întregului popor român.

Pornind de la concepţia materialist-dialectică şi istorică şi bazîndu-se pe analiza ştiinţifică a schimbărilor produse în societate, a noilor cerinţe ale dezvoltării sociale, Conferinţa Naţională este, de asemenea, chemată să elaboreze orientările şi liniile directoare pentru elaborarea prognozelor privind dezvoltarea economico-

socială pînă în 1990, obiectivele fundamentale ale înaintării României pe calea socialismului și comunismului. Am putea spune, de aceea, că această conferință capătă un rol și o importanță deosebite, înscriindu-se în istoria Partidului Comunist Român, a națiunii noastre socialiste ca un moment crucial în lupta pentru progres și civilizație. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

A intrat în practica vieții partidului ținerea, între congrese, a conferințelor naționale consacrate dezbaterii și rezolvării unor probleme de importanță deosebită pentru dezvoltarea viitoare a țării, pentru opera de edificare a noii orînduiri. Aceasta este o expresie a adîncirii democrației interne de partid, a promovării consecvente în partidul nostru a principiului muncii și conducerii colective, a creării condițiilor pentru participarea tuturor comuniștilor, a întregului popor la elaborarea hotărîrilor care privesc interesele majore ale națiunii noastre socialiste.

Conferința Națională a fost precedată de o largă dezbatere — atît în partid, cît și în rîndul maselor populare — a celor mai importante probleme actuale ale dezvoltării economico-sociale a României.

După cum este cunoscut, în ultimul timp au avut loc importante consfătuiri pe țară — cu cadrele de conducere din întreprinderi și centrale industriale și de construcții, cu secretarii comitetelor comunale de partid și primarii comunelor, cu cadrele de conducere din institute de cercetare și proiectare, cu primii secretari, miniștri și alte cadre de conducere din economie — care au dezbătut un șir de probleme de o deosebită însemnătate pentru îmbunătățirea muncii în sectoarele respective de activitate. S-au desfășurat, de asemenea, largi dezbateri în cadrul organizațiilor de partid, încheiate cu conferințele județene, care au prilejuit o analiză exigentă a activității în toate domeniile construcției socia-

liste, sintetizarea părerilor și propunerilor oamenilor muncii cu privire la înfăptuirea în cît mai bune condiții a programului adoptat de Congresul al X-lea. Putem spune pe drept cuvînt că perioada premergătoare Conferinței Naționale a fost marcată de un puternic avînt creator al maselor, de o amplă dezbatere, în cursul căreia au fost evidențiate noi și importante rezerve de îmbunătățire a activității economico-sociale, s-au stabilit măsuri pentru folosirea lor cît mai eficientă.

Caracteristica conferințelor județene, a întregii dezbateri care s-a desfășurat în pregătirea conferinței a fost exprimarea viguroasă a hotărîrii comuniștilor, a tuturor oamenilor muncii de a face totul pentru înfăptuirea programului elaborat de Congresul al X-lea, manifestarea încrederii lor nețărmurite în politica marxist-leninistă a partidului nostru comunist *(aplauze puternice)*; dezbaterile, activitatea avîntată și noile angajamente ale oamenilor muncii au evidențiat, o dată în plus, forța partidului nostru, autoritatea de care se bucură în mase, unitatea întregului popor în jurul partidului. S-a demonstrat din nou cu putere capacitatea tuturor organizațiilor partidului nostru de a-și îndeplini rolul de forță conducătoare în societate, maturitatea și competența cadrelor noastre, creșterea nivelului lor politic și ideologic, a fermității lor în lupta pentru cauza socialismului, pentru bunăstarea și înflorirea patriei, conștiința ridicată a comuniștilor, a oamenilor muncii, care înțeleg tot mai bine sarcinile și interesele generale ale societății socialiste, țelurile supreme ale politicii Partidului Comunist Român. *(Aplauze puternice).*

Iată de ce putem spune că lucrările Conferinței Naționale vor marca un nou și important pas înainte în dezvoltarea multilaterală a patriei, vor exercita o puternică influență pozitivă asupra întregii vieți economice, politice și sociale a României socialiste, vor

demonstra cu putere forța și unitatea partidului nostru, vor asigura îndeplinirea cu tot mai mult succes a misiunii sale istorice de forță conducătoare a națiunii noastre, vor permite declanșarea și mai impetuoasă a capacității creatoare a poporului român în făurirea propriului său destin, a viitorului său comunist. *(Vii aplauze)*.

I

ÎNFĂPTUIREA PROGRAMULUI ELABORAT DE CONGRESUL AL X-LEA PENTRU FĂURIREA SOCIETĂȚII SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE

1. Îndeplinirea cincinalului înainte de termen, măsuri pentru dezvoltarea economico-socială mai accelerată a țării

Stimați tovarăși,

Conferința Națională își desfășoară lucrările în condițiile în care clasa muncitoare, țărănimea și intelectualitatea, întregul popor înfăptuiesc neabătut, cu elan și înalt spirit de abnegație, programul de dezvoltare multilaterală a societății noastre socialiste.

În perioada care a trecut de la Conferința Națională și de la Congresul al X-lea au fost obținute realizări de seamă în dezvoltarea economico-socială a țării. Sarcinile planului cincinal 1966—1970 au fost înfăptuite cu succes. Este semnificativ că venitul național — indicatorul cel mai sintetic al activității economice — a

depăşit prevederile cincinalului cu 13,6 miliarde lei, crescînd într-un ritm mediu anual de 7,7 la sută.

Rezultatele din 1971 şi din primul semestru al acestui an ne arată că şi sarcinile actualului plan cincinal — elaborat pe baza orientărilor Congresului al X-lea — se realizează în bune condiţii. În această perioadă, producţia globală industrială — dezvoltîndu-se într-un ritm de 11,5 la sută — a depăşit cu circa 11 miliarde lei prevederile planului. Recolta de cereale, de 14,5 milioane tone, obţinută anul trecut, a înregistrat cel mai înalt nivel atins pînă acum în ţara noastră. Pe baza dezvoltării în ritm susţinut a producţiei materiale, produsul social a sporit în anul 1971 cu 11,2 la sută, iar venitul naţional cu 12,8 la sută, ceea ce reflectă valorificarea mai judicioasă a resurselor, ridicarea eficienţei activităţii economice.

Avem motive să fim satisfăcuţi de succesele obţinute pe calea dezvoltării economico-sociale a României, mai ales dacă ţinem seama de nivelul scăzut de la care am pornit. Producţia industrială este anul acesta de 21 ori mai mare decît în 1938 ; producţia agricolă globală din anul 1971 a depăşit de 1,9 ori nivelul antebelic. Comparativ cu anul 1938, venitul naţional este în acest an de 7,6 ori mai mare. Aceasta a permis ca, paralel cu alocarea unor însemnate resurse pentru dezvoltarea bazei tehnico-materiale a economiei, să se asigure îmbunătăţirea continuă a condiţiilor de viaţă ale întregului popor. Salariul real este astăzi de peste 2,7 ori mai mare decît în 1938. Pentru a se înţelege mai bine progresele importante obţinute în ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii trebuie arătat că numai fondul de salarii din 1972 este de peste 3 ori mai mare decît întregul venit naţional al României anului 1938. Au cunoscut o puternică înflorire cultura, învăţămîntul, s-a creat un larg sistem de ocrotire a sănătăţii, au fost

cheltuite fonduri importante pentru asigurări sociale. În acest an se alocă de la bugetul statului nostru pentru aceste scopuri fonduri de 19—20 ori mai mari decît în 1938.

Toate aceste mari înfăptuiri obținute în dezvoltarea economico-socială a țării se datoresc muncii eroice depuse de clasa muncitoare — forța de bază a societății noastre, clasa conducătoare în stat — de țărănime, aliata de nădejde a clasei muncitoare, de intelectualitatea noastră nouă, de toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate ; ele confirmă pe deplin justețea liniei politice marxist-leniniste a partidului nostru, care aplică în mod creator legile generale ale construcției socialiste la realitățile concrete ale României, demonstrează superioritatea noii orînduiri, uriașa capacitate de creație a poporului eliberat de exploatare și asuprire, liber și stăpîn pe soarta sa, hotărît să-și făurească viitorul său fericit. *(Aplauze prelungite).*

Doresc ca de la înalta tribună a Conferinței Naționale a partidului să adresez cele mai calde felicitări muncitorilor, țăranilor, intelectualilor, întregului nostru popor, organelor și organizațiilor de partid, tuturor comuniștilor, pentru marile realizări dobîndite în construcția economică și socială, pentru munca eroică închinată patriei, pentru hotărîrea și spiritul de abnegație cu care înfăptuiesc programul Congresului al X-lea de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate pe pămîntul României. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Stimați tovarăși,

Desigur, în activitatea noastră s-au manifestat și se mai manifestă lipsuri și neajunsuri ; am avut de învins, și mai trebuie să învingem încă multe greutăți. Esențial este însă faptul că asigurăm dezvoltarea ascendentă a

economiei, științei și culturii, ridicarea nivelului de trai, progresul general al patriei. Ca urmare a succeselor obținute în toate domeniile de activitate, am lichidat starea de înapoiere de la care am pornit, ne-am ridicat la un nou nivel de dezvoltare. Cu toate acestea trebuie spus că mai avem încă multe de făcut pentru a asigura poporului nostru un înalt nivel de civilizație și bunăstare, satisfacerea plenară a necesităților sale de viață materiale și spirituale. Dacă ne comparăm cu statele dezvoltate din punct de vedere economic, constatăm că în multe domenii ne desparte încă de acestea un decalaj important. Iată de ce România — depășind stadiul de țară slab dezvoltată — continuă să fie țară în curs de dezvoltare, iată de ce este necesar să mai facem încă eforturi uriașe pentru accelerarea progresului material, științific și cultural, în scopul ajungerii din urmă a statelor avansate ale lumii. Cîteva cifre sînt edificatoare în acest sens. Venitul național pe locuitor, de 500—600 dolari, de pildă, este de 4—5 ori mai mic decît în țările dezvoltate. La rîndul său, nivelul productivității muncii este de cîteva ori mai redus. Un decalaj de 2—4 ori se menține, într-o serie de sectoare industriale de bază, la producția pe locuitor. Ponderea populației ocupate în agricultură, din totalul populației ocupate, este în țara noastră de circa 47 la sută, față de 10—15 la sută în statele industriale avansate. Existența acestor diferențe impune, cu necesitate, concentrarea eforturilor pentru realizarea unei dezvoltări accentuate a ramurilor de bază ale economiei, pentru creșterea și perfecționarea forțelor de producție ale țării în pas cu revoluția tehnico-științifică mondială, pentru sporirea eficienței întregii activități economice. Ceea ce am realizat pînă acum ne întărește încrederea că în etapa pe care ne-o propunem, într-o perioadă istorică relativ scurtă, vom reuși să depășim stadiul de țară în curs de dezvoltare, în care se găsește România, ne vom

situa la nivelul țărilor dezvoltate din punct de vedere economic, asigurînd astfel un ridicat standard de viață al populației, satisfacerea cerințelor ei crescînde materiale și culturale. *(Aplauze puternice).*

Rezultatele obținute în primul an și jumătate al cincinalului, dezbaterile care au avut loc în ultimul timp în consfătuirile de lucru, în organizațiile de partid și în conferințele județene, angajamentele asumate de oamenii muncii în întîmpinarea Conferinței Naționale și a celei de-a 25-a aniversări a proclamării Republicii au evidențiat posibilitatea obținerii unei creșteri mai substanțiale a economiei în actualul cincinal. În acest sens doresc să menționez în mod deosebit inițiativa conferinței extraordinare a organizației de partid a municipiului București, care — adresînd organizațiilor județene de partid chemarea la întrecere pentru realizarea planului cincinal în 4 ani și jumătate — s-a angajat să asigure în Capitală, în perioada 1971—1975, o producție industrială globală de 52 miliarde lei peste prevederile cincinalului. *(Vii aplauze).* De la tribuna Conferinței Naționale salutăm inițiativa organizației municipale, a comuniștilor și tuturor oamenilor muncii din Capitală, angajamentele tuturor conferințelor județene de partid, larga mișcare de masă care s-a declanșat în întreaga țară pentru depășirea cincinalului, pentru folosirea mai eficientă a resurselor naturale în vederea intensificării dezvoltării economiei noastre socialiste. Conferința Națională va aproba, fără îndoială, aceste inițiative și angajamente și va stabili măsurile ce se impun pentru realizarea lor în cele mai bune condiții, pentru asigurarea unui nou și puternic avînt în măreața construcție economico-socială ce se desfășoară în patria noastră. *(Aplauze puternice).*

Luînd în considerare realizările de pînă acum, precum și angajamentele luate de oamenii muncii, apare posibil ca în anul 1975 producția industrială globală a țării să

atingă 580—600 miliarde lei, adică să fie cu 40—60 miliarde lei mai mare decît s-a prevăzut în planul cincinal. Posibilități reale de a depăși sarcinile cincinalului se conturează și în agricultură — lucru dovedit în mod concludent de faptul că încă în 1971 o serie de unități agricole au obținut producții vegetale și animale apropiate sau chiar mai mari decît cele preconizate pentru anul 1975. De asemenea, se creează posibilitatea ca și în construcții și transporturi, precum și în celelalte ramuri ale economiei, să se obțină, folosindu-se mai intens rezervele existente, realizări superioare prevederilor cincinalului. Avînd în vedere toate aceste perspective, se poate asigura creșterea mai rapidă a produsului social și a venitului național. Astfel, venitul național suplimentar obținut în 1975 va putea depăși cu circa 20 de miliarde lei nivelul stabilit în plan. Realizarea acestui obiectiv va crea condiții pentru alocarea de noi mijloace, atît în scopul dezvoltării mai intense a economiei naționale, cît și pentru creșterea mai rapidă a nivelului de trai al întregului nostru popor. (*Aplauze puternice*).

Tovarăși,

Se poate pune pe drept cuvînt întrebarea dacă angajamentele luate și estimările suplimentare menționate pot fi înfăptuite, dacă ele au o bază materială reală. Pentru a aprecia realismul acestor prevederi trebuie să pornim, înainte de toate, de la potențialul productiv de care dispune economia noastră în momentul de față. Anul acesta, valoarea fondurilor fixe din sfera productivă se ridică la circa 610 miliarde lei, din care aproape trei pătrimi sînt capacități puse în funcțiune în ultimii 10 ani, deci cu un grad de tehnicitate superior. Totodată, pentru perioada 1973—1975 se prevede punerea în funcțiune a unui mare număr de noi capacități productive, din care

peste 1 000 în industrie. Deci, dacă avem în vedere acest potențial de mari proporții, aflat în continuă dezvoltare și modernizare, putem aprecia că există posibilități reale pentru a îndeplini angajamentele asumate, pentru a obține o creștere mai puternică a producției și productivității muncii, ridicarea eficienței activității economice, dezvoltarea mai accelerată a economiei naționale.

Desigur, numai existența potențialului material nu poate asigura de la sine realizarea angajamentelor, a sporurilor suplimentare la care m-am referit. Trebuie să nu uităm că, pe ansamblul industriei, valoarea producției globale la 1 000 lei fonduri fixe se menține în acest an la un nivel similar celui din 1970 ; de asemenea, venitul net la 1 000 lei fonduri fixe crește foarte lent. Se impun, deci, măsuri hotărîte pentru a elimina neajunsurile care mai persistă în utilizarea fondurilor fixe și care fac ca eficiența lor să nu fie încă pe măsura posibilităților, pentru a determina în cel mai scurt timp o schimbare radicală în acest domeniu.

În primul rînd, este necesar să se acționeze cu mai multă fermitate pentru folosirea intensivă a capacităților de producție și încărcarea corespunzătoare a mașinilor și utilajelor. Trebuie arătat că în industria noastră coeficientul schimburilor de lucru al muncitorilor din secțiile de bază se află la un nivel de 1,75. Potrivit unor calcule estimative, printr-o încărcare mai bună a capacităților de producție se poate asigura anual o producție industrială suplimentară de circa 20—25 miliarde lei.

În al doilea rînd, importante posibilități de creștere suplimentară a producției rezidă în scurtarea termenelor de execuție a noilor obiective și atingerea cît mai rapidă a parametrilor proiectați ; din unele calcule estimative rezultă că reducerea cu numai o lună a termenelor de dare în funcțiune și de atingere a parametrilor proiectați la obiectivele industriale ce urmează a fi puse în

funcţiune pînă la sfîrşitul cincinalului asigură o producţie suplimentară pe perioada 1973—1975 de 6—7 miliarde lei.

În al treilea rînd, trebuie intensificată preocuparea pentru folosirea mai bună a suprafeţelor de producţie, asigurînd cu investiţii mici introducerea unor noi utilaje în spaţiile existente.

În al patrulea rînd, este necesar să fie intensificată preocuparea pentru îmbunătăţirea aprovizionării tehnico-materiale. Se cer luate măsuri pentru mai buna dimensionare a stocurilor — îndeosebi la materiile prime — astfel ca acestea să asigure aprovizionarea ritmică şi, totodată, să înlăture sustragerea din circuitul economic şi imobilizarea unor mijloace materiale.

În al cincilea rînd, doresc să subliniez şi cu acest prilej că, militînd pentru intensificarea dezvoltării noastre economice, noi nu dorim orice fel de depăşire a prevederilor cincinalului ; nimeni nu are nevoie de producţie globală în sine. De altfel, va trebui ca, in cel mai scurt timp, să adoptăm indicatori care să reflecte mai bine aportul real al unităţilor economice la sporirea avuţiei naţionale şi care să elimine posibilitatea creşterii artificiale a producţiei valorice prin circulaţia inutilă a produselor. Angajamentele asumate trebuie să se concretizeze în produse fizice necesare economiei — pentru piaţa internă şi export — care să contribuie efectiv la creşterea avuţiei naţionale şi a venitului naţional. Comitetul de Stat al Planificării, împreună cu ministerele, cu comitetele judeţene de partid, va trebui să stabilească lista produselor la care urmează să se realizeze depăşiri. Totodată, se impune ca pînă la sfîrşitul acestui an să se elaboreze un plan suplimentar care să permită justa corelare a sarcinilor asumate peste prevederile de plan, să asigure condiţiile necesare pentru îndeplinirea anga-

jamentelor în concordanţă cu cerinţele economiei naţionale, ale creşterii bunăstării întregului nostru popor. (*Aplauze puternice*).

Stimaţi tovarăşi,

După cum este cunoscut, Conferinţa Naţională şi Congresul al X-lea al partidului au pus în centrul preocupărilor creşterea eficienţei economice. Un rol esenţial au în acest sens ridicarea nivelului tehnic al producţiei, îmbunătăţirea continuă a tehnologiilor de fabricaţie şi a calităţii produselor. În condiţiile progresului tehnic de astăzi, cînd modernizarea produselor şi a tehnologiilor are loc într-un ritm extrem de rapid, menţinerea în fabricaţie a unor produse cu caracteristici învechite, dotarea economiei cu utilaje şi instalaţii cu randament scăzut au efecte negative asupra dezvoltării economice a ţării. De aceea se impune să acţionăm energic şi permanent pentru înnoirea produselor, reproiectarea maşinilor şi utilajelor, perfecţionarea tehnologiilor de fabricaţie, îmbunătăţirea substanţială a calităţii tuturor produselor.

O deosebită atenţie trebuie acordată valorificării superioare a materiilor prime şi materialelor, orientînd ferm structura industriei — atît în cincinalul actual, cît şi în cincinalele viitoare — spre produsele care încorporează o cantitate cît mai mare de muncă complexă. Este necesar să schimbăm concepţia unor conducători de unităţi economice care se mulţumesc să producă părţile grosiere ale unor instalaţii, iar pentru părţile complicate recurg la import. Valorificarea mai bună a resurselor de materii prime şi materiale constituie calea sigură pentru progresul economic şi social al ţării.

O sarcină economică de cea mai mare importanţă este reducerea cheltuielilor materiale. În esenţă, aceasta înseamnă economisirea muncii sociale înmagazinate în mij-

loacele de producție. In țara noastră, cheltuielile materiale se situează la un nivel foarte ridicat în comparație cu realizările obținute de alte țări. Reducerea cu un procent a ponderii cheltuielilor materiale în industrie la nivelul anului 1973 echivalează cu un spor de venit național de circa 4 miliarde lei. Trebuie luate măsuri hotărîte pentru reducerea consumurilor specifice de materii prime, materiale și combustibil. Este necesar să ne preocupăm mai intens de economisirea metalului, de eliminarea pierderilor la laminare și prelucrare. În multe întreprinderi, coeficientul de utilizare a metalului este de 0,5—0,7, față de 0,8—0,9 în unități similare din alte țări. De asemenea, se mențin consumuri ridicate și la alte materii prime, materiale și combustibil. Ministerul Aprovizionării Tehnico-Materiale, toate ministerele economice trebuie să fundamenteze științific normele de consum, ținînd seama de dotarea tehnică a industriei, de progresele înregistrate pe plan internațional în unități similare.

Un imperativ major al progresului este creșterea mai accentuată a productivității muncii. În anul 1973 trebuie să se asigure în industria republicană o productivitate a muncii pe salariat cu cel puțin 9 la sută mai mare decît în 1972. Realizarea unei productivități superioare necesită nu intensificarea efortului fizic, ci a muncii de concepție, în vederea extinderii mecanizării și automatizării, aplicării proceselor tehnologice moderne. Se impune, de asemenea, să fie luate măsuri pentru creșterea calificării muncitorilor, trecerea la lucrul pe mai multe mașini. O deosebită atenție trebuie acordată întăririi disciplinei în muncă, respectării riguroase a regulamentelor de ordine interioară, asigurării condițiilor ca fiecare lucrător să folosească în mod eficient întregul timp de lucru. Va trebui să ne preocupăm în mai mare măsură de asigurarea unui raport just între numărul celor care lu-

crează nemijlocit în producția materială — acolo unde se creează bunurile materiale, adevărata avuție națională — și numărul celor ocupați în alte activități și care se menține nejustificat de mare ; aceasta este o problemă fundamentală a dezvoltării societății noastre socialiste.

Totodată, trebuie să acționăm mai hotărît pentru reducerea personalului ocupat în activități administrativ-funcționărești. Pînă în toamnă, Consiliul de Miniștri trebuie să elaboreze normative obligatorii și criterii de bază — pe ramuri — cu privire la ponderea personalului administrativ în numărul total al salariaților. Se va urmări ca specialiștii să fie utilizați cu prioritate în conducerea nemijlocită a producției, precum și în munci de concepție și cercetare, asigurînd și pe această cale o creștere a producției și productivității muncii.

Întreprinderile, centralele și ministerele trebuie să se preocupe în mod deosebit de dezvoltarea concentrării, specializării și cooperării, care contribuie în măsură importantă la creșterea productivității muncii, reducerea costurilor, ridicarea calității producției și sporirea rentabilității. O atenție specială se cere acordată rezolvării acestor probleme în cadrul construcțiilor de mașini ; va trebui întocmit un program de perspectivă care să asigure realizarea unor progrese mai rapide în dezvoltarea specializării și cooperării între unitățile constructoare de mașini aparținînd mai multor ministere. În mod similar este necesar să se procedeze și în alte ramuri.

Ridicarea eficienței activității economice impune creșterea răspunderii cadrelor din economie, a tuturor colectivelor pentru buna gospodărire a fondurilor materiale și financiare. Organele de conducere din întreprinderi, centrale, ministere, din toate unitățile socialiste au obligația să acționeze cu fermitate pentru a asigura introducerea unui regim sever de economii, întărirea disciplinei de plan și financiare, înlăturarea pierderilor și risipei,

sporirea continuă a rentabilității și, pe această bază, a veniturilor societății. Indiferent de mărimea cheltuielilor, trebuie întotdeauna stabilit cu precizie în ce termen și cu ce beneficii vor fi restituite societății fondurile avansate.

În centrul activității de conducere trebuie să stea creșterea vitezei de rotație a fondurilor materiale și financiare, încredințate unităților economice. În acest sens, este necesar ca — prin utilizarea intensivă a mașinilor, utilajelor și instalațiilor — să se asigure resurse pentru reînnoirea și modernizarea fondurilor fixe în termene cît mai scurte. Totodată, acționînd pentru scurtarea ciclului aprovizionare-fabricație-desfacere, va trebui să se obțină producții suplimentare folosind același volum de mijloace circulante. Vor trebui luate măsuri pentru accelerarea procesului de circulație asigurînd creșterea vitezei de rotație a banilor — elemente esențiale ale unei bune activități economice, ale unei economii sănătoase. Numai pe calea intensificării vitezei de rotație a fondurilor, atît în producție, cît și în circulație, vom putea accelera progresul economic al țării, ridicarea nivelului de trai al poporului.

Stimați tovarăși,

În domeniul agriculturii sînt, de asemenea, necesare măsuri hotărîte pentru obținerea unor producții sporite, cu cheltuieli minime. Subliniez acest lucru deoarece se manifestă multe neajunsuri în folosirea bazei tehnico-materiale a acestei ramuri.

Comparativ cu media anuală 1966—1970, la întreprinderile agricole de stat, în timp ce fondurile fixe au sporit anul trecut cu 38 la sută, producția globală a fost mai mare cu 24,7 la sută ; la cooperativele agricole de producție, fondurile fixe au crescut cu 27 la sută, iar producția globală cu 11,3 la sută. O deosebită atenție

trebuie acordată folosirii sistemelor de irigație; se impune ca organele și unitățile agricole să ia de urgență toate măsurile pentru a asigura cadrele necesare de muncitori, tehnicieni și ingineri, precum și celelalte condiții tehnico-organizatorice și materiale necesare exploatării cu înaltă eficiență a lucrărilor de irigații. Se cere, de asemenea, o preocupare sporită pentru eliminarea neajunsurilor care există în transportul și depozitarea îngrășămintelor chimice, pentru folosirea acestora cu randament superior.

O problemă esențială care trebuie să stea în atenția organelor agricole, ca și a comitetelor județene și comunale de partid, este apărarea și conservarea pămîntului — bun național de importanță vitală pentru propășirea economică a țării. Este necesar să se aplice cu strictețe prevederile legislației fondului funciar, reducîndu-se la minimum scoaterile de teren din cultură.

În vederea creșterii producției agricole vegetale, să se ia în continuare măsuri pentru zonarea judicioasă a culturilor, asigurarea unor semințe de înaltă productivitate, aplicarea mai largă în practică a cuceririlor științei. Paralel cu dezvoltarea producției de cereale, este necesar să fie intensificată cultivarea plantelor tehnice, cu eficiență economică ridicată. Trebuie asigurate, de asemenea, producții sporite și de calitate bună în legumicultură, viticultură și pomicultură pentru satisfacerea cerințelor de consum ale populației și a necesităților exportului.

În zootehnie este necesar să crească preocuparea pentru ameliorarea raselor de animale și creșterea productivității acestora; în acest scop se cer luate măsuri pentru sporirea contribuției unităților de cercetare din țara noastră, cît și pentru lărgirea importului de reproducători de înaltă productivitate. O importantă rezervă de dezvoltare a producției de carne este creșterea greutății

animalelor la sacrificare. În vederea dezvoltării mai susținute a zootehniei, este necesar să se ia măsuri pentru asigurarea bazei furajere, valorificîndu-se mai bine în acest scop însemnatul potențial de pășuni și fînețe de care dispune țara noastră.

Se impune o deosebită atenție pentru îmbunătățirea radicală a activității întreprinderilor agricole de stat, care au toate condițiile ca pînă la sfîrșitul actualului cincinal să se situeze la nivelul unităților agricole moderne din țările cu agricultură avansată în ceea ce privește organizarea și eficiența producției, folosirea forței de muncă la 100 hectare — devenind model de organizare pentru întreaga noastră agricultură socialistă. În același timp, o mai mare atenție trebuie acordată utilizării raționale a forței de muncă în cooperativele agricole de producție, acționîndu-se mai hotărît pentru întărirea disciplinei și perfecționarea organizării muncii, pentru diversificarea în continuare a activităților productive din aceste unități.

Dezvoltarea industriei și agriculturii, a celorlalte ramuri ale economiei naționale impune extinderea și îmbunătățirea transporturilor. Va trebui să se treacă la dotarea cu autovehicule de mare capacitate și remorci, cu tractoare de mare putere și înalt randament, care să deservească în mai bune condiții șantierele de construcții, exploatările miniere, unitățile din agricultură. Pe baza programului adoptat de Comitetul Executiv al Comitetului Central, este necesar să se extindă acțiunea de optimizare a transporturilor, să se introducă pe scară largă paletizarea și containerizarea. Se impune, de asemenea, să fie intensificată acțiunea de mecanizare a operațiilor de încărcare-descărcare. Organele Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor trebuie să urmărească cu mai multă exigență folosirea rațională a parcului de vagoane, autovehicule, nave și avioane, îmbunătățirea organizării

și desfășurării activității de transport. Toate aceste măsuri este necesar să se materializeze în anii următori într-o creștere substanțială a productivității muncii, în folosirea cu eficiență sporită a capacităților de transport, corespunzător nevoilor economiei naționale.

Stimați tovarăși,

Partidul nostru acordă cea mai mare atenție justei repartizări a venitului național pentru dezvoltare și pentru consum, de aceasta depinzînd în mod hotărîtor progresul general al societății. În acest cadru, un rol esențial revine formării și bunei gospodăriri a fondului național de dezvoltare economico-socială care cuprinde cota din venitul național repartizată pentru dezvoltare, precum și fondul de amortizare, și care exprimă totalitatea resurselor alocate de societate pentru creșterea forțelor de producție, pentru lărgirea bazei materiale a activităților social-culturale. Progresul impune ca fiecare cetățean să producă atît pentru sine cît și pentru societate ; între munca pentru sine și munca pentru societate nu există contradicții, deoarece cu cît este mai mare partea destinată societății, cu atît sporește mai rapid avuția națională și, pe această bază, bunăstarea intregului popor, veniturile fiecărui om al muncii. *(Aplauze puternice).*

Un atribut primordial al conducerii și planificării economiei este orientarea fondului național de dezvoltare cu precădere spre lărgirea și modernizarea fondurilor fixe productive, îndeosebi pentru înzestrarea economiei cu mașini și utilaje. Pînă la urmă, bogăția unui popor nu constă în ceea ce se consumă la un moment dat, ci în mijloacele de producție de care dispune, în capacitatea sa de a realiza o cantitate cît mai mare de bunuri materiale.

Este necesar să sporească preocuparea pentru modul de constituire și utilizare a fondului de amortizare — parte componentă a fondului național de dezvoltare. În acest sens va trebui să se stabilească normative precise care să determine folosirea amortizărilor îndeosebi pentru achiziționarea de mașini și utilaje — și nu în scopul construirii de clădiri —, pentru dezvoltarea mai accentuată a forțelor de producție, reînnoirea calitativă a fondurilor fixe productive.

În concordanță cu orientările stabilite de Congresul al X-lea al partidului, în planul cincinal actual se prevede realizarea unui volum de investiții de circa 540 miliarde lei ; din acest plan, în primul an și jumătate s-au realizat lucrări în valoare de peste 120 miliarde lei. Este necesar să se ia măsuri energice ca acest mare efort să dea întreaga măsură a efectelor sale economice. Investiția specifică poate fi mult redusă prin îmbunătățirea activității de proiectare, înlăturarea tendințelor de gigantism, de supradimensionare a construcțiilor, prin renunțarea la finisajele inutile, amplasarea în aer liber a instalațiilor și realizarea unor construcții simple, ușoare, care să răspundă strict nevoilor funcționale. Trebuie interzisă construirea de pavilioane administrative costisitoare, spațiile pentru birouri urmînd să fie integrate în corpul clădirilor productive. Se impune o atenție deosebită pentru îmbunătățirea organizării muncii pe șantierele de construcții, gospodărirea judicioasă a materialelor și utilajelor, reducerea substanțială a consumului de metal în construcții. Trebuie intensificată acțiunea de diversificare a sortimentelor de materiale de construcții și de folosire a înlocuitorilor ; să se extindă practica realizării direct pe șantier a prefabricatelor și chiar a unor construcții metalice, evitîndu-se astfel cheltuielile pentru transport și întîrzierile în livrări. Paralel cu în-

făptuirea programului de înzestrare cu mașini și utilaje de mare productivitate, trebuie să se asigure ridicarea calificării muncitorilor și cadrelor tehnice, astfel ca în următorii 4—5 ani să se dubleze productivitatea muncii în construcții.

Este necesar ca toate ministerele și unitățile economice, organizațiile de construcții și institutele de proiectări să acționeze cu mai multă hotărîre pentru creșterea eficienței economice a investițiilor, de care depinde în mare măsură realizarea înainte de termen a sarcinilor cincinalului, accelerarea dezvoltării economico-sociale a țării. (*Aplauze puternice*).

2. Asigurarea și pregătirea forței de muncă; dezvoltarea cercetării științifice în pas cu nevoile societății

Stimați tovarăși,

Înfăptuirea programului aprobat de Congresul al X-lea al partidului impune adoptarea unui complex de măsuri pentru asigurarea forței de muncă necesare, calificarea în ritm mai rapid a muncitorilor, continuarea procesului de îmbunătățire a pregătirii profesionale a tuturor oamenilor muncii. Fără îndoială, în acest domeniu s-au obținut în ultimul timp unele rezultate bune, dar va trebui să aducem în continuare perfecționări întregului sistem de pregătire a cadrelor.

Una din carențele principale ale învățămîntului, îndeosebi cel de cultură generală, este că nu asigură tinerilor pregătirea corespunzătoare pentru a se integra rapid în producție. De aceea, este necesar să se organizeze astfel procesul de învățămînt încît la terminarea fiecărei

etape — școala de 10 ani, liceul — tînărul să capete asemenea cunoștințe care să-i dea posibilitatea ca, în cazul cînd nu își continuă studiile în învățămîntul superior, să se poată integra într-o activitate practică, utilă societății ; în același timp, se impune să se asigure repartizarea absolvenților acestor școli în sectoare de activitate cerute de nevoile generale ale țării, cu precădere în producție. Realizarea acestui deziderat deosebit de important pentru societatea noastră, precum și pentru afirmarea în viață a unui mare număr de tineri, impune luarea de urgență a măsurilor corespunzătoare pentru îmbunătățirea programelor, atît ale școlilor de zece ani, cît și ale liceelor de toate tipurile — îndeosebi pentru ultimele clase. Trebuie eliminată, de asemenea, tendința greșită care se manifestă, mai ales la licee, în direcția unei specializări înguste a pregătirii tinerilor. Școala trebuie să asigure cunoștințe generale mai largi în domeniul fiecărei profesii, astfel încît tînărul să poată presta munci diferite în cadrul aceleiași ramuri. Conceperea în acest fel a învățămîntului, lichidarea specializării înguste și a diversificării nejustificate a profesiunilor și meseriilor este o cerință ce se pune în egală măsură în școala generală, în liceu, în școlile profesionale și în învățămîntul superior. Toți tinerii trebuie ajutați să posede un larg orizont de pregătire profesională, să aibă o calificare complexă pentru a nu fi puși în situația de a executa numai operații limitate, devenind simple instrumente ale procesului de fabricație. Realizarea unei pregătiri multilaterale constituie o cerință importantă a economiei moderne, o condiție primordială a creșterii rolului creator al omului în desfășurarea producției și, pînă la urmă, un principiu fundamental al însuși comunismului, care presupune manifestarea polivalentă în cîmpul muncii a fiecărui membru al societății. *(Vii aplauze).*

În scopul legării mai strînse a școlii de activitatea practică este necesar să se treacă pe scară largă la înfăptuirea măsurilor stabilite de Comitetul Central al partidului privind patronarea școlilor și liceelor de către întreprinderi și a facultăților de către ministere. Procesul de învățămînt va trebui să se desfășoare paralel cu practica în producție; școlile profesionale și liceele vor trebui organizate în așa fel încît elevii să poată să și lucreze și să și învețe. Acolo unde există condiții este necesar să se organizeze secții de învățămînt superior în uzine, pentru a se asigura continuarea studiilor după orele de producție, așa cum se procedează, de altfel, în prezent, în multe țări ale lumii. Învățămîntul superior economic va trebui să fie în cel mai scurt timp organizat astfel încît studenții să cunoască temeinic problemele tehnologice ale ramurilor de producție în care urmează să lucreze ca economiști.

Realizarea obiectivelor pe care ni le-am propus în acest cincinal impune o preocupare deosebită pentru dezvoltarea cercetării științifice. În ultimii ani — după cum este cunoscut — s-au adus îmbunătățiri în organizarea și conducerea activității de cercetare, s-a realizat o conlucrare mai strînsă între institutele de cercetări și unitățile productive. Cu toate rezultatele obținute, în acest domeniu se manifestă încă multe neajunsuri. Este necesar ca cercetarea științifică să sprijine în mai mare măsură eforturile de reducere a consumurilor materiale, elaborarea de noi tehnologii de fabricație, introducerea în circuitul economic a înlocuitorilor materialelor scumpe și deficitare. Cercetarea trebuie orientată spre probleme de interes major ale economiei, cum sînt dezvoltarea bazei de materii prime, perfecționarea utilajelor și mașinilor, fabricarea de noi produse. Ministerele și centralele să ia măsuri pentru scurtarea termenelor de finalizare a cerce-

țărilor și aplicarea rapidă în producție a rezultatelor acestora, să asigure o conlucrare mai bună între cercetare și întreprinderile producătoare.

Este necesar să se ia măsuri pentru unificarea în cel mai scurt timp a forțelor de cercetare din țara noastră, pentru concentrarea eforturilor tuturor cercetătorilor pe baza unui program unic, într-o direcție unică, indiferent dacă lucrează în producție, în învățămînt sau în institutele de cercetare departamentală. Totodată, vor trebui luate măsuri pentru a asigura o mai strînsă conlucrare între cercetare și proiectare, pentru a dezvolta activitatea de proiectare tehnologică în ministere și unități productive în vederea modernizării rapide a producției.

Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie, academiile de științe, ministerele economice, Ministerul Educației și Învățămîntului trebuie să ia măsuri pentru utilizarea eficientă a bazei materiale a cercetării, pentru concentrarea forțelor științifice în sectoarele și domeniile de bază care asigură progresul rapid al industriei, agriculturii și celorlalte ramuri ale economiei naționale, de care depinde bunul mers înainte al întregii noastre societăți socialiste.

3. Participarea României la diviziunea internațională a muncii, dezvoltarea colaborării și cooperării economice cu alte țări

Stimați tovarăși,

Una din cerințele fundamentale ale progresului fiecărei țări în condițiile societății moderne este participarea intensă la schimbul internațional de valori, la diviziunea mondială a muncii. Pornind de la această

realitate, România a promovat şi promovează consecvent o politică de largă colaborare internaţională pe toate planurile, intensifică comerţul exterior şi cooperarea economică şi tehnico-ştiinţifică cu alte state.

În ultimii ani s-au obţinut succese importante în dezvoltarea relaţiilor de colaborare internaţională ale României, s-a asigurat o creştere mai susţinută a exporturilor, care au depăşit ritmul de creştere a producţiei industriale şi a venitului naţional, s-au încheiat o serie de acţiuni de cooperare în producţie cu alte ţări. Cu toate acestea, în activitatea de comerţ exterior se mai manifestă încă multe neajunsuri. Este necesar să luăm în continuare măsuri pentru amplificarea cooperării, pentru ridicarea eficienţei exporturilor şi importurilor, pentru participarea mai activă la schimburile economice mondiale. Ministerele, centralele şi întreprinderile trebuie să acţioneze cu cea mai înaltă răspundere pentru aplicarea prevederilor Legii comerţului exterior, preluînd efectiv sarcinile ce le revin în acest domeniu, curmînd manifestările de centralism excesiv care mai persistă în activitatea organelor centrale care au obligaţii de import şi export. În centrul atenţiei ministerelor, centralelor, unităţilor economice trebuie să stea realizarea riguroasă a tuturor sarcinilor de care depinde amplificarea exporturilor noastre. Angajamentele luate cu privire la depăşirea planului producţiei industriale trebuie să se concretizeze în bună parte în produse pentru export. O necesitate imperioasă este, de asemenea, creşterea competitivităţii produselor româneşti, adaptarea permanentă a producţiei la cerinţele pieţei externe, valorificarea tot mai bună a mărfurilor noastre pe pieţele străine. Paralel, se impune dimensionarea importurilor la strictul necesar, combaterea hotărîtă a oricărei risipe de valută ; trebuie lichidate importurile de produse pe care le putem realiza din resurse proprii.

În cadrul relațiilor noastre economice externe un loc central ocupă schimburile comerciale cu țările socialiste, care dețin circa 55 la sută din volumul comerțului exterior al României. Doresc să menționez în mod deosebit că, în cadrul schimburilor noastre internaționale, locul central îl ocupă Uniunea Sovietică cu o pondere de 25 la sută. Aceasta face necesar să acordăm o atenție permanentă lărgirii în continuare a schimburilor și cooperării în producție cu U.R.S.S. Potrivit acordurilor încheiate, schimburile comerciale cu țările socialiste urmează să crească în actualul cincinal cu peste 50 la sută față de realizările cincinalului anterior, în condițiile unei diversificări substanțiale a livrărilor reciproce.

Acționăm, totodată, pentru dezvoltarea relațiilor economice cu celelalte state ; România întreține schimburi cu peste 110 state ale lumii. Aceste schimburi — care se desfășoară pe baza deplinei egalități și avantajului reciproc — îmbracă o gamă tot mai variată de mărfuri industriale și agroalimentare, constituie un factor important în asigurarea creșterii economice a țării noastre.

Un imperativ esențial al activității de comerț exterior este asigurarea condițiilor pentru echilibrarea balanței de plăți externe încă în anul 1974. Aceasta reprezintă un obiectiv de bază al politicii partidului și statului, de realizarea căruia depind dezvoltarea mai susținută a schimburilor comerciale cu alte state, participarea eficientă a României la diviziunea internațională a muncii.

O condiție esențială a dezvoltării rapide a economiei noastre este extinderea cooperării economice și tehnico-științifice internaționale, care ne permite să asigurăm satisfacerea unor nevoi de materii prime, mașini, utilaje și tehnologii și, totodată, să realizăm exporturi stabile. În această ordine de idei, va trebui să acordăm, în continuare, toată atenția lărgirii cooperării cu țările din Con-

siliul de Ajutor Economic Reciproc, în cadrul „Programului complex", menit să contribuie la progresul multilateral al fiecărei țări, la egalizarea nivelurilor de dezvoltare economică a statelor membre, la valorificarea tot mai eficientă a resurselor lor materiale și umane, în spiritul independenței, deplinei egalități, întrajutorării tovărășești și avantajului reciproc. Vor trebui, de asemenea, dezvoltate acțiunile de cooperare cu celelalte țări socialiste, în interesul progresului fiecăreia, al propășirii generale a socialismului. *(Vii aplauze).*

Un obiectiv important va trebui să-l constituie dezvoltarea cooperării în producție și în alte domenii cu țările din Africa, Asia, America Latină, ținînd seama că în acest domeniu există încă mari posibilități nefolosite și a căror valorificare ar fi în avantajul reciproc al țărilor noastre. În această ordine de idei, doresc să subliniez necesitatea de a se aplica consecvent programul de acțiuni și măsuri, aprobat de Comitetul Executiv al Comitetului Central, privind colaborarea cu țările africane. Totodată, vor trebui elaborate programe similare în vederea intensificării cooperării cu țările din Asia și America Latină.

Considerăm că există condiții favorabile pentru amplificarea și diversificarea acțiunilor de cooperare cu țările capitaliste dezvoltate. Legea comerțului exterior, adoptată anul trecut, creează cadrul juridic propice pentru realizarea unor forme variate de cooperare, inclusiv pentru crearea de societăți mixte de producție și comerț, atît în țară cît și în străinătate. Un număr de astfel de societăți au și fost înființate, iar altele sînt în curs de constituire; experiența de pînă acum arată că există importante posibilități pentru a promova mai larg această formă de cooperare, că măsurile adoptate în acest domeniu s-au dovedit juste și necesare.

România se preocupă de dezvoltarea legăturilor cu diferite organisme economice și financiare internaționale. In acest context, pornind de la realitatea existenței Pieței comune în Europa, considerăm necesar să dezvoltăm contactele comerciale cu această organizație, pentru a favoriza lărgirea schimburilor și a cooperării cu țările membre ale acestei organizații. De asemenea, apreciem utilă participarea mai largă a României la alte organizații economice și financiare internaționale. În acest context se înscrie intrarea României în G.A.T.T. și într-o serie de organisme ale Organizației Națiunilor Unite. Studiem posibilitatea participării și la alte organisme internaționale, care oferă cadrul unei colaborări pe baze de egalitate, în spiritul principiilor noastre de respect al independenței și suveranității naționale, al avantajului reciproc.

Activitatea îndreptată spre intensificarea schimburilor și cooperării internaționale cu toate țările, fără deosebire de orînduire socială, face parte integrantă din politica externă a României consacrată apropierii dintre popoare, colaborării dintre națiuni egale în drepturi în scopul instaurării păcii pe planeta noastră, asigurării progresului și civilizației fiecărui popor.

Dezvoltarea susținută a economiei naționale, lărgirea și creșterea eficienței schimburilor economice cu străinătatea, îmbunătățirea echilibrului balanței de plăți externe vor trebui să aibă ca rezultat nemijlocit întărirea puterii leului, creșterea puterii monedei noastre naționale, atît pe piața internă, cît și în raport cu alte monede. Întărirea finanțelor țării, asigurarea unei monede stabile — obiectiv permanent, deosebit de important al întregii noastre activități economice — reflectă forța economiei noastre socialiste, dezvoltarea dinamică, ascendentă și armonioasă a întregii țări pe calea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate. (*Aplauze puternice*).

4. Creşterea bunăstării materiale şi spirituale a poporului — ţelul suprem al politicii partidului, raţiunea însăşi a construcţiei socialismului

Stimaţi tovarăşi,

Preocuparea fundamentală a partidului, ţelul suprem al politicii sale, raţiunea însăşi a construcţiei orînduirii socialiste şi sensul a tot ceea ce înfăptuim este creşterea bunăstării materiale şi spirituale a maselor, satisfacerea cît mai deplină a nevoilor întregului popor, asigurarea condiţiilor pentru manifestarea plenară a personalităţii umane. Planul cincinal prevede măsuri pentru creşterea substanţială a nivelului de trai al oamenilor muncii de la oraşe şi sate — prevederi care se realizează cu succes. În primul an şi jumătate al cincinalului s-au creat aproape 400 mii noi locuri de muncă ; veniturile din salarii au fost în 1971 cu 8,1 la sută mai mari decît în 1970. S-a introdus minimul garantat pentru remunerarea ţărănimii cooperatiste ; veniturile băneşti ale ţăranilor au sporit cu 11 la sută. Fondurile sociale de consum de la bugetul de stat şi al organizaţiilor cooperatiste s-au ridicat în anul trecut la aproape 42 miliarde lei. S-a majorat cuantumul alocaţiei de stat pentru copii, ridicîndu-se totodată plafoanele de venituri şi limita de vîrstă pînă la care se acordă alocaţii. Au fost majorate pensiile ţăranilor cooperatori, sumele plătite acestora în cursul anului trecut depăşind de două ori nivelul din 1970. Ţărănimea cooperatistă beneficiază, începînd din anul trecut, de asistenţa medicală gratuită, precum şi de alte înlesniri.

S-a asigurat îmbunătăţirea în continuare a aprovizionării populaţiei de la oraşe şi sate. Volumul mărfurilor vîndute prin comerţul socialist a fost în 1971 cu 9,1 la sută mai mare decît în anul precedent, iar în primul se-

mestru al acestui an a sporit cu 7,8 la sută față de perioada corespunzătoare a anului 1971. Indicele general al prețurilor și tarifelor la mărfuri și servicii a fost în 1971 de 100,3 la sută — sub prevederile luate în calcul — iar în primul semestru al acestui an a înregistrat o scădere față de aceeași perioadă a anului trecut, fiind de 99,8. Buna aprovizionare a populației constituie o preocupare de prim ordin a partidului și statului. Pe măsura dezvoltării economiei, a sporirii producției bunurilor de consum se vor lărgi desfacerile de mărfuri pe piață. Pentru anul 1973 se prevede desfacerea unui volum de mărfuri cu 2 miliarde lei mai mare decît s-a avut în vedere în cincinal. Livrările de mărfuri către fondul pieței vor depăși în anul viitor nivelul din 1970 cu 32 la sută la carne și produse din carne, 42 la sută la lapte și produse din lapte, 13,4 la sută la ulei, 21,4 la sută la zahăr, 38,5 la sută la confecții, 35,3 la sută la tricotaje și cu 27,9 la sută la încălțăminte. Volumul prestațiilor de servicii va crește în 1973 cu aproape 36 la sută față de 1970, urmînd să sporească în ritm și mai înalt în anii viitori. Ministerele, centralele și întreprinderile producătoare de bunuri de consum trebuie să asigure lărgirea și diversificarea în continuare a sortimentelor de mărfuri, ridicarea calității produselor, corespunzător exigențelor sporite ale întregii populații. Ministerul Comerțului Interior, consiliile populare trebuie să ia în continuare măsuri pentru a asigura buna gospodărire a fondului de mărfuri, desfacerea în condiții corespunzătoare de igienă și deservire a bunurilor de consum, întărirea controlului asupra unităților comerciale, urmărind în permanență satisfacerea la un nivel tot mai înalt a nevoilor și cerințelor oamenilor muncii.

Se desfășoară pe un front larg construcția de locuințe pentru populație. În primul an și jumătate al cincinalului s-au realizat din fondurile și cu sprijinul statului aproape 120 mii apartamente ; în anul 1973 se prevede construirea

a peste 110 mii apartamente, cu 10 mii mai mult decît fusese stabilit în planul cincinal.

Planul prevede ca în perioada 1971—1975 să se asigure o creștere importantă a salariului mediu. Începînd din a doua parte a acestui an vom trece la realizarea practică a acestui obiectiv. În toamnă, salariul minim va crește de la 800 la 1 000 de lei lunar, urmînd ca pînă la sfîrșitul cincinalului să ajungă la 1 100 lei. Creșterea salariilor va continua în anii 1973, 1974 și 1975, asigurîndu-se pînă la sfîrșitul cincinalului generalizarea majorării la toate categoriile de salariați.

Analizînd modul de îndeplinire a planului pe primul an și jumătate al cincinalului, precum și posibilitatea obținerii în anii viitori a unor sporuri suplimentare de producție, Comitetul Central a stabilit ca față de creșterea de circa 26 la sută a salariului mediu prevăzută inițial să fie atinsă în a doua parte a anului 1975 — comparativ cu anul 1970 — să se realizeze un spor de 35 la sută *(vii aplauze)*; în acest fel, salariul mediu lunar urmează să ajungă în a doua parte a anului 1975 la circa 1 950 de lei. În această acțiune, partidul și statul au în vedere atît realizarea unei apropieri între veniturile diferitelor categorii de salariați, cît și menținerea unei diferențieri corespunzătoare cu caracter stimulativ, în raport de contribuția fiecăruia la munca socială. Pornind de la aceste considerente, Comitetul Central propune ca în perioada următoare raportul dintre salariul net minim și maxim să fie de 6—7 la 1, raport care în etapa actuală apreciem că asigură aplicarea consecventă a principiului socialist de repartiție după calitatea și cantitatea muncii.

Corespunzător rezultatelor obținute în dezvoltarea producției agricole, vor spori în continuare veniturile reale ale țărănimii ; calculate pe o persoană activă, aceste venituri se prevede să depășească în 1975 cu peste 40 la sută

nivelul realizat în 1971. Avînd în vedere preocuparea noastră deosebită pentru dezvoltarea sectorului zootehnic, necesitatea ridicării calificării cooperatorilor care lucrează în acest sector, începînd din a doua jumătate a acestui an minimul garantat al cooperatorilor zootehniști care lucrează cel puțin 25 de zile lunar va crește de la 400 la 800 de lei pe lună.

Partidul manifestă o grijă constantă, în spiritul principiilor echității noastre socialiste, pentru justa recompensare a oamenilor muncii care nu mai pot lucra, pentru asigurarea unei bătrîneți lipsite de griji a cetățenilor țării. În acest spirit, Comitetul Central a hotărît ca pînă la sfîrșitul acestui an să se majoreze și pensiile de asigurări sociale de stat. Creșterea se va realiza diferențiat, urmărindu-se atenuarea deosebirilor existente în cadrul uneia și aceleiași categorii de pensionari. Pensiile de asigurări sociale de stat urmează să fie sporite în medie cu 16 la sută. Se va asigura creșterea cu precădere a pensiilor mici, care vor fi majorate cu 30 la sută; astfel, pensia minimă pentru limită de vîrstă a celor cu vechime completă în muncă va fi de 650 lei. Vor fi sporite, totodată, pensiile I.O.V.R. cu 23 la sută, precum și ajutoarele sociale cu aproape 20 la sută. Totodată, se vor aduce îmbunătățiri legii pensiilor; procentul din salariul pe baza căruia se stabilește pensia va fi cuprins între 60 și 95 la sută, ceea ce va asigura o mai bună reflectare în nivelul pensiei a aportului adus de fiecare, în perioada de muncă activă, la dezvoltarea societății.

O expresie a preocupării partidului și statului pentru îmbunătățirea condițiilor de viață ale oamenilor muncii o constituie trecerea la experimentarea duratei reduse a zilei de lucru. În prezent aproape 80 000 de salariați lucrează în regim de 6 ore pe zi, iar peste 40 000 în regim de 7 ore; un număr de peste 464 000 de salariați

lucrează sîmbăta numai prima jumătate a zilei, cu compensarea diferenței de ore în celelalte zile ale săptămînii. Experimentările făcute au dat rezultate pozitive care urmează să fie temeinic analizate pentru ca — pe baza concluziilor ce se vor desprinde, și în special ca urmare a creșterii mai susținute a productivității muncii și îmbunătățirii normelor, în raport cu condițiile noi de dotare tehnică și de calificare — să se elaboreze un program de măsuri în vederea trecerii spre sfîrșitul actualului cincinal și începutul cincinalului viitor la generalizarea reducerii săptămînii de lucru.

Avem convingerea că toate aceste măsuri preconizate de conducerea partidului și statului pentru ridicarea în continuare a nivelului de trai vor găsi un profund ecou în rîndurile oamenilor muncii de la orașe și sate, vor constitui un nou imbold pentru a munci cu rezultate și mai bune în vederea înfăptuirii și depășirii sarcinilor cincinalului. Este de înțeles că realizarea acestor măsuri depinde de îndeplinirea exemplară a prevederilor de plan, a noilor angajamente luate de oamenii muncii, este condiționată de o creștere reală a producției și productivității muncii, trebuie să se bazeze pe sporirea eficienței economice, pe mărirea efectivă a venitului național.

Organele și organizațiile de partid, organele de conducere colectivă din ministere, centrale și întreprinderi, sindicatele, organizațiile de tineret și femei trebuie să acorde cea mai mare atenție înfăptuirii programului partidului de ridicare a nivelului de trai al maselor, îmbunătățirii condițiilor de muncă și de viață ale oamenilor muncii, să se preocupe sistematic ca toate eforturile și realizările pe tărîmul construcției economice și sociale să se răsfrîngă nemijlocit în traiul fiecărei familii, în bunăstarea generală a întregului nostru popor. (*Aplauze puternice*).

II

ORIENTĂRILE ȘI DIRECȚIILE DEZVOLTĂRII ECONOMICO-SOCIALE A ROMÂNIEI ÎN DECENIILE URMĂTOARE

Stimați tovarăși,

Plenara Comitetului Central din mai 1971 a hotărît, după cum cunoașteți, elaborarea prognozelor privind evoluția economico-socială a României în deceniile următoare, a strategiei dezvoltării patriei noastre pe termen lung, ca parte importantă a programului partidului de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate, de creare a condițiilor pentru trecerea la comunism. În elaborarea prognozei dezvoltării României pînă la sfîrșitul acestui secol se pornește de la necesitatea de a realiza un puternic avînt al forțelor de producție pe baza științei și tehnicii moderne — temelia progresului general al societății — perfecționarea continuă a relațiilor de producție și a raporturilor dintre oameni, ridicarea nivelului de trai, de cunoaștere și cultură al tuturor celor ce muncesc, adîncirea democrației socialiste, crearea condițiilor pentru participarea activă a întregului popor la conducerea țării, pentru afirmarea plenară a personalității umane, aplicarea în viață a principiilor eticii și echității socialiste, satisfacerea tot mai deplină a necesităților de viață materiale și spirituale ale întregului popor. Țelul fundamental al întregii dezvoltări a țării în perioada următoare este ridicarea patriei noastre la un înalt nivel de civilizație și bunăstare, înflorirea multilaterală a României socialiste.

Pentru a realiza aceste mărețe obiective vom pune în continuare, în centrul preocupărilor, accentuarea dezvol-

țării industriei ; asigurînd în perioada 1976—1990 un ritm mediu anual de creștere industrială de 9—10 la sută, se va putea obține, la sfîrșitul acestui interval, o producție industrială globală de 6—8 ori mai mare decît în 1970. Se estimează că pînă în 1990 ar trebui să ajungem la o producție de 180—200 miliarde kWh energie electrică, de 20—25 milioane tone oțel, 150—200 mii autocamioane, 450—500 mii autoturisme, 35—40 milioane tone de ciment și altele.

Se va intensifica procesul de modernizare a structurii industriei, punîndu-se un accent deosebit pe dezvoltarea energeticii nucleare, a siderurgiei oțelurilor superioare. Ponderea industriei construcțiilor de mașini și a industriei chimice în totalul producției industriale urmează să ajungă la 55—60 la sută. Ținînd seama de nivelul relativ scăzut la care se află în prezent dezvoltarea industriei electronice, producția acestei ramuri va trebui să ajungă să reprezinte 16—17 la sută din producția totală a industriei construcțiilor de mașini ; în cadrul acestei ramuri se vor dezvolta, de asemenea, intens mecanica fină și optica, producția de mașini-unelte cu program, de utilaje tehnologice de înaltă complexitate, de mijloace de transport de mare capacitate.

Pentru a asigura dezvoltarea economico-socială rapidă a României, se va acorda o deosebită atenție lărgirii bazei energetice și de materii prime. Vor fi intensificate prospecțiunile geologice pe întregul cuprins al țării în vederea identificării de noi zăcăminte. O sarcină importantă este elaborarea de tehnologii de exploatare și prelucrare care să permită folosirea cît mai eficientă a tuturor resurselor existente în țară, inclusiv a celor cu conținut de substanțe utile redus.

Se va urmări încheierea unor acorduri de lungă durată pentru asigurarea importurilor necesare de materii prime

și combustibil, se vor extinde în acest domeniu acțiunile de cooperare cu alte țări.

O problemă esențială care se pune în cincinalele următoare este asigurarea unui grad înalt de prelucrare a materiilor prime, în așa fel încît să sporească de cîteva ori valoarea produselor obținute dintr-o tonă de materii prime. Creșterea eficienței activității economice își va găsi o expresie sintetică în reducerea ponderii cheltuielilor materiale în produsul social de la aproape 60 la sută în 1970, la circa 50 la sută în 1990.

Un element esențial al creșterii noastre economice îl va constitui dezvoltarea intensivă a agriculturii — ramură de bază a economiei noastre naționale. Se va asigura mecanizarea complexă a lucrărilor — atît în cultura plantelor, cît și în zootehnie — se va dezvolta procesul de electrificare. Încă în cincinalul următor agricultura va dispune de îngrășăminte chimice, insecticide și biostimulatori la nivelul cerințelor agrotehnicii moderne, iar pînă în anul 1990 se va asigura irigarea întregii suprafețe ce se justifică din punct de vedere economic. În aceste condiții, se poate conta pe realizarea în anul 1990 a unei producții de 28—30 milioane tone de cereale. Față de media anuală din perioada 1966—1970, ne propunem, de asemenea, ca pînă în 1990 să sporim de cîteva ori producția de sfeclă de zahăr, legume, fructe și struguri. Una din orientările de bază va fi dezvoltarea prioritară a zootehniei, astfel ca ponderea producției animaliere în totalul producției agricole să depășească 50 la sută în anul 1990 și, în acest scop, efectivele de animale urmează să crească la 9—10 milioane bovine, 18—20 milioane porcine și 18—20 milioane ovine.

Pe baza dezvoltării producției materiale, venitul național urmează să crească de 5—6 ori, ajungînd în 1990 să reprezinte 2 500—3 000 de dolari pe locuitor. Ținînd seama de necesitatea creșterii în ritm susținut a economi-

ei naţionale, în această perioadă va trebui să asigurăm ca circa 70—72 la sută din venitul naţional să se repartizeze pentru consum, iar o cotă de 28—30 la sută să fie destinată fondului naţional de dezvoltare economico-socială. Cea mai mare parte a acestui fond va trebui să fie alocată producţiei materiale, de care depinde în mod hotărîtor progresul societăţii noastre, creşterea nivelului de trai al poporului.

Făurirea unei economii moderne, de înaltă eficienţă, impune promovarea în toate ramurile a cuceririlor ştiinţei şi tehnologiei avansate. Vor fi luate măsuri pentru dezvoltarea mai intensă a cercetărilor ştiinţifice naţionale, cu deosebire în matematică şi fizică, în tehnică, chimie şi biologie.

Activitatea de cercetare va trebui să-şi aducă o contribuţie substanţială la soluţionarea problemelor legate de valorificarea superioară a resurselor naturale, echilibrarea balanţei energetice, generalizarea automatizării şi mecanizării complexe, asimilarea unor produse cu performanţe ridicate.

Asigurarea unei dezvoltări eficiente a economiei noastre naţionale impune participarea tot mai intensă a României la diviziunea internaţională socialistă a muncii, la schimburile economice şi la cooperarea internaţională. În acest sens, în întreaga perioadă 1976—1990 urmează ca ritmul comerţului exterior să devanseze ritmul produsului social. Vor fi luate în continuare măsuri pentru a asigura îmbunătăţirea structurii exporturilor, sporind ponderea produselor industriale, în special a construcţiilor de maşini — de la 25 la sută la circa 45 la sută — ceea ce va conferi exporturilor româneşti o structură mai bună.

Dezvoltarea exporturilor şi importurilor va urmări realizarea unei balanţe comerciale şi de plăţi excedentare pentru a asigura înfăptuirea unui număr sporit de ac-

țiuni de cooperare în exterior, precum și rezerve valutare corespunzătoare. Se vor putea crea astfel condiții pentru trecerea în perspectivă la convertibilitatea internațională a leului.

O problemă esențială este asigurarea unei creșteri mai susținute a populației — factor esențial al dinamismului și forței productive a societății. Avem în vedere adoptarea în continuare a unui complex de măsuri de ordin economico-social și sanitar, care să contribuie la întărirea familiei, la stimularea natalității, reducerea mortalității și creșterea duratei vieții oamenilor. În acest fel se estimează că, pînă la sfîrșitul deceniului viitor, populația României poate să ajungă la 24—25 milioane de locuitori.

Structura socială a țării va înregistra adînci schimbări calitative. Numărul celor ocupați în activitatea economico-socială urmează să crească la peste 11 milioane persoane în 1990, din care 9,5—10 milioane salariați. Se va accentua și mai mult rolul clasei muncitoare ca principala forță socială a societății noastre socialiste. Ponderea populației ocupate în industrie și construcții în totalul populației ocupate va crește pînă în 1990 la circa 50 la sută, în timp ce ponderea populației ocupate în agricultură urmează să se reducă la 10—15 la sută.

Un puternic avînt va înregistra instrucția publică. În această perioadă va fi generalizat liceul, astfel încît toți tinerii patriei vor primi o pregătire temeinică, la nivelul cerințelor societății moderne; se va extinde în continuare învățămîntul superior. Schimbările ce vor interveni în activitatea de producție — pe baza automatizării și cibernetizării —, ridicarea nivelului de pregătire al întregii populații vor determina reducerea substanțială a deosebirilor esențiale dintre munca fizică și

intelectuală, accentuarea procesului de omogenizare a societății noastre.

Poporul român se va bucura de un nivel de bunăstare tot mai ridicat. În perioada 1970—1990, veniturile reale pe locuitor urmează să crească de circa 3,5 ori. Se vor asigura un consum alimentar la nivelul normelor fiziologice optime, satisfacerea în bune condiții a necesităților de îmbrăcăminte și încălțăminte, atingerea unui înalt grad de înzestrare a populației cu produse de folosință îndelungată, extinderea serviciilor. Ne propunem ca în perioada 1976—1990 să construim circa 2,5 milioane apartamente, asigurînd astfel rezolvarea problemei locuințelor. Nivelul înalt al productivității muncii sociale va permite ca pînă în 1980 săptămîna de lucru să fie redusă la 40—44 de ore. Sistematizarea teritoriului, a orașelor și comunelor, crearea unei rețele de noi centre urbane care să contribuie la ridicarea nivelului de civilizație al zonelor rurale înconjurătoare, diversificarea activității economico-sociale în mediul rural vor asigura apropierea condițiilor de trai de la sate față de cele de la orașe.

Acestea sînt, tovarăși, în linii mari, orientările și direcțiile dezvoltării economico-sociale a României în cincinalele următoare; ținînd seama de însemnătatea lor deosebită pentru viitorul patriei noastre, Comitetul Central le supune aprobării Conferinței Naționale. Pe această bază, Comisia Centrală de partid și de stat urmează să elaboreze — pînă la mijlocul anului 1973 — prognoza pe perioada 1976—1990 și Directivele privind planul cincinal 1976—1980, care vor fi supuse dezbaterii publice și aprobării Congresului al XI-lea al partidului.

Transpunerea în viață a acestui însuflețitor program va marca parcurgerea unei etape istorice de importanță decisivă pentru viitorul poporului român, asigurînd cre-

area societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră, așezarea temeliilor trainice pentru edificarea comunismului în România. (*Aplauze puternice, îndelung repetate*).

III

PERFECȚIONAREA CONDUCERII PLANIFICATE A SOCIETĂȚII SOCIALISTE

1. Sporirea rolului factorului conștient în înfăptuirea programului partidului

Stimați tovarăși,

Noua etapă istorică în care a intrat România, o dată cu trecerea la făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate — obiectiv fundamental, strategic al politicii partidului — impune să fie luate măsuri corespunzătoare în vederea unirii eforturilor întregului popor într-o direcție unică. În aceste condiții, conducerea activității economico-sociale devine un factor hotăritor, de care depinde înfăptuirea cu succes a programului partidului nostru. Tocmai pornind de la acest considerent, Conferința Națională din 1967 și Congresul al X-lea au pus în centrul activității partidului și statului perfecționarea conducerii și planificării întregii societăți.

În elaborarea măsurilor privind conducerea planificată a activității economico-sociale, partidul a pornit întotdeauna de la concepția materialist-dialectică și istorică, de la faptul că fiecărei orînduiri sociale, fiecă-

rei etape de dezvoltare a societății îi corespunde o anumită formă de organizare și de conducere. În condițiile socialismului, ale lichidării claselor exploatatoare și a proprietății capitaliste, în condițiile orînduirii noi, întemeiate pe proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție, conducerea conștientă a societății pe baza unui plan național unic este o necesitate obiectivă. Planul național unic asigură concentrarea tuturor forțelor materiale și umane ale societății în vederea dezvoltării rapide a industriei, agriculturii, științei și culturii și, pe această bază, ridicarea nivelului de viață al întregului popor.

Conducerea planificată a societății trebuie să-și propună dezvoltarea în ritm înalt și, în același timp, armonioasă a forțelor de producție pe întreg teritoriul țării, progresul producției de bunuri materiale în pas cu cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii. În același timp, conducerea planificată a societății trebuie să urmărească formarea și perfecționarea noilor relații de producție și sociale, afirmarea în viață a principiilor dreptății și echității comuniste. Întreaga activitate de conducere trebuie să se bazeze pe studierea și cunoașterea legilor obiective ale dezvoltării sociale — atît a celor cu caracter general, cît și a celor ce se formează și acționează în cadrul orînduirii socialiste — acționîndu-se în mod conștient pentru lichidarea contradicțiilor existente, sau care mai apar, împiedicînd ca ele să devină antagoniste, pentru realizarea unei concordanțe tot mai depline între forțele de producție și relațiile de producție, pentru progresul neîntrerupt al societății socialiste. Activitatea de conducere planificată trebuie să pornească de la obiectivele fundamentale strategice ale partidului nostru comunist — făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, edificarea orînduirii comuniste în România. (*Aplauze puternice*).

Criteriul esențial după care ne ghidăm în elaborarea măsurilor privind perfecționarea conducerii și planificării economico-sociale este afirmarea tot mai puternică a rolului conducător al partidului în societate. Consacrarea partidului comunist ca forță politică conducătoare a societății noastre socialiste nu este efectul unor dorințe subiective, ci însuși rezultatul dezvoltării istorice : prin întreaga sa activitate, partidul comunist a dovedit că se identifică cu aspirațiile cele mai profunde ale oamenilor muncii, cu interesele întregii națiuni socialiste. De altfel, chiar analiza succintă a istoriei demonstrează că în orice orînduire socială în care au existat partide politice, un partid a îndeplinit, la un moment dat, într-o formă sau alta, rolul de forță conducătoare. Esențial a fost și este însă pe cine reprezintă partidul care se află la conducere, ce clase și forțe sociale slujește, ce program își propune să înfăptuiască.

Este de remarcat că în țările care au pornit recent pe calea dezvoltării independente, a făuririi unei economii de sine stătătoare, în care poporul este hotărît să devină stăpîn pe bogățiile naționale și pe destinul său, se manifestă tot mai puternic tendința unirii forțelor revoluționare naționale și democratice într-un front unic bazat pe un program comun și chiar într-un partid unic. Se poate spune că tendința spre realizarea unei forțe unice conducătoare în lupta pentru făurirea noii orînduiri are un caracter progresist, corespunzînd legității însăși a dezvoltării sociale.

Noi considerăm că în România, în etapa făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate și a trecerii spre comunism, rolul de forță politică conducătoare al partidului se va afirma cu tot mai mare putere. Pornind de la această necesitate istorică, partidul se identifică tot mai mult cu năzuințele și preocupările maselor populare, ale întregii societăți. Tocmai de aceea, ac-

tivul de bază şi toţi membrii partidului trebuie să participe la dezvoltarea economico-socială nu din afară, ci nemijlocit dinlăuntrul tuturor organismelor economice, sociale şi de stat ale ţării. Creşterea şi afirmarea rolului conducător al partidului trebuie să se exprime în integrarea sa tot mai organică în activitatea şi viaţa întregii societăţi. Acesta este de altfel procesul dialectic în care perfecţionarea activităţii de conducere va fi urmată de dispariţia treptată a partidului, în etapa istorică a comunismului multilateral dezvoltat. În acea epocă istorică, societatea se va omogeniza probabil în mare măsură pe baza lichidării deosebirilor esenţiale dintre oraş şi sat, dintre munca fizică şi intelectuală, transformîndu-se într-o comunitate de oameni liberi, cu nivel asemănător de dezvoltare a conştiinţei şi de pregătire, capabili să îndeplinească orice rol în diviziunea muncii sociale. În asemenea condiţii, conducerea va fi o latură a activităţii generale a producţiei materiale şi spirituale. La un asemenea nivel de dezvoltare a forţelor şi relaţiilor de producţie, de omogenizare a societăţii se va putea vorbi cu adevărat de autoconducerea conştientă, de făurirea plenară de către poporul însuşi a propriului său destin. Pînă la realizarea societăţii comuniste multilateral dezvoltate mai avem însă de parcurs multe etape. Elaborînd astăzi căile de perfecţionare a conducerii planificate a activităţii economico-sociale, trebuie să ţinem seama de realităţile în care trăim, de cerinţele legilor obiective ale etapei actuale. Desigur, aceasta nu înseamnă că trebuie să renunţăm să gîndim la căile de înfăptuire a principiilor comuniste ; pînă la urmă, preocuparea de a prefigura viitorul constituie un atribut al conducerii şi, se poate spune, chiar dintre cele mai importante.

O dată cu creşterea rolului partidului va continua, de asemenea, să se amplifice rolul statului în conducerea

unitară a întregii societăţi. Activitatea statului trebuie să se bazeze pe principiile centralismului democratic, pe îmbinarea armonioasă a conducerii unitare cu lărgirea continuă a autonomiei organelor teritorial-administrative şi a unităţilor economico-sociale. Asigurarea dezvoltării societăţii pe baza planului naţional unic constituie unul din atributele esenţiale ale statului socialist, o formă esenţială de manifestare a principiului suveranităţii naţionale. Ţinînd seama de amplificarea rolului statului în dirijarea organizată a tuturor laturilor activităţii economico-sociale, apare necesară o mai bună precizare a formelor de organizare şi a metodelor de conducere. În primul rînd, am în vedere realizarea unei anumite împletiri a activităţii partidului şi statului, asigurîndu-se totodată, bineînţeles, delimitări clare care să evite suprapunerile şi paralelismele. Fără îndoială că în perspectivă vom asista la o împletire tot mai strînsă a activităţii partidului, statului şi a celorlalte organisme sociale, acesta fiind un proces legic al dezvoltării socialiste şi comuniste.

În lumina tuturor acestor considerente de ordin principial a acţionat şi acţionează partidul nostru în elaborarea măsurilor privind perfecţionarea conducerii planificate a societăţii socialiste şi se poate spune că aceste măsuri se dovedesc pe deplin juste. *(Aplauze puternice)*.

2. Măsurile adoptate de la Conferinţa Naţională din 1967 şi de la Congresul al X-lea

Stimaţi tovarăşi,

În anii care au trecut de la Conferinţa Naţională şi de la Congresul al X-lea au fost adoptate măsuri şi legi de cea mai mare importanţă pentru organizarea pe baze

științifice a vieții noastre sociale. Ele vă sînt bine cunoscute, deoarece fiecare activist de partid și de stat, toți membrii partidului nostru, de fapt întregul popor, au participat la elaborarea și înfăptuirea lor. De aceea, în cele ce urmează, mă voi referi pe scurt la realizările și lipsurile din aceste domenii, insistînd îndeosebi asupra a ceea ce avem de făcut în viitor.

Una din laturile importante ale conducerii o reprezintă, fără îndoială, organizarea administrativ-teritorială a țării.

Au trecut patru ani de la realizarea măsurilor preconizate în această direcție de Conferința Națională ; putem afirma acum, pe baza realității, că reorganizarea s-a dovedit pe deplin justă. Unul din principalele rezultate este întărirea rolului unităților de bază : orașul și comuna. Au fost formate orașe noi ; s-a trecut la concentrarea satelor și comunelor în localități rurale mai puternice, din circa 5 000 de comune creîndu-se peste 2 700 ; în locul celor 16 regiuni au fost formate 39 județe, desființîndu-se, totodată, veriga intermediară dintre unitățile de bază și județ, raionul. În acest fel, s-a apropiat conducerea de unitățile de bază și s-au creat condiții pentru dezvoltarea mai rapidă a zonelor cuprinse în noile județe, în trecut neglijate. Se poate spune că reorganizarea teritorial-administrativă a avut o mare însemnătate pentru înfăptuirea politicii partidului de dezvoltare armonioasă a forțelor de producție pe întreg cuprinsul țării, de ridicare a nivelului de civilizație și bunăstare al tuturor orașelor și satelor, al întregului nostru popor.

Experiența dovedește, de asemenea, justețea hotărîrii de a îmbina funcția de prim-secretar cu aceea de președinte al consiliului popular județean, orășenesc sau comunal. Această măsură a dus la creșterea rolului conducător al partidului în viața socială, a sporit ope-

rativitatea şi spiritul de răspundere în munca de conducere, a asigurat îmbinarea mai bună a activităţii de partid şi de stat, a întărit legăturile organelor partidului şi statului cu masele largi de oameni ai muncii.

Conferinţa Naţională precedentă a acordat o atenţie deosebită sistematizării oraşelor şi satelor. În ultimii ani am obţinut unele rezultate de seamă în sistematizarea oraşelor, acestea cunoscînd o epocă de puternică dezvoltare. În ce priveşte sistematizarea satelor şi comunelor, sîntem însă abia la început.

O dată cu noua organizare teritorial-administrativă a fost adoptată şi legea consiliilor populare, care a precizat mai bine rolul acestora ca organe de conducere colectivă, a acordat o largă autonomie judeţelor, oraşelor şi comunelor în soluţionarea problemelor de interes local, sporindu-le, totodată, răspunderea faţă de întreaga activitate economico-socială din judeţele şi localităţile respective. Trebuie să spun însă că, din păcate, nu toate prevederile acestei legi au fost aplicate cu consecvenţă ; se mai manifestă încă tendinţe de centralism excesiv, atît la unele ministere şi organe centrale, cît şi la judeţe. În Conferinţa pe ţară cu secretarii de partid şi primarii comunelor s-au dezbătut pe larg aceste probleme, stabilindu-se noi măsuri pentru creşterea atribuţiunilor consiliilor populare. Doresc ca şi de la tribuna Conferinţei Naţionale să apreciez activitatea tot mai bună desfăşurată de consiliile populare, de secretarii de partid şi primarii comunali şi, în mod deosebit, să subliniez faptul că, după conferinţa pe ţară, s-a trecut cu hotărîre la înfăptuirea măsurilor stabilite.

Ţinînd seama de rezultatele generale obţinute, putem aprecia că actuala organizare administrativ-teritorială a ţării corespunde pe deplin etapei de dezvoltare în care ne găsim şi oferă toate condiţiile pentru realizarea unui nou pas înainte în îmbunătăţirea conducerii vieţii eco-

nomico-sociale, în înfăptuirea programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate. *(Aplauze puternice).* Tocmai de aceea este necesar să luăm toate măsurile pentru creșterea în continuare a rolului județelor, orașelor și comunelor în conformitate cu prevederile legilor. Trebuie să pornim de la faptul că orașul și comuna constituie unitățile teritoriale de bază în care trăiesc și-și desfășoară activitatea oamenii muncii. Este necesar să acționăm consecvent pentru dezvoltarea armonioasă a fiecărui oraș, a fiecărei comune, astfel încît să se asigure cetățenilor condiții de viață materială și spirituală cît mai bune. Făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate și trecerea treptată la comunism presupun apropierea treptată a nivelului de viață al satelor de cel al orașelor. În sistematizarea satelor și comunelor trebuie să se țină seama de această orientare, acționîndu-se în mod organizat, conștient pentru realizarea unor centre puternice rurale, înfloritoare, adevărate orașe agricole, în care toți locuitorii să poată beneficia din plin de binefacerile socialismului. Este, de asemenea, necesar să se stabilească o orientare mai clară în sistematizarea și dezvoltarea orașelor, a noilor centre urbane.

În scopul realizării acestor obiective, Comitetul Central prezintă Conferinței Naționale Proiectul de directive cu privire la sistematizarea teritoriului, în care sînt expuse pe larg principiile și direcțiile de bază ale dezvoltării orașelor și satelor patriei noastre. Este cunoscută situația în care se găseau localitățile urbane și rurale în regimul trecut. Trebuie spus că nici după eliberare, o perioadă de timp, nu s-a manifestat preocuparea de a se pune capăt vechilor stări de lucruri, de a se asigura organizarea și dezvoltarea pe baze noi a localităților. Proiectul de directive cuprinde măsuri pentru trecerea la sistematizarea teritoriului țării pe baza unei concepții

și unui plan unic care să țină seama de condițiile istorice, sociale, în care s-au format diferite unități, de realitățile prezente și, totodată, de cerințele viitoare ale societății socialiste multilateral dezvoltate, ale orînduirii comuniste. Acest document pornește de la principiul că atît orașul cît și comuna vor trebui să asigure locuitorilor condiții superioare de muncă, învățămînt, sănătate și cultură. Se are în vedere, de asemenea, dezvoltarea corespunzătoare a forțelor de producție, atît în industrie cît și în agricultură, atît în orașe cît și la sate. Totodată, conducerea partidului și statului apreciază necesar să se treacă la dezvoltarea treptată a încă 300—350 de noi centre urbane, în care să se construiască cu prioritate unități industriale, unități de învățămînt, sănătate și comerț. Se va urmări ca aceste noi centre să fie astfel așezate încît în jurul lor să graviteze aproximativ 3—4 comune. În acest fel, împreună cu orașele existente, noile centre vor asigura soluționarea corespunzătoare a tuturor problemelor de viață ale locuitorilor comunelor și satelor respective. Realizarea acestor măsuri cere eforturi serioase, reclamă participarea activă a tuturor cetățenilor ; de aceea organele de partid, consiliile populare trebuie să organizeze consultarea largă și participarea intensă a oamenilor muncii la întreaga activitate de sistematizare administrativ-teritorială a țării. Cetățenii trebuie să știe că depinde de fiecare în parte și de toți locuitorii la un loc înfăptuirea cu succes a programului de înflorire a localităților patriei, realizarea unei largi și eficiente autogospodăriri democratice a tuturor orașelor și comunelor.

Ținînd seama de ritmul înalt în care se dezvoltă industria, de introducerea tot mai accentuată în viața societății a elementelor civilizației moderne, o problemă de importanță vitală pentru națiunea noastră este protejarea mediului înconjurător. Este necesar să luăm mă-

suri riguroase pentru combaterea noxelor industriale, preîntîmpinarea poluării apei și aerului, protecția pădurilor, lacurilor, rîurilor, munților, a locurilor considerate monumente ale naturii. Este o datorie de onoare a partidului, a întregului nostru popor să facă totul pentru asigurarea cadrului ambiant propice ocrotirii sănătății oamenilor, pentru păstrarea nealterată a frumuseților patriei, pentru a transmite generațiilor viitoare toate darurile cu care natura a hărăzit România.

Putem spune că înfăptuirea acestor măsuri, parte integrantă a programului elaborat de Congresul al X-lea privind făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, va avea un rol de cea mai mare importanță în ridicarea României pe noi culmi de progres și civilizație. *(Aplauze puternice)*.

3. Îmbunătățirea în continuare a planificării activității economice

Stimați tovarăși,

O latură importantă a perfecționării conducerii o reprezintă îmbunătățirea planificării activității economice. După cum se știe, în elaborarea politicii economice a partidului și statului nostru s-a pornit de la necesitatea concentrării, specializării și cooperării în producție, a creării unor unități economice puternice, complexe care să corespundă exigențelor revoluției tehnico-științifice moderne și să asigure o înaltă eficiență. Totodată, hotărîrile Conferinței Naționale precedente și directivele Congresului al X-lea au avut în vedere crearea condițiilor care să permită acționarea mai deplină a legilor economice, folosirea mai judicioasă a acestora în activi-

tatea de producție. Sînt cunoscute măsurile și legile adoptate în această direcție. Se poate spune că s-au făcut pași însemnați în realizarea sarcinilor trasate de Conferința Națională și de Congresul al X-lea. În momentul de față avem 180 mari unități economice care asigură organizarea și conducerea întregii activități industriale. De asemenea, au fost aduse îmbunătățiri în organizarea întreprinderilor agricole de stat, în organizarea activității cooperatiste — atît a cooperativelor meșteșugărești, cît și a cooperativelor agricole de producție. Legile adoptate în ultimii ani, și, în primul rînd, legea de organizare și funcționare a unităților socialiste de stat, au așezat pe baze noi relațiile dintre organismele economice. O deosebită importanță au introducerea principiului conducerii colective, formarea comitetelor și consiliilor oamenilor muncii, instituționalizarea adunărilor generale — măsuri care au creat cadrul organizatoric corespunzător participării active a maselor de oameni ai muncii la conducerea activității economice, au ridicat pe o treaptă superioară democrația economică muncitorească, socialistă. Se poate spune că prin legile adoptate, prin măsurile organizatorice noi și în special prin introducerea principiului conducerii colective relațiile economice și juridice din sfera producției materiale au fost așezate pe baze noi, s-a creat cadrul legal pentru perfecționarea conducerii planificate a economiei naționale. Experiența celor aproape trei ani care au trecut de la adoptarea acestor măsuri demonstrează că ele corespund cerințelor vieții, necesităților etapei actuale în care se găsește economia românească.

Consider totodată necesar să menționez că în realizarea măsurilor stabilite s-au manifestat și o serie de lipsuri, în primul rînd în organizarea centralelor, precum și în relațiile acestora cu întreprinderile, pe de o parte, și cu ministerele, pe de altă parte. Aceste neajunsuri se datoresc faptului că în perioada de pregătire a schim-

bării structurii organizatorice a industriei, cît și după aceea, nu s-a acționat cu destulă fermitate pentru aplicarea în practică a măsurilor stabilite, a prevederilor legii. La multe ministere s-au manifestat și se mai manifestă încă puternice tendințe de centralism excesiv, tergiversarea acordării concrete a atribuțiilor ce revin de drept noilor unități economice. Unele centrale nu au preluat nici pînă astăzi întregul ansamblu de atribuții încredințate. Conducerile unor centrale nu se grăbesc să preia întreaga răspundere a activității, sarcinile ce le revin în conducerea producției ; se acționează foarte încet îndeosebi în exercitarea atribuțiilor lor privitoare la desfășurarea comerțului exterior și la asigurarea aprovizionării tehnico-materiale a întreprinderilor.

Noua organizare a economiei a urmărit, totodată, lichidarea unor forme de centralism excesiv, a unor paralelisme și verigi intermediare în conducerea unităților de bază. Trebuie să spunem deschis că acest obiectiv nu s-a realizat în mod corespunzător ; în unele ramuri s-au creat chiar noi paralelisme și verigi intermediare. S-a făcut încă puțin pentru simplificarea evidenței, pentru îmbunătățirea întregului sistem informațional, pentru reducerea aparatului funcționăresc, administrativ. La ministere și la alte organisme centrale s-a realizat — e drept — o reducere a personalului de circa 25 la sută, ceea ce este, fără nici o îndoială, un lucru bun, deși aparatul unor ministere continuă să fie încă destul de mare. Din păcate, reducerile efectuate nu au avut drept urmare întărirea unităților de producție cu specialiști. Cea mai mare parte a acestui personal a fost încadrată în centrale, aparatul acestora crescînd considerabil. Un lucru și mai rău este că din unitățile de bază ale producției numeroși ingineri și tehnicieni au fost transferați în aparatul centralelor. Deși această problemă a mai fost discutată, iar la ultima conferință pe țară cu cadrele de con-

ducere din industrie s-a trasat sarcina trecerii în cel mai scurt timp a cadrelor de ingineri și tehnicieni din aparatul administrativ în producție, în această direcție s-a făcut încă puțin.

Apreciind că reorganizarea economiei este în linii generale încheiată, că ea corespunde etapei actuale de dezvoltare a țării, și ținînd în același timp seama că mai persistă o serie de lipsuri, este necesar să se acționeze cu toată fermitatea pentru buna funcționare a unităților economice, pentru asigurarea unei conduceri științifice la toate nivelurile economiei. Pînă la sfîrșitul acestui an trebuie să se treacă asupra centralelor, combinatelor și grupurilor de uzine toate atribuțiile înscrise în lege, simplificîndu-se sau înlăturîndu-se verigile intermediare existente între ministere și centrale. Este necesar, de asemenea, să se simplifice organizarea centralelor, grefîndu-se, de regulă, pe una din unitățile componente de bază și să se treacă neîntîrziat la deplasarea forțelor tehnice spre unitățile productive. Centrala trebuie să devină realmente unitatea principală a organizării producției și cercetării, a conducerii planificate a activității economice. În scopul simplificării relațiilor, reducerii unor verigi apare necesară desființarea unor direcții generale și direcții intermediare din ministere, urmînd ca centrala să aibă legătură nemijlocită cu conducerea ministerului. De asemenea, este necesar să se precizeze bine rolul departamentelor — acolo unde ele vor mai rămîne — pentru a nu complica soluționarea operativă a problemelor. În cadrul măsurilor pentru îmbunătățirea conducerii colective a ministerelor, mi se pare mai potrivit ca colegiul să fie înlocuit cu un consiliu de conducere al ministerului — organ deliberativ din care să facă parte toți conducătorii centralelor și institutelor de cercetare și un număr limitat de șefi de direcții și alți lucrători din aparatul ministerului. Se impune îmbună-

tățirea în continuare a activității comitetelor și consiliilor oamenilor muncii, creșterea rolului adunărilor generale în conducerea activității economice.

Ținînd seama de necesitatea concentrării, specializării și cooperării în producție, se impune crearea în ramura construcțiilor de mașini a unui consiliu de coordonare, format din reprezentanții tuturor ministerelor care au sectoare de construcții de mașini. Dacă va apărea necesar, asemenea consilii de coordonare se vor putea forma și în alte ramuri.

În scopul perfecționării conducerii agriculturii, este necesar să se acorde o mai mare atenție aplicării ferme a măsurilor de raionare și specializare a producției. Totodată, trebuie să se intensifice activitatea consiliilor oamenilor muncii, să crească rolul acestora în conducerea unităților agricole socialiste de stat. Pînă la sfîrșitul actualului cincinal va trebui să se asigure mecanizarea tuturor lucrărilor din agricultura de stat, astfel ca aceste unități să funcționeze la nivelul unităților similare din țările dezvoltate, inclusiv în ce privește numărul muncitorilor la suta de hectare. Întreprinderile agricole de stat trebuie să ofere model pentru întreaga noastră agricultură din punct de vedere al producției și al productivității muncii. În sectorul cooperatist al agriculturii este necesar să se acorde mai multă atenție dezvoltării democrației cooperatiste, dezbaterii în cadrul adunărilor generale a tuturor problemelor privind activitatea de producție, organizarea muncii, retribuirea țăranilor. Va trebui să fie sporit rolul consiliilor intercooperatiste în coordonarea și raionarea mai bună a producției. Pentru perfecționarea continuă a conducerii agriculturii apare necesar să se realizeze o mai strînsă conlucrare între uniunile județene cooperatiste și Uniunea Națională, pe de o parte, și organele agricole județene și Ministerul Agriculturii, pe de altă parte.

Activitatea pentru îmbunătățirea conducerii și planificării dezvoltării noastre economico-sociale nu trebuie să piardă din vedere transporturile, construcțiile, toate celelalte ramuri care au un rol important în funcționarea unitară a întregii noastre societăți. Un loc însemnat în perfecționarea conducerii planificate ocupă dezvoltarea activității științifice, de proiectare, învățămîntul, sistemul de pregătire a cadrelor pentru toate sectoarele economiei și vieții sociale.

După cum se vede, în perioada imediat următoare trebuie să acționăm cu fermitate pentru realizarea unitară a tuturor măsurilor privind buna organizare a activității economico-sociale, perfecționarea conducerii și planificării tuturor domeniilor de activitate. Trăgînd concluzii din experiența de pînă acum, ținînd seama de problemele tot mai complexe pe care le ridică organizarea economico-socială, se face simțită nevoia creării unui organism care să îndrume unitar întreaga această activitate, să studieze și să elaboreze norme și criterii pentru organizarea diferitelor sectoare într-o concepție unică. Un asemenea organism, format din reprezentanții tuturor sectoarelor, ar putea fi organizat pe lîngă Consiliul de Miniștri, urmînd ca atribuțiile să i se precizeze prin lege. De asemenea, ținînd seama de rolul tot mai important al consiliilor populare în conducerea vieții economico-sociale de pe teritoriul țării, este necesară crearea unui consiliu de coordonare al consiliilor populare, format din reprezentanții tuturor județelor, care să lucreze ca organ deliberativ. Avînd în vedere experiența conferințelor pe țară cu secretarii și primarii comunali și cu cadrele de bază din industrie, este necesar să stabilim ca, periodic, la 3—5 ani, să aibă loc asemenea conferințe în toate sectoarele de activitate.

Conferința Națională este chemată să adopte măsurile de încheiere a activității de perfecționare a conducerii

și planificării economico-sociale. Pe lîngă măsurile de care am vorbit pînă acum, supunem Conferinței Naționale proiectele Legii dezvoltării economico-sociale planificate a țării, Legii sistemului financiar, Legii remunerării muncii și proiectul noului Cod al muncii. Aceste legi fundamentale aprofundează o serie de prevederi constituționale, au menirea de a perfecționa relațiile de producție și sociale în conformitate cu nivelul atins de forțele de producție, creează un cadru lărgit pentru conducerea socială pe baza planului național unic, pentru afirmarea în viață a principiilor comuniste. Deoarece proiectele legilor au fost înmînate tuturor delegaților, urmînd ca apoi să fie publicate și supuse spre dezbatere întregului partid și popor, nu doresc să mai mă refer la ele.

După cum se știe, ultimele planuri cincinale au fost elaborate de comisii de partid și de stat speciale, iar Plenara Comitetului Central din primăvara anului 1971 a stabilit constituirea Comisiei centrale de partid și de stat pentru elaborarea prognozelor de lungă durată. Avînd în vedere experiența activității acestor comisii și ținînd seama de rolul tot mai important al dezvoltării economico-sociale a țării pe baza unui plan național unic, apare necesară crearea, în locul comisiilor de partid și de stat, a unui organism permanent, format din cadre de conducere de partid și de stat, din cele mai bune cadre economice, tehnice și științifice, precum și din reprezentanți ai oamenilor muncii, care lucrează direct în producție. Propunem ca acest organism democratic să se numească Consiliul Suprem al Dezvoltării Economico-Sociale a României. El ar urma să elaboreze studii și să dezbată principalele orientări ale dezvoltării țării. Consiliul va prezenta conducerii de partid și de stat studiile și concluziile sale și va lucra în strînsă legătură

cu organele de partid și de stat la întocmirea prognozelor, a planurilor cincinale și anuale.

De asemenea, avînd în vedere necesitatea unei mai bune coordonări a activității financiar-bancare și orientării acesteia într-o perspectivă mai largă, este necesară crearea Consiliului financiar-bancar, format din reprezentanții Ministerului Finanțelor, băncilor, Comitetului de Stat al Planificării și altor instituții centrale, din cei mai buni specialiști în domeniul financiar-bancar. Acest consiliu va avea sarcina de a analiza fenomenele și tendințele care se manifestă în sfera raporturilor financiare, monetare și valutare, atît pe plan intern, cît și pe plan internațional, de a elabora studii și măsuri pentru traducerea în viață a politicii financiare a partidului. Acest organism urmează să funcționeze pe lîngă Consiliul de Miniștri.

Pînă la sfîrșitul acestui an vor fi adoptate toate aceste legi și măsuri, astfel încît, încă de la începutul noului an să poată fi aplicate din plin ; în anul 1973 să fie încheiată faza actuală a perfecționării organizării și conducerii planificate a economiei noastre naționale. Doresc să fiu cît mai precis. Cînd mă refer la încheierea activității de perfecționare a conducerii planificate a economiei am în vedere ca întreaga viață economică să se desfășoare în conformitate cu noua organizare, cu prevederile legilor adoptate. Nu vreau să rezulte însă în nici un fel că o dată cu aceasta nu vom mai avea nimic de făcut în această direcție. Dimpotrivă, perfecționarea conducerii planificate a societății trebuie să constituie o preocupare continuă a partidului și statului, un proces permanent determinat de însăși dezvoltarea forțelor de producție și perfecționarea relațiilor de producție și sociale. Această perfecționare continuă trebuie să pornească însă de la realizarea în viață a hotărîrilor adoptate. Nu poate fi admis nimănui să se sustragă de la înfăptuirea

măsurilor şi legilor, invocînd necesitatea unor îmbunătăţiri pentru justificarea neaplicării legilor existente. Disciplina de stat, aplicarea legilor este obligatorie pentru toţi ; încălcarea acestora, sub nici un motiv, nu poate fi tolerată nimănui. *(Aplauze)*.

4. Dezvoltarea şi adîncirea democraţiei socialiste, intensificarea participării maselor la conducerea societăţii

Stimaţi tovarăşi,

O latură importantă a conducerii planificate a activităţii economico-sociale este organizarea corespunzătoare a muncii şi a controlului la toate nivelurile de activitate. Pornind de la experienţa de pînă acum, de la prevederile Constituţiei, este necesar să se realizeze o mai bună delimitare între organele administraţiei de stat, inclusiv Consiliul de Miniştri, şi organele puterii de stat. În acest sens, este necesară dezvoltarea în continuare a funcţiilor de control ale Marii Adunări Naţionale şi Consiliului de Stat.

Trebuie luate măsuri hotărîte pentru unificarea controlului şi înlăturarea oricăror paralelisme. Este necesar să se realizeze un control sever în toate domeniile de activitate ; societatea trebuie să cunoască cum sînt gospodărite mijloacele materiale şi financiare, cum îşi îndeplinesc sarcinile colectivele de oameni ai muncii, cadrele de conducere. Nimeni şi sub nici o formă nu se poate sustrage controlului şi răspunderii faţă de oamenii muncii.

În scopul realizării în mai bune condiţii a controlului, este necesară transformarea Consiliului Economic într-un

organ puternic de partid şi de stat pentru controlul unitar al îndeplinirii hotărîrilor de partid şi a legilor ţării în toate domeniile de activitate. În domeniul controlului financiar, este necesar să creăm un organ special — aşa după cum ştiţi că era pe timpuri Înalta Curte de Conturi. Acestea vor funcţiona sub conducerea directă a Consiliului de Stat.

Propunînd aceste măsuri, pornim de la necesitatea unificării controlului pe baza unor criterii precise, de la necesitatea întăririi disciplinei de plan şi financiare, a ridicării răspunderii tuturor organelor de stat şi îndeplinirii în tot mai bune condiţii a hotărîrilor de partid şi a legilor.

Îmbunătăţirea activităţii statului impune măsuri de perfecţionare, de organizare mai bună a muncii organelor de justiţie, procuratură şi ale Ministerului de Interne. Este necesar ca justiţia şi procuratura să acorde mai multă atenţie aplicării legilor ţării, respectării legalităţii socialiste, şi în primul rînd ele însele să respecte legile şi termenele de judecată. Ele trebuie să se sprijine şi mai mult pe masele de oameni ai muncii, să asigure o informare permanentă a acestora asupra activităţii pe care o desfăşoară, să solicite sprijin în întărirea, în toate sectoarele de activitate, a legalităţii socialiste. În legătură cu aceasta considerăm necesar să se aducă îmbunătăţiri în continuare legislaţiei privind sancţionarea unor infracţiuni şi executarea unor pedepse. Legea trebuie să dea posibilitatea ca unele pedepse privind infracţiuni de mai mică importanţă să poată fi executate prin muncă. Avînd în vedere rolul important pe care îl au organele de miliţie şi securitate, este necesar să se acorde o mai mare atenţie îmbunătăţirii în continuare a activităţii lor, combătîndu-se orice manifestare de abuz şi ilegalitate, veghindu-se cu stricteţe la aplicarea legilor, la apărarea intereselor întregului nostru popor. Trebuie

să se dezvolte și mai mult practica pozitivă ca organele de miliție și securitate să informeze masele populare despre diferite cazuri de infracțiuni, să-i pună în dezbaterea colectivelor de oameni ai muncii pe cei ce încalcă legile țării și, totodată, să aplice cu mai multă fermitate prevederile legale împotriva infracțiunilor.

În legătură cu așezarea pe bază de norme legale a întregii activități economico-sociale, se pune problema dezvoltării și perfecționării activității juridice, a principiilor noastre de drept în conformitate cu realitățile noi, cu ideologia materialist-dialectică și istorică, cu idealurile socialismului și comunismului. Principiile de drept trebuie să exprime schimbările revoluționare produse în caracterul forțelor și relațiilor de producție, să permită o așezare pe baze judicioase a raporturilor dintre întreprinderi, dintre diferite organisme sociale, dintre cetățeni — în dubla lor calitate de producători și proprietari ai avuției naționale — să dea formă juridică întregului sistem de norme privind conviețuirea socială în orînduirea socialistă și comunistă.

Un loc de cea mai mare importanță în conducerea generală a societății are întărirea continuă a capacității de apărare a patriei, de salvgardare a cuceririlor revoluționare ale poporului. Armata noastră își îndeplinește cu cinste rolul de apărător al națiunii socialiste, al independenței și suveranității patriei. Este necesar să luăm în continuare măsuri de perfecționare a înzestrării tehnice și de luptă a forțelor noastre armate, de ridicare a pregătirii politice a trupelor. Înfăptuind principiile marxism-leninismului cu privire la înarmarea poporului de către revoluție, partidul și statul nostru acordă, de asemenea, o deosebită atenție gărzilor patriotice și pregătirii militare a tineretului.

După cum este cunoscut, un rol important în dezvoltarea democrației socialiste în țara noastră îl au orga-

nizațiile de masă și obștești. Plenarele Comitetului Central din ultimii ani s-au ocupat pe larg de activitatea sindicatelor, a organizațiilor de tineret și a altor organizații obștești. Consider că există o claritate deplină în această privință și nu doresc să mă mai opresc asupra acestor probleme. Ceea ce se cere acum din partea sindicatelor este de a acționa cu toată hotărîrea pentru a-și îndeplini rolul de mare însemnătate pe care îl au în societatea noastră, de a participa activ la munca tuturor organismelor și sectoarelor în care sînt reprezentate, de a asigura unirea eforturilor tuturor celor ce muncesc în înfăptuirea politicii partidului și statului. Sînt rezultate bune în această direcție și nu ne îndoim că sindicatele vor face totul pentru a-și spori contribuția la realizarea programului elaborat de Congresul al X-lea. Sînt, de asemenea, bine cunoscute rolul și sarcinile Uniunii Tineretului Comunist. Reprezentanții organizației de tineret participă la activitatea tuturor organismelor colective, inclusiv a Consiliului de Miniștri. Se impune ca organizațiile de tineret, organele de conducere ale acestora să acționeze cu toată fermitatea pentru traducerea în viață a măsurilor stabilite, să desfășoare o largă activitate de educare a tineretului, de unire a eforturilor sale în măreața operă ce se desfășoară în patria noastră pentru edificarea socialismului. Doresc ca și de la tribuna Conferinței Naționale a partidului să reafirm aprecierea pe care conducerea partidului și statului o dau activității creatoare a minunatului nostru tineret. *(Vii aplauze).* Înfăptuirea programului Congresului al X-lea, aplicarea noilor măsuri de dezvoltare economico-socială, de îmbunătățire a conducerii planificate a societății vor crea condiții și mai bune pentru afirmarea energiilor și talentului tinerei generații în toate domeniile de activitate. Sînt convins că tineretul își va pune

întreaga pricepere, întregul elan în slujba dezvoltării patriei socialiste, a viitorului ei luminos.

Femeile reprezintă mai mult de 50 la sută din populația țării ; ele se bucură de deplină egalitate în toate domeniile activității economico-sociale. În tot ce s-a realizat este reflectată și munca femeilor, așa cum problemele pe care urmează să le soluționăm în continuare privesc în egală măsură și femeile. De aceea, doresc să mă refer numai la necesitatea de a se acorda mai multă atenție unor probleme privind condițiile de muncă pentru femei și mai cu seamă promovării lor în diferite munci de conducere de partid și de stat.

Un rol tot mai însemnat în viața politică și socială a poporului nostru are Frontul Unității Socialiste, care unește în rîndurile sale, sub conducerea partidului comunist, toate organizațiile obștești și consiliile naționalităților conlocuitoare. În ultimul timp au fost luate noi măsuri în vederea creșterii rolului Consiliului Național și al consiliilor județene ale Frontului Unității Socialiste în coordonarea activității organizațiilor componente, îndeosebi în domeniul controlului obștesc, al educației, al răspîndirii cunoștințelor științifice. Considerăm necesar să se extindă coordonarea eforturilor organizațiilor componente ale Frontului Unității Socialiste și în alte domenii. Frontul Unității Socialiste trebuie să coordoneze organizarea dezbaterilor în rîndul maselor largi populare a diferitelor proiecte de legi și hotărîri, să îndrume activitatea deputaților în informarea cetățenilor asupra diferitelor probleme și în realizarea unor acțiuni de interes obștesc. Considerăm necesar să se extindă și să se dea un caracter mai organizat activității Frontului Unității Socialiste la sate. În sate să fie create organizații ale frontului care să cuprindă pe toți locuitorii. În cadrul consiliilor comunale ale F.U.S., pe lîngă reprezentanții partidului și ai organizațiilor obștești, să fie

aleși și reprezentanți direcți ai țărănimii muncitoare. Ținînd seama de creșterea rolului frontului, este necesar să organizăm periodic Conferința Națională și conferințe județene ale Frontului Unității Socialiste. În consiliile județene și în Consiliul Național, pe lîngă reprezentanții partidului și ai organizațiilor componente, circa 30 la sută din membri să fie aleși din rîndul oamenilor muncii care lucrează direct în producție. Luarea acestor măsuri va întări și mai mult unitatea întregului popor în jurul partidului, concentrarea tuturor energiilor națiunii în direcția înfăptuirii programului elaborat de Partidul Comunist Român. *(Aplauze puternice).*

Acționînd în continuare în direcția îmbunătățirii activității de conducere, este necesar să avem în vedere repartizarea celor mai bune forțe ale partidului în sectoarele hotărîtoare, să introducem principiul rotației activiștilor de partid și de stat, în sensul ca ei să lucreze periodic și în munci de partid și în munci de stat. Aceasta apare cu atît mai necesar cu cît, așa cum am arătat, direcția generală a dezvoltării societății este îmbinarea tot mai strînsă a activității de partid și de stat. Pe de altă parte, conducerea generală a societății devine tot mai complexă, cere cunoștințe tot mai vaste, are nevoie de oameni cu o pregătire multilaterală. Măsurile pe care le preconizăm sînt atît în interesul fiecărui activist de partid și de stat, cît și în interesul general al partidului și statului, al societății noastre; ele vor asigura ridicarea la un nivel superior a întregii activități de conducere.

Ținînd seama de dezvoltarea generală a orînduirii noastre noi, de participarea tot mai largă a poporului la conducerea țării, de dezvoltarea continuă a democrației, ca unul din factorii de bază ai făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, apare necesar ca începînd cu viitoarele alegeri să poată fi depuse, pentru

un loc de deputat în Marea Adunare Națională sau în consiliile populare, mai multe candidaturi, fie pe circumscripții — așa cum prevede actuala lege electorală —, fie pe liste județene, orășenești și comunale care să cuprindă mai mulți candidați decît urmează să fie aleși. În același timp, este necesar să se simplifice criteriile de retragere a mandatului de deputat, actualmente foarte greoaie. În viitor retragerea să se poată realiza la cererea Frontului Unității Socialiste care a propus candidatura, de către Marea Adunare Națională și de către consiliile populare respective. În acest sens este necesar să se aducă modificările corespunzătoare în legea electorală.

Iată, tovarăși, ansamblul de măsuri pe care Comitetul Central îl supune aprobării Conferinței Naționale. Adoptarea și traducerea lor în viață vor crea un cadru mai corespunzător activității de conducere planificată a dezvoltării economico-sociale a întregii societăți, vor perfecționa democrația noastră socialistă, vor lărgi și intensifica participarea maselor populare la viața publică, la conducerea întregii noastre societăți, a statului. (*Aplauze prelungite*).

Dragi tovarăși,

Conferința Națională este chemată să adopte programul dezvoltării în ritm mai susținut a industriei și agriculturii, a întregii noastre economii și, pe această bază, ridicării mai rapide a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor. Înfăptuirea acestui program cere, fără îndoială, eforturi serioase, dar măsurile pe care le preconizăm nu se pot înfăptui și nu dorim să fie înfăptuite prin eforturi fizice, ci prin stimularea gîndirii, a spiritului novator, prin dezvoltarea mișcării de inovații și a cercetării științifice, prin lupta hotărîtă împotriva a tot ce este vechi și perimat, pentru triumful noului în toate domeniile de activitate. (*Vii aplauze*). Sînt necesare o

luptă hotărîtă împotriva spiritului de automulţumire şi îngîmfare, cultivarea unei atitudini şi unui spirit cutezător, proprii clasei noastre muncitoare, întregului popor. Numai în măsura în care vom asigura unitatea deplină a conducerii tuturor sectoarelor de activitate, pe baza unei concepţii ştiinţifice, revoluţionare, vom putea soluţiona cu succes marile probleme pe care le ridică dezvoltarea societăţii socialiste. Pe această cale vom asigura participarea conştientă, tot mai activă, a întregului popor la făurirea propriei sale istorii, la înflorirea patriei noastre socialiste. *(Aplauze îndelungate).*

De la tribuna Conferinţei Naţionale doresc să mă adresez întregului partid, întregului popor.

Dragi tovarăşi şi prieteni,

În faţa unei naţiuni apar momente unice, hotărîtoare pentru destinul şi viitorul său. Istoria adevereşte că nu o dată în faţa poporului nostru s-au ivit asemenea momente, dar el a ştiut întotdeauna să fie la înălţimea vremurilor, să acţioneze cu fermitate şi hotărîre pentru a-şi clădi viitorul.

Se poate spune că astăzi trăim momente de care depinde locul pe care îl va avea România socialistă în marea familie a ţărilor socialiste, a tuturor naţiunilor lumii. Dezvoltarea vieţii internaţionale, marea revoluţie tehnico-ştiinţifică pun cu putere la ordinea zilei participarea tot mai activă a poporului nostru la diviziunea internaţională a muncii. Sîntem chemaţi ca în următorii 10—15 ani să lichidăm cu desăvîrşire rămînerea în urmă pe care am moştenit-o, să ridicăm poporul român la un înalt nivel de dezvoltare economică, ştiinţifică, culturală, să-i asigurăm un nivel de trai superior. Problema se pune în felul următor : sau vom realiza acest obiectiv şi ne vom înscrie pe orbita civilizaţiei moderne, sau vom continua

să rămînem în urma țărilor dezvoltate, condamnînd națiunea noastră să se mențină în această situație în decursul a mai multor generații.

Avem răspunderea față de viitorul copiilor noștri, față de viitorul întregului popor, față de cauza socialismului și comunismului în România, față de națiunea noastră socialistă — de a face totul pentru dezvoltarea în ritm susținut a patriei, pentru crearea unei societăți socialiste moderne, dezvoltate. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Mă adresez clasei muncitoare, clasa conducătoare a societății noastre socialiste, care prin întreaga sa activitate și-a dovedit pe deplin capacitatea de a conduce națiunea spre culmile comunismului ; faceți totul, dragi tovarăși, pentru a vă îndeplini în continuare, în cele mai bune condiții, misiunea, răspunzînd astfel încrederii pe care întregul popor o pune în voi ! Am deplina convingere că și în viitor eroica noastră clasă muncitoare va fi la înălțimea misiunii sale istorice ! *(Aplauze puternice).*

Mă adresez țărănimii care, de-a lungul secolelor, nu o dată, a dus pe umerii săi greul luptei pentru eliberare națională și socială : uniți-vă tot mai strîns cu clasa muncitoare, faceți totul pentru a crește contribuția agriculturii la înfăptuirea programului elaborat de Partidul Comunist Român ! Sînt convins că și acum, ca în atîtea rînduri, minunata noastră țărănime, strîns unită cu clasa muncitoare, își va face pe deplin și cu cinste datoria. *(Aplauze puternice).*

Mă adresez intelectualității din rîndul căreia s-au ridicat, de-a lungul secolelor, atîția oameni luminați ce s-au pus în fruntea poporului, în lupta pentru eliberare națională și socială : locul vostru este alături de muncitori și țărani ! Voi înșivă sînteți sînge din sîngele lor. Puneți toată priceperea și cunoștințele voastre în slujba

dezvoltării patriei noastre pe baza celor mai înaintate descoperiri ale științei, tehnicii și culturii contemporane ! Sînt ferm convins că întreaga intelectualitate, strîns unită cu clasa muncitoare și țărănimea, își va face pe deplin datoria față de patrie ! *(Aplauze puternice)*.

Mă adresez tuturor oamenilor muncii români, maghiari, germani, sîrbi și de alte naționalități care, împreună, de-a lungul secolelor, au învins greutățile, asuprirea și exploatarea ; împreună am înfăptuit în anii construcției socialiste realizări minunate. Să ne unim și mai strîns eforturile ; să facem totul pentru a construi, prin munca noastră comună, România socialistă și comunistă așa cum o dorim noi toți, fără deosebire de naționalitate ! *(Aplauze puternice)*.

Dragi tovarăși și prieteni, să facem totul pentru a fi demni de istoria glorioasă a poporului nostru, să putem spune întotdeauna că nu am precupețit nimic pentru a făuri un viitor demn națiunii noastre socialiste. Să lăsăm generațiilor viitoare, urmașilor urmașilor noștri, o viață liberă, înfloritoare, un viitor minunat, comunist. *(Aplauze prelungite)*.

Știu că va trebui să depunem eforturi mari, dar nici un efort nu poate fi considerat prea mare cînd este vorba de viitorul patriei socialiste, de viitorul copiilor noștri. Stă în puterea noastră, a tuturora, ca, sub conducerea partidului, să realizăm programul minunat de dezvoltare în cîteva cincinale în ritm susținut a României, să asigurăm victoria comunismului în patria noastră ! *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Mă adresez organizațiilor de partid, activiștilor de partid, tuturor comuniștilor ; poporul și-a încredințat soarta și viitorul în mîinile partidului nostru comunist. Întregul popor urmează cu încredere deplină cuvîntul partidului. Să facem totul pentru a îndreptăți această încredere ! Sînt convins că întregul nostru partid, ac-

ționînd în deplină unitate, își va îndeplini cu cinste rolul de forță politică conducătoare a societății noastre socialiste. *(Aplauze puternice).*

De la tribuna Conferinței Naționale doresc să asigur partidul, întregul popor că, în ce mă privește, voi închina întreaga activitate, întreaga viață realizării acestui obiectiv, cauzei socialismului și comunismului, viitorului fericit al întregii noastre națiuni. *(Aplauze puternice, îndelung repetate; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.").*

IV

CREȘTEREA ROLULUI CONDUCĂTOR AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN ÎN EDIFICAREA SOCIALISMULUI ȘI COMUNISMULUI

1. Forța organizatorică a partidului nostru

Stimați tovarăși,

Înfăptuirea vastului program elaborat de Congresul al X-lea privind dezvoltarea economico-socială, traducerea în viață a măsurilor de perfecționare a conducerii planificate a societății impun îmbunătățirea continuă a muncii organizatorice și politico-ideologice a partidului. Pentru a-și îndeplini în bune condiții rolul de forță politică conducătoare a societății, partidul trebuie să fie el însuși puternic, bine organizat, unit.

În acest scop este necesară, în primul rînd, existența unei linii politice generale juste, elaborată pe baza apli-

cării creatoare a legităților generale la condițiile concrete ale fiecărei etape de dezvoltare. Dispune, oare, partidul nostru de o asemenea linie generală politică? În expunerea de pînă acum am înfățișat pe larg cum se înfăptuiește programul elaborat de Congresul al X-lea în toate domeniile construcției economico-sociale; viața, desfășurarea evenimentelor, atît interne, cît și internaționale, au confirmat și confirmă pe deplin justețea liniei generale elaborate de Congresul al X-lea. Putem afirma cu îndreptățită mîndrie că partidul nostru dispune de o linie generală marxist-leninistă care corespunde pe deplin condițiilor concrete ale țării noastre. Tocmai aceasta explică succesele obținute de poporul român, sub conducerea partidului, atît în dezvoltarea economico-socială, cît și în politica internațională.

În al doilea rînd, partidul trebuie să dispună de organizații puternice în toate compartimentele societății, prin intermediul cărora să desfășoare o intensă muncă organizatorică, de conducere și control, să asigure unirea eforturilor tuturor oamenilor muncii în înfăptuirea programului de edificare a socialismului și comunismului. Care este situația partidului nostru din punct de vedere organizatoric? La 30 iunie 1972, numărul membrilor de partid era de peste 2 230 000, din care peste 1 023 000 muncitori, peste 534 000 țărani, peste 511 000 intelectuali și funcționari și circa 162 000 alte categorii. După cum vedeți, muncitorii și țăranii reprezintă 70 la sută din totalul membrilor de partid. Este, de asemenea, semnificativ că peste 75 la sută din numărul membrilor de partid lucrează nemijlocit în sfera producției materiale, în care se hotărăște dezvoltarea generală a societății. Numărul membrilor de partid reprezintă mai mult de 20 la sută din populația activă a țării noastre. Din punct de vedere al compoziției naționale, situația se prezintă în felul următor: 88 la sută din membrii parti-

dului sînt români, 8 la sută maghiari, 3 la sută germani și restul de alte naționalități. Putem spune că această compoziție reflectă atît structura populației țării, cît și politica națională justă a partidului, de deplină egalitate în drepturi între toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate. Din datele menționate putem aprecia că din punct de vedere numeric, al compoziției sociale și naționale, partidul se prezintă bine, exprimînd în mod elocvent, și în acest sens, încrederea de care se bucură în rîndul oamenilor muncii, legăturile indisolubile care îl unesc cu masele largi populare.

Partidul are peste 64 500 organizații de bază, 6 980 organizații de partid în întreprinderi și alte unități economico-sociale, 2 702 organizații comunale, 253 organizații municipale și orășenești sau cu drepturi de comitet orășenesc, 39 de comitete județene și comitetul pe Capitală. Avem organizații de partid în toate unitățile militare și în unitățile Ministerului de Interne, în Justiție și Procuratură. Practic, nu există unitate economico-socială în care să nu funcționeze o organizație a partidului nostru. În conformitate cu statutul, peste tot organizațiile de partid îndeplinesc rolul de organizator și îndrumător al colectivelor de oameni ai muncii, de forță politică conducătoare, acționînd cu consecvență pentru înfăptuirea politicii partidului și statului. Putem spune deci că și din punct de vedere organizatoric situația este bună, că partidul dispune de forța necesară pentru a-și îndeplini cu succes în toate sectoarele de activitate rolul politic conducător în societatea noastră socialistă.

Măsuri importante au fost luate, de asemenea, pe baza Directivelor Congresului al X-lea pentru îmbunătățirea muncii de promovare a cadrelor de partid și de stat. Sînt cunoscute hotărîrile adoptate în această direcție, și de aceea nu mă voi mai referi la ele. Doresc să men-

ționez că atît în activul de partid, cît și în activul de stat au fost promovați mii și mii de noi activiști cu înaltă pregătire profesională și politică și care îndeplinesc în condiții bune sarcinile încredințate de partid. Viața arată că măsurile adoptate și în acest domeniu sînt pe deplin juste.

După Congresul al X-lea s-a aplicat cu mai multă consecvență principiul muncii colective, s-a dezvoltat democrația de partid, a crescut spiritul critic și — întrucîtva — și cel autocritic. Problemele de bază ale politicii partidului sînt larg dezbătute cu activul și cu întregul partid, hotărîrile adoptate fiind expresia voinței colective a tuturor comuniștilor. Formarea, pe lîngă organele locale și la Comitetul Central, a comisiilor pe probleme a avut un rol însemnat în dezbaterea și elaborarea celor mai importante hotărîri, în participarea tot mai activă la activitatea de conducere a membrilor organelor de partid, a întregului activ.

Putem spune, tovarăși, că avem un partid puternic, bine organizat, disciplinat și unit, dispunem de cadre capabile și devotate partidului, cauzei socialismului, intereselor vitale ale întregului nostru popor. (*Aplauze puternice*). Comuniștii înfăptuiesc neabătut hotărîrile organelor de partid, linia politică generală a partidului. Partidul Comunist Român este astăzi mai puternic ca oricînd în îndelungata sa istorie — și mai unit. (*Aplauze puternice*). Aceasta constituie garanția îndeplinirii și în viitor, în cele mai bune condiții, a rolului său de forță politică conducătoare a societății noastre socialiste.

Doresc să subliniez și la Conferința Națională că succesele pe care le-am obținut în toate domeniile de activitate sînt nemijlocit legate de munca intensă a organelor și organizațiilor de partid, a tuturor comuniștilor. De la această tribună dăm o înaltă apreciere muncii pline de abnegație desfășurate de întregul activ de partid

și de stat, de toți comuniștii și le adresăm cele mai calde felicitări și urări de noi succese în activitatea consacrată unirii eforturilor întregului popor pentru înfăptuirea politicii interne și externe a partidului. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Pornind de la aceste constatări, de la faptul că în viitor rolul de conducător al partidului va fi tot mai important, este necesar să ne preocupăm de întărirea continuă a partidului. O atenție deosebită trebuie să acordăm primirii în partid a celor mai destoinici și mai avansați oameni ai muncii. Se impune să manifestăm mai multă grijă pentru primirea în partid și promovarea în diferite munci de partid și de stat a femeilor. Vor trebui să se urmărească în continuare primirea în partid a celor mai buni oameni ai muncii din rîndul naționalităților conlocuitoare și promovarea lor consecventă în activul de partid și de stat. Consider oportun să atragem atenția asupra necesității primirii în partid a celor mai buni membri ai Uniunii Tineretului Comunist, pregătirii și promovării unui număr mai mare de activiști de partid și de stat din rîndul tineretului.

În domeniul muncii organizatorice apreciez că este necesar să acordăm o atenție sporită creșterii rolului fiecărei organizații de partid în cadrul colectivului în care își desfășoară activitatea. Organizațiile de partid trebuie să dezbată mai temeinic și mai organizat problemele care preocupă unitatea economico-socială respectivă — din domeniul producției, eficienței economice, activității de cercetare științifică, promovînd cu curaj noul, cît și din domeniul social, al condițiilor de muncă și viață, al nivelului politico-ideologic și al conștiinței comuniștilor, a tuturor oamenilor muncii. Organizațiile de partid trebuie să acorde o atenție mai mare participării active a oamenilor muncii la activitatea organelor de conducere colectivă, în adunările generale ale întreprinderilor, în

întreaga viață social-politică. Este necesar să îmbunătățim în continuare activitatea comitetelor de partid din întreprinderi, precum și a comitetelor comunale și orășenești. Acestea trebuie să conducă întreaga activitate din unitățile economice și teritorial-administrative. În ce privește comitetele comunale și orășenești, trebuie să aducem clarificările corespunzătoare în Statutul partidului.

Ținînd seama de rolul tot mai important și de sarcinile sporite încredințate comitetelor județene, de răspunderea mare ce le revine în întreaga activitate ce se desfășoară pe teritoriile județelor, apar necesare întărirea acestora cu cadre corespunzătoare, îmbunătățirea organizării și perfecționării metodelor lor de muncă. Pentru intensificarea legăturii organelor de partid cu comuniștii, cu masele de oameni ai muncii, pentru cunoașterea mai temeinică a realităților, este necesar să se aplice cu fermitate hotărîrea Comitetului Central privind atragerea în organele de partid, inclusiv în comitetele județene, a unui număr mai mare de membri de partid care lucrează nemijlocit în producție. Consider, de asemenea, necesar să ne îngrijim de participarea în continuare la diferite activități de partid, inclusiv în organele și comisiile de partid, a vechilor activiști, îmbinînd armonios experiența cadrelor vechi cu elanul și cutezanța activiștilor tineri. Trebuie să atragem încă o dată atenția asupra necesității bunei funcționări a comisiilor de partid, chemate să sprijine comitetele de partid în elaborarea hotărîrilor, în soluționarea problemelor tot mai complexe ale conducerii vieții economico-sociale.

Un rol important are activul de partid nesalariat, alcătuit din sute și sute de mii de comuniști ; trebuie să ne preocupăm mai atent de pregătirea și repartizarea în muncă a activiștilor nesalariați. Numai sprijinindu-se pe un puternic și numeros activ de comuniști, organele

de partid de la diferite eșaloane vor putea asigura îndrumarea corespunzătoare a activității politice, economice și sociale, traducerea în viață a hotărîrilor partidului și guvernului.

O sarcină de importanță deosebită este înfăptuirea principiilor muncii și conducerii colective în întreaga viață de partid. Avem, fără îndoială, rezultate bune în această privință, dar nu trebuie să trecem cu vederea neajunsurile care se mai manifestă, faptul că nu toate organele de conducere colectivă de partid și de stat își desfășoară activitatea în mod corespunzător. Aceste lipsuri se reflectă în mod negativ asupra rezultatelor activității și de aceea trebuie să acționăm pentru impunerea fermă în practică a principiului muncii și conducerii colective în toate domeniile de activitate. Trebuie să veghem, în același timp, ca aceasta să nu ducă la creșterea numărului de ședințe, la discuții interminabile, la vorbărie fără rost. Munca colectivă presupune organizare, disciplină, aplicarea fermă, neabătută a hotărîrilor adoptate. Este necesar să acordăm o atenție mai mare întăririi disciplinei de partid, creșterii răspunderii comuniștilor, pornind de la considerentul că fiecare activist, fiecare membru al partidului are îndatorirea să facă totul pentru îndeplinirea sarcinilor încredințate. Pînă la urmă, activistul de partid, comunistul trebuie judecați nu după vorbe, ci după rezultatele muncii lor. Așa cum am mai spus, hotărîrile sînt obligatorii pentru toți membrii partidului și nimănui nu i se poate permite să nu le îndeplinească. Dimpotrivă, cu cît un activist îndeplinește o muncă de mai mare răspundere, cu atît el trebuie să acționeze mai ferm pentru îndeplinirea hotărîrilor, să vegheze mai hotărît pentru întărirea disciplinei comuniste.

Una din laturile importante ale activității partidului, legea însăși a dezvoltării sale, ca și a societății socialiste în general, este critica și autocritica. Vorbind despre

aceasta nu pot să nu atrag atenţia asupra faptului că în unele locuri, pornindu-se de la o serie de rezultate pozitive, pe care le avem, de altfel, în toate sectoarele, îşi face loc o atitudine de automulţumire, se trece cu uşurinţă peste lipsuri şi neajunsuri, se ajunge la diminuarea spiritului critic şi mai cu seamă a spiritului autocritic. Această tendinţă are, fără îndoială, urmări deosebit de negative asupra activităţii organelor şi organizaţiilor respective, precum şi asupra creşterii cadrelor de partid. Iată de ce este necesar să veghem permanent la analiza critică şi autocritică a muncii în toate domeniile de activitate ; atitudinea critică faţă de lipsuri, dezvăluirea lor constituie nu o dovadă de slăbiciune, ci o expresie a tăriei organizaţiilor noastre, a spiritului revoluţionar al activiştilor, al comuniştilor. Atitudinea critică şi autocritică deschisă, curajoasă constituie, totodată, garanţia hotărîrii de a se acţiona cu răspundere pentru lichidarea lipsurilor şi neajunsurilor, pentru realizarea hotărîrilor partidului şi statului.

Am vorbit deja de o serie de rezultate în dezvoltarea democraţiei de partid. Consider totuşi că merită să revin asupra acestei probleme, atrăgînd atenţia asupra necesităţii creării condiţiilor organizatorice şi politice corespunzătoare pentru dezbaterea tot mai largă a problemelor de bază ale politicii noastre în întregul partid. Trebuie să veghem la crearea atmosferei corespunzătoare pentru ca activiştii şi membrii de partid să-şi poată spune deschis părerea asupra tuturor problemelor puse în discuţie, să le analizeze temeinic, astfel încît hotărîrile adoptate să fie expresia gîndirii colective a organelor de partid, a întregului nostru partid. Dezvoltarea continuă a democraţiei de partid, participarea tot mai activă a comuniştilor la elaborarea politicii interne şi externe constituie, pînă la urmă, factorul hotărîtor de care depinde îndeplinirea cu succes de către partid a rolului său de forţă politică con-

ducătoare a societății noastre socialiste, factorul hotărîtor pentru întărirea legăturilor partidului cu masele largi populare, pentru unirea întregului popor în jurul partidului, pentru dezvoltarea generală a democrației socialiste în România. *(Vii aplauze)*.

Stimați tovarăși,

Vorbind de îmbunătățirea activității organelor și organizațiilor de partid, trebuie să mă refer și la munca secțiilor Comitetului Central, precum și a Secretariatului Comitetului Central al partidului, care are misiunea de a asigura îndrumarea activității organizatorice, controlul îndeplinirii hotărîrilor, îmbunătățirea politicii de cadre a comitetelor județene de partid, ridicarea nivelului întregii activități politice și ideologice a partidului. Și în această privință, cu toate rezultatele pozitive obținute, trebuie spus că mai avem multe de făcut pentru a ne putea declara satisfăcuți. Fără îndoială că multe din neajunsurile și lipsurile la care m-am referit anterior se datoresc și faptului că secțiile și Secretariatul Comitetului Central nu au asigurat îndrumarea și controlul corespunzătoare în toate sectoarele de activitate. Este necesar să fie mai temeinic studiate problemele, să fie lichidat spiritul de improvizație care se mai manifestă cîteodată și, în primul rînd, să se asigure un ajutor mai concret comitetelor județene de partid în îndeplinirea sarcinilor ce le revin. În acest scop se impune să se apeleze mai mult la comisiile Comitetului Central, care pot constitui un ajutor de preț în studierea și elaborarea hotărîrilor și măsurilor de partid. În ce privește Comitetul Executiv și Prezidiul Permanent, putem spune că acestea își desfășoară activitatea în condiții corespunzătoare, deși vor mai trebui aduse unele îmbunătățiri în sensul degrevării lor, precum și a Secretariatului, de problemele de mai mică impor-

tanţă care trebuie rezolvate în mod operativ. În felul acesta ele se vor putea concentra mai mult pentru abordarea mai aprofundată a problemelor esenţiale ale conducerii de partid şi de stat. Referindu-mă la Comitetul Central, se poate spune că de la Congresul al X-lea el a desfăşurat o activitate intensă, a dezbătut probleme de importanţă primordială pentru dezvoltarea societăţii noastre socialiste, îndeplinindu-şi în bune condiţii misiunea încredinţată de partid.

Din cele arătate reiese cu toată claritatea că Comitetul Central, organele şi organizaţiile de partid, întregul partid au acţionat cu fermitate pentru înfăptuirea hotărîrilor Congresului al X-lea. De aceea, propun Conferinţei Naţionale a partidului să aprobe activitatea desfăşurată de Comitetul Central, de organele sale, de toate organele şi organizaţiile de partid, trasînd, totodată, Comitetului Central sarcina de a continua neabătut traducerea în viaţă a orientării stabilite de Congresul al X-lea privind întărirea forţei şi unităţii partidului, creşterea rolului său conducător în toate domeniile de activitate. (*Aplauze puternice*).

Aş propune Conferinţei Naţionale să reflecteze dacă nu ar fi bine ca la această Conferinţă să aducem o oarecare îmbunătăţire componenţei Comitetului Central prin atragerea a 20—30 de activişti de partid care lucrează nemijlocit în producţie şi a unui număr mai mare de femei. (*Vii aplauze*). Este necesar să se acorde în continuare atenţie sporită bunei organizări a muncii de partid, întăririi controlului, perfecţionării conducerii diferitelor sectoare de activitate, repartizării corespunzătoare a cadrelor în raport cu cunoştinţele şi capacitatea lor. Acestea sînt condiţii determinante pentru înfăptuirea cu succes a liniei generale a partidului. Vor trebui, de asemenea, aduse unele îmbunătăţiri Statutului partidului, precizîndu-se mai clar principiile de promovare a acti-

viştilor de partid, a cadrelor, în sensul hotărîrilor Comitetului Central din 1971.

Trebuie să avem permanent în vedere că sarcinile tot mai complexe ale construcţiei socialiste cer cunoştinţe multilaterale, spirit organizatoric, cutezanţă şi perseverenţă, devotament nemărginit faţă de partid, faţă de popor, faţă de cauza socialismului şi comunismului. Tocmai pornind de la aceste criterii, partidul nostru pune în centrul activităţii sale ridicarea nivelului politico-ideologic al activului, al tuturor comuniştilor. Totodată, este necesară intensificarea activităţii de educaţie socialistă a oamenilor muncii, de afirmare în viaţă a principiilor eticii şi echităţii socialiste.

2. Activitatea ideologico-educativă, dezvoltarea conştiinţei socialiste a tuturor oamenilor muncii

La baza întregii noastre activităţi ideologico-educative aşezăm materialismul dialectic şi istoric, atotbiruitoarea învăţătură marxist-leninistă. Şi în acest domeniu, după Congresul al X-lea al partidului, Comitetul Central a desfăşurat o activitate multilaterală. Putem afirma că au fost obţinute o serie de succese importante în munca ideologico-educativă. Aceasta se reflectă în primul rînd în avîntul şi spiritul de abnegaţie cu care întregul popor înfăptuieşte politica internă şi externă a partidului. După cum se ştie, în a doua jumătate a anului 1971 s-au dezbătut pe larg în întregul partid, de fapt cu întregul popor, problemele activităţii ideologice-educative. Se poate spune că niciodată nu a avut loc în partid o asemenea discuţie cu participarea a milioane şi milioane de oameni ai muncii. Pe baza dezbaterilor publice desfăşurate în so-

cietatea noastră timp de aproape patru luni, plenara Comitetului Central din 3—5 noiembrie a aprobat un vast program de perfecționare și amplificare a activității ideologice și de educație socialistă. Vă sînt cunoscute principiile directoare ale acestui program, hotărîrile luate de Comitetul Central și de aceea nu mă voi referi pe larg la ele. Emanație colectivă a partidului, a milioanelor de oameni ai muncii, programul nostru ideologic se bucură de aprobarea deplină a partidului, a poporului, care îl consideră chezășia afirmării în viața națiunii noastre socialiste a celei mai înaintate concepții despre lume. Deși nu au trecut decît opt luni de la plenara din noiembrie, în întreaga țară se desfășoară o activitate multilaterală, cu bune rezultate, în domeniul ideologiei și al educației socialiste. De fapt, programul adoptat de plenara din noiembrie 1971 depășește cadrul activității ideologico-educative; pornind de la ridicarea nivelului politic-ideologic, a conștiinței socialiste a maselor, el stabilește căile pentru afirmarea hotărîtă și consecventă în societate a principiilor de viață comuniste. De aceea se poate spune că el constituie parte integrantă a programului elaborat de Congresul al X-lea al partidului privind făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră. Sarcinile stabilite în domeniul activității ideologico-educative deschid perspective minunate pentru afirmarea personalității umane, pentru dezvoltarea umanismului și democrației socialiste. În centrul lor se află omul, făurirea omului înaintat, înarmat cu cele mai noi cuceriri ale științei și culturii, a omului societății celei mai drepte și umane — societatea socialistă multilateral dezvoltată, societatea comunistă. (*Aplauze puternice*). Iată de ce realizarea în viață a hotărîrilor plenarei Comitetului Central din noiembrie cere fermitate politică și ideologică, unirea tuturor forțelor în direcția făuririi omului nou. Nu trebuie să uităm nici un

moment că mai presus de orice se află omul ; dezvoltarea lui multilaterală trebuie să stea în centrul tuturor preocupărilor partidului nostru, trebuie să fie țelul suprem al societății noastre socialiste. În cadrul Conferinței Naționale ne preocupăm intens de creșterea bogăției naționale, dar nu trebuie să uităm că cea mai mare bogăție o reprezintă omul ; el este făuritorul tuturor bunurilor materiale și spirituale, de el depinde înaintarea cu succes a patriei noastre pe calea societății comuniste. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

O sarcină de primă importanță a partidului nostru este înarmarea poporului cu concepția științifică despre viață a clasei muncitoare — materialismul dialectic și istoric, cu știința și cultura cea mai avansată. Trebuie să acționăm pentru a făuri un om cu cunoștințe multilaterale, capabil să înțeleagă, să interpreteze și să folosească just legile obiective ale dezvoltării sociale în fiecare etapă a evoluției societății, să acționeze cu fermitate pentru transformarea revoluționară a lumii. Făurind un asemenea om, înarmînd astfel poporul, putem fi siguri de înfăptuirea cu succes a mărețului program elaborat de partid, putem avea garanția că poporul român va făuri comunismul, că națiunea noastră va avea un viitor glorios. *(Aplauze puternice).*

Ținînd seama de aceste considerente, propun Conferinței Naționale să-și însușească programul adoptat de plenara Comitetului Central din noiembrie 1971, devenind astfel programul Conferinței Naționale a partidului. *(Aplauze puternice).*

Așa cum am menționat și la plenara din 1971, dezvoltarea continuă a societății noastre face necesar să elaborăm mai amănunțit o serie de norme și criterii de bază ale eticii și echității socialiste. Aceste norme vor trebui să devină parte integrantă a Statutului și programului partidului comunist, un instrument puternic în

educarea comuniştilor, a tuturor oamenilor muncii şi, în primul rînd, a tinerei generaţii. Cristalizarea lor va trebui să ajute la înţelegerea mai clară a principiilor comuniste şi, mai ales, la aplicarea acestora în întreaga viaţă socială, în existenţa fiecărui cetăţean. Propun ca aceste norme să fie adoptate de Conferinţa Naţională şi supuse apoi unei largi dezbateri în partid, de către oamenii muncii, urmînd să fie prezentate spre aprobare celui de-al XI-lea Congres al partidului nostru. *(Aplauze puternice).*

Stimaţi tovarăşi,

Îmbunătăţirea activităţii ideologice şi educative trebuie să constituie preocuparea permanentă a organizaţiilor şi organelor de partid, care au datoria să asigure folosirea judicioasă a tuturor mijloacelor de care dispune societatea noastră pentru ridicarea conştiinţei socialiste a oamenilor muncii. Începînd cu şcoala — factorul hotărîtor al educaţiei — şi terminînd cu mijloacele moderne de informare — radioul, televiziunea, presa — totul trebuie subordonat înfăptuirii sarcinilor trasate de plenara Comitetului Central din noiembrie. De asemenea, organizaţiile de masă şi obşteşti, sindicatele, Uniunea Tineretului Comunist, uniunile de creatori trebuie să acorde o atenţie mai mare activităţii educative. Frontul Unităţii Socialiste va trebui să acţioneze pentru unirea eforturilor tuturor acestor organizaţii, pentru coordonarea activităţii lor consacrată formării conştiinţei socialiste a întregului popor. Este de la sine înţeles că întreaga activitate ideologică-educativă trebuie să se desfăşoare permanent sub conducerea organelor şi organizaţiilor de partid. Oriunde trăiesc şi muncesc, comuniştii trebuie să militeze activ pentru afirmarea în viaţă a concepţiei filozofice a partidului nostru, a principiilor eticii comuniste.

Este necesar să acordăm o mai mare atenţie activităţii teoretice. În acest sens, se impune ca Academia de Ştiinţe Sociale să-şi îmbunătăţească activitatea, participînd mai activ, aşa cum s-a indicat încă de la înfiinţarea ei, la întreaga activitate ideologică-educativă. Consider necesar ca lucrătorii pe tărîmul ideologic să participe mai intens la activitatea practică în diferite sectoare de muncă. În mod deosebit se impune îmbunătăţirea activităţii de cercetare în domeniul ştiinţelor economice şi al ştiinţei conducerii.

3. Unele probleme teoretice ale evoluţiei României pe drumul socialismului şi comunismului

Am primit mai multe întrebări în legătură cu unele teze teoretice şi propunerea de a aduce, în cadrul Conferinţei Naţionale, o serie de lămuriri asupra acestora. Unii tovarăşi ar dori astfel să se lămurească mai pe larg ce trebuie să înţelegem prin societatea socialistă multilateral dezvoltată. La Congresul al X-lea şi la a 50-a aniversare a partidului şi cu alte ocazii am expus unele consideraţii asupra acestei teze. Definind obiectivul fundamental, strategia partidului nostru pentru următorii 15—20 de ani prin făurirea societăţii socialiste multilateral dezvoltate, am avut în vedere următoarele:

În România, socialismul a învins pentru totdeauna, a fost realizată economia socialistă unitară. Aceasta nu înseamnă însă înfăptuirea plenară a socialismului. În faţa partidului, a poporului se pune sarcina de a realiza dezvoltarea continuă a societăţii, astfel încît să se asigure aplicarea din plin a principiilor socialiste. Aceasta presupune, în primul rînd, asigurarea unui progres pu-

ternic al forţelor de producţie prin dezvoltarea în ritm înalt a industriei, agriculturii şi celorlalte ramuri economice, pe baza celor mai noi cuceriri ale ştiinţei şi tehnicii contemporane. Totodată, este necesară repartizarea corespunzătoare a forţelor de producţie pe întreg teritoriul ţării, pentru crearea condiţiilor în vederea dezvoltării armonioase a ţării şi apropierii treptate a satului de oraş.

Dezvoltarea forţelor de producţie, a producţiei de bunuri materiale constituie, fără îndoială, factorul determinant al progresului societăţii — dar, totuşi, reprezintă numai o latură a socialismului. De aceea, este necesar să se acţioneze în mod organizat pentru perfecţionarea noilor relaţii de producţie, asigurîndu-se o concordanţă cît mai deplină între forţele de producţie şi relaţiile de producţie şi, ca urmare, dezvoltarea armonioasă a societăţii socialiste.

Un obiectiv central al partidului nostru este ca, pe baza puternicei baze tehnico-materiale pe care o făurim, să asigurăm creşterea în continuare a nivelului de trai material şi spiritual al întregului popor, realizarea deplină a principiului socialist „de la fiecare după capacitate, fiecăruia după muncă", afirmarea în viaţă a principiilor eticii şi echităţii socialiste.

În acelaşi timp, pornind de la faptul că socialismul nu se poate construi decît pe baza celor mai noi cuceriri ale ştiinţei, tehnicii şi culturii, avem în vedere asigurarea unei puternice dezvoltări a învăţămîntului, ştiinţei şi culturii, ridicarea gradului general de cunoaştere al întregului popor — factor hotărîtor al progresului multilateral al patriei noastre socialiste.

Este necesar, de asemenea, să acţionăm continuu pentru perfecţionarea conducerii planificate a activităţii economico-sociale, a întregii societăţi, pentru crearea cadrului organizatoric cel mai corespunzător pentru

participarea efectivă a maselor largi populare la conducerea societăţii — realizînd astfel tot mai deplin principiul socialist al făuririi de către popor a propriei sale istorii. Lărgirea continuă a democraţiei socialiste constituie un factor primordial pentru manifestarea plenară a personalităţii umane, pentru omogenizarea societăţii şi afirmarea în viaţă a principiilor comuniste.

Totodată, este imperios necesară desfăşurarea unei ample munci educative de înarmare a oamenilor muncii cu concepţia materialist-dialectică şi istorică, de formare a conştiinţei socialiste a întregului popor.

După cum se vede, deci, este vorba ca în următorii 15—20 ani să realizăm transformări revoluţionare de importanţă istorică în dezvoltarea forţelor de producţie, a relaţiilor de producţie, a democraţiei socialiste, în conştiinţa oamenilor. Dacă am fi spus că obiectivul de viitor este pur şi simplu dezvoltarea socialismului, nu am fi dat o orientare clară pentru activitatea partidului şi statului ; aceasta s-ar fi putut înţelege în sensul că este suficientă realizarea unei puternice dezvoltări economice a ţării, ceea ce cred că nu corespunde pe deplin obiectivului nostru fundamental. Noi ne propunem să asigurăm o dezvoltare multilaterală a societăţii, înflorirea tuturor laturilor vieţii sociale, atît a economiei cît şi a ştiinţei şi culturii, perfecţionarea conducerii, formarea omului nou, promovarea eticii şi echităţii socialiste. De aceea, considerăm pe deplin corespunzătoare etapei istorice actuale formularea ca obiectiv fundamental al partidului — făurirea societăţii socialiste multilateral dezvoltate. Aceasta dă o orientare precisă activităţii partidului, muncii întregului nostru popor. *(Vii aplauze)*.

Unii tovarăşi au întrebat dacă nu există o contradicţie între faptul că în ţara noastră a fost construită economia socialistă unitară, între faptul că poporul nostru a trecut la făurirea societăţii socialiste multilateral dez-

voltate şi aprecierea că România continuă să fie o ţară în curs de dezvoltare. Trebuie să spun că între ce am realizat şi ceea ce ne propunem să realizăm nu numai că nu există nici o contradicţie, dar tocmai aceasta arată, pînă la urmă, că sîntem o ţară în curs de dezvoltare. Se ştie că atunci cînd România a trecut la construirea socialismului era o ţară slab dezvoltată. Am obţinut succese remarcabile în toate domeniile de activitate, am lichidat situaţia slabei dezvoltări pe care am moştenit-o, am construit o economie socialistă unitară, dar aceasta nu înseamnă că România a lichidat decalajul ce o mai desparte de ţările dezvoltate din punct de vedere economic. Este adevărat, din punct de vedere al orînduirii sociale sîntem în rîndul ţărilor celor mai avansate, dar continuăm încă să fim cu mult în urmă din punct de vedere al dezvoltării economice. Am prezentat la început situaţia venitului nostru naţional, raportul dintre forţa de muncă din industrie şi agricultură şi ceilalţi factori de care trebuie ţinut seama în aprecierea nivelului de dezvoltare al unei ţări. Deci, aprecierea că România este o ţară în curs de dezvoltare este o realitate de care trebuie să ţinem seama în trasarea obiectivelor noastre viitoare. A considera suficient faptul că am lichidat clasele exploatatoare, că am făurit o economie socialistă unitară şi relaţii socialiste de producţie, fără a ne preocupa de nivelul dezvoltării forţelor de producţie ale industriei, agriculturii, ştiinţei, culturii ar fi o greşeală de neiertat; aceasta ar putea să determine încetinirea ritmului dezvoltării ţării noastre, ceea ce, aşa cum am mai spus, ar condamna România pentru o lungă perioadă de timp la stagnare şi, implicit, la rămînere în urmă. Formulînd drept obiectiv fundamental făurirea societăţii socialiste multilateral dezvoltate, pornim de la realităţi, de la faptul că România este încă o ţară în curs de dezvoltare. Ne propunem ca în urmă-

torii 15—20 de ani să lichidăm această stare de lucruri, să ridicăm România la un înalt nivel de dezvoltare a industriei, agriculturii, științei, culturii, să asigurăm creșterea substanțială a bunăstării poporului. Luăm ca exemplu țările dezvoltate economic pentru a avea un termen de comparație, dar noi avem în vedere realizarea unei economii avansate, pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, pentru făurirea comunismului.

Mai mulți tovarăși și-au exprimat dorința ca în cadrul Conferinței Naționale să se precizeze mai bine dacă în socialism pot exista contradicții și dacă acestea pot deveni antagoniste. Am mai vorbit despre aceasta. Trebuie să spun de la început, viața demonstrează cu putere că și în societatea socialistă continuă să existe contradicții și să se nască chiar contradicții noi. Unele dintre acestea pot deveni antagoniste și pot provoca mari greutăți pe drumul făuririi noii orînduiri sociale. Există contradicții între forțele de producție și relațiile de producție înseși. Acestea au mai multe cauze. Între acestea sînt și cele determinate de menținerea unor anumite forme de proprietate particulară asupra mijloacelor de producție, precum și în comerț — ceea ce generează tendința de îmbogățire. Apar, de asemenea, neconcordanțe între dezvoltarea impetuoasă a forțelor de producție și relațiile de producție, și formele de organizare și conducere a producției, precum și în relațiile dintre oameni. De aceea, este necesar ca permanent să se studieze atent schimbările ce se produc în societate și să se acționeze cu consecvență în direcția perfecționării conducerii și planificării, creării unei concordanțe cît mai depline între forțele de producție și relațiile de producție. În altă ordine de idei, se pune problema realizării unor raporturi juste între veniturile diferitelor categorii de oameni ai muncii, a unui raport corespunzător între veniturile mari și mici, în spiritul dreptății și echității socialiste, împiedicîndu-se acumula-

rea unor venituri exagerate. În același timp, în socialism nimeni nu trebuie să aibă posibilitatea de a realiza venituri ca urmare a însușirii muncii altora. Singura sursă de venituri trebuie să fie munca proprie, utilă întregii societăți. De aceea, este necesar să se combată cu toată hotărîrea orice formă de parazitism social. Continuă să existe, de asemenea, contradicții între oraș și sat, între munca fizică și munca intelectuală și altele.

Problema se pune deci nu de a nega sau subaprecia existența contradicțiilor — de altfel, manifestarea contradicțiilor, lupta între ele constituie și în socialism o lege a dezvoltării sociale. Ceea ce se cere este ca, pornind de la recunoașterea existenței contradicțiilor, să se treacă la studierea lor temeinică și să se acționeze în mod conștient, ținîndu-se seama de legile obiective ale dezvoltării sociale în socialism, pentru ca aceste contradicții să nu se amplifice, să nu devină antagoniste, să nu ducă la ciocniri violente. Rolul factorului conștient, al conducerii de către partid, al activității statului socialist constă nu în a închide ochii și a nega existența contradicțiilor, ci în a recunoaște existența lor, a le înțelege, a le studia temeinic și a găsi căile care să ducă la atenuarea și lichidarea lor, asigurîndu-se continuu cîmp liber pentru afirmarea noului în toate domeniile de activitate. În aceasta se exprimă, de altfel, rolul conducător al partidului în societate — în construirea conștientă a noii orînduiri sociale. *(Aplauze puternice).*

Mai mulți tovarăși au rugat să se aducă precizări în legătură cu programul și strategia generală a partidului. De altfel, încă la plenara Comitetului Central din 1971, unii tovarăși au ridicat problema dacă nu ar fi bine să ne gîndim la elaborarea unui program al partidului. Aceasta este o problemă deosebit de importantă și consider că este bine să ne oprim asupra ei. Țelurile generale ale partidului sînt clare — ne propunem să făurim

orînduirea comunistă. Este adevărat însă că această formulare generală nu răspunde pe deplin problemei ridicate ; dimpotrivă, face necesare o serie de precizări. Obiectivul fundamental al partidului în etapa istorică actuală, așa cum am arătat, este făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate. Am putea, deci, spune că acesta constituie și obiectivul strategic general al partidului nostru în actuala etapă istorică. Elaborarea prognozelor pe perioada 1976—1990—2000 reflectă preocuparea pentru asigurarea mijloacelor corespunzătoare înfăptuirii obiectivului strategic. După cum am mai spus, avem în vedere toate laturile activității economice-sociale, creșterea continuă a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor. Se poate spune că prognozele vor reprezenta în fapt o parte a programului general al Partidului Comunist Român. În planurile cincinale se vor prevedea obiective strategice limitate, în vederea realizării pe etape a planului general strategic, iar în cadrul planurilor anuale se vor stabili de fapt obiectivele tactice, elemente ale planurilor strategice cincinale, ale strategiei generale a partidului. Se poate, deci, spune că prognozele, planurile cincinale și planurile anuale constituie un tot unitar ; în cadrul lor, partidul, statul, întregul popor acționează unitar, conștient în direcția înfăptuirii societății socialiste multilateral dezvoltate, a creării condițiilor pentru trecerea la comunism. Este adevărat însă că programul general al partidului trebuie să se refere și la activitatea ideologică-educativă, la formarea conștiinței socialiste a omului nou, să stabilească locul partidului și statului în societate, modul de îmbinare a tuturor forțelor societății, toate transformările care trebuie să se producă ca urmare a înfăptuirii strategiei generale. În același timp, avînd în vedere interdependența strînsă dintre sarcinile naționale și cele internaționale, necesitatea participării tot mai active a Româ-

nici la diviziunea internațională a muncii, la colaborarea și cooperarea atît cu țările socialiste, cu țările care au pășit pe calea dezvoltării independente, cît și cu toate celelalte state ale lumii, precum și necesitatea participării active la afirmarea în lume a relațiilor noi între state — se impune ca și politica externă să-și găsească reflectarea în documentul programatic al partidului. De aceea, consider necesar să ne gîndim la elaborarea programului partidului, care să constituie Carta de bază a făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate și a comunismului în România. (*Aplauze puternice, prelungite*). Propun Conferinței Naționale să hotărască trecerea la elaborarea programului Partidului Comunist Român, să desemneze comisia care să elaboreze proiectul acestui program, urmînd ca el să fie supus dezbaterii întregului partid, a întregului popor și prezentat spre adoptare celui de-al XI-lea Congres al partidului. (*Aplauze puternice*).

V

DEZVOLTAREA NAȚIUNII SOCIALISTE, — POLITICA NAȚIONALĂ MARXIST-LENINISTĂ A PARTIDULUI NOSTRU

Mai mulți tovarăși au cerut, de asemenea, să aducem unele precizări privitor la politica națională a partidului, la problema dezvoltării națiunii socialiste.

După cum se știe, politica națională a Partidului Comunist Român, bazată pe învățătura marxist-leninistă, s-a dovedit pe deplin justă. Aceasta se reflectă în asigurarea deplinei egalități în drepturi între toți cetățenii pa-

triei noastre, fără deosebire de naționalitate. Concluziile Congreselor al IX-lea și al X-lea, precum și concluziile înfățișate într-o serie de expuneri făcute în fața consiliilor oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană își păstrează întreaga valabilitate. Consider totuși necesară adoptarea de către Conferința Națională a unui document special cu privire la problema națională și la dezvoltarea națiunii socialiste. Apariția unui asemenea document este cu atît mai utilă cu cît în ultima vreme au loc largi discuții despre rolul națiunii.

Asistăm la o critică împotriva națiunii din mai multe direcții. Nu doresc să mă opresc la atacurile din partea ideologilor imperialismului, nici la concepțiile cosmopolite, deoarece acestea oglindesc tendința cercurilor imperialiste de dominație mondială ; pentru aceste cercuri, întărirea statelor naționale constituie o piedică în realizarea scopurilor lor. Sînt de neînțeles însă criticile împotriva națiunii din partea unor cercuri progresiste și chiar marxist-leniniste.

După unii, națiunea ar fi o noțiune depășită istoricește, iar politica de unitate națională și de dezvoltare a națiunii, mai cu seamă în condițiile făuririi socialismului, ar fi chiar o politică greșită, ar reprezenta o manifestare de îngustime națională. Cîteodată se afirmă chiar că această politică ar fi opusă internaționalismului socialist. Iată de ce este necesar să revenim încă o dată asupra acestei probleme, să expunem din nou punctul de vedere al Partidului Comunist Român privitor la rolul națiunii și la căile pentru dezvoltarea națiunii socialiste.

Pentru a înțelege mai bine cum trebuie abordată astăzi problema națională, rolul națiunii socialiste și perspectivele ei, trebuie să pornim de la cunoscuta teză marxist-leninistă, întemeiată pe analiza materialist-dialectică și istorică a dezvoltării societății, după care națiunea este rezultatul unui complex proces istoric cu caracter pro-

gresist. Națiunea a apărut, după cum se știe, într-o epocă de înflorire, de dezvoltare a societății omenești, constituind la rîndul său un factor puternic de progres și civilizație în lume.

După cum se poate constata ușor din analiza realităților existente pe diferite continente ale lumii, procesul formării statelor naționale, al națiunilor este departe de a fi terminat. În unele zone se poate spune că acest proces se află abia în prima sa fază. Chiar în țările dezvoltate, în care națiunea are un lung trecut istoric, se poate constata că sentimentul național, apărarea independenței și suveranității naționale constituie factori primordiali pe calea transformărilor democratice, revoluționare, a progresului social.

Analiza, pe baza materialismului dialectic și istoric, a evoluției istoriei atestă fără putință de tăgadă că sentimentele naționale și dorința de formare a națiunilor s-au păstrat și s-au dezvoltat cu putere, în ciuda asupririi și dominației străine. Nici chiar perpetuarea jugului străin timp de sute și sute de ani — și exemple de acest fel oferă și istoria popoarelor din Balcani, unde dominația imperiului otoman a durat mai mult de 500 de ani — nu a schimbat caracteristicile naționale ale unui popor, nu a putut împiedica accentuarea procesului de formare a statelor naționale, afirmarea de sine stătătoare a națiunilor. Acest lucru poate fi constatat și în Africa, Asia, America Latină, unde lupta pentru eliberare națională, pentru formarea statelor naționale, pentru realizarea unității naționale și afirmarea independenței popoarelor cunoaște o amploare fără precedent. De aceea noi considerăm că procesul de formare a statelor naționale, de realizare a unității naționale continuă să reprezinte o cerință esențială pentru o importantă parte a lumii, că în împrejurările internaționale de astăzi lupta împotriva dominației străine, pentru realizarea unității naționale este o parte

integrantă a luptei generale împotriva imperialismului, a colonialismului și neocolonialismului. *(Vii aplauze).* Pornind de la aceasta, apreciem că trebuie să acționăm cu toată fermitatea pentru sprijinirea luptei de eliberare națională și formare a statelor naționale unitare, pentru dezvoltarea națiunilor și realizarea unor relații de deplină egalitate între ele.

În ce privește problema națiunii în condițiile socialismului, trebuie spus că victoria noii orînduiri a deschis calea pentru realizarea unei adevărate unități naționale, pentru întărirea și dezvoltarea pe baze noi a națiunii. Eliberîndu-se pe sine de jugul asupririi de clasă, clasa muncitoare a devenit exponentul întregii națiuni, și-a asumat răspunderea pentru dezvoltarea, pe baze noi, superioare, a unității naționale, pentru înflorirea națiunii socialiste. Afirmarea cu putere a caracteristicilor fundamentale ale națiunii în condițiile făuririi societății socialiste are loc paralel cu schimbarea caracterului unora dintre aceste trăsături și cu apariția unor trăsături noi care consolidează și întăresc — pe o bază nouă — națiunea socialistă. Am în vedere, în primul rînd, faptul că la baza națiunii socialiste se află comunitatea de interese legată de orînduirea socială nouă, întemeiată pe proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție. Totodată, în condițiile socialismului asistăm la formarea unei concepții unice despre lume și viață bazată pe materialismul dialectic și istoric. Are loc, de asemenea, formarea unei științe și culturi noi, se cristalizează o etică nouă, înaintată, care contribuie la formarea unui om nou — omul societății socialiste și comuniste. În societatea socialistă se desfășoară procesul apropierii dintre oraș și sat, dispariției treptate a claselor și omogenizarea societății, ștergerii treptate a deosebirilor fundamentale dintre munca fizică și munca intelectuală.

Apariția unor trăsături noi ale națiunii nu duce însă la dispariția ei, ci, dimpotrivă, o consolidează, creează condiții pentru ridicarea ei pe o treaptă nouă, calitativ superioară. Se formează, s-ar putea spune, un nou tip de națiune, incomparabil mai puternică și mai omogenă decît națiunea burgheză — națiunea socialistă, în care se realizează o concordanță tot mai deplină între forțele și relațiile de producție, o unitate tot mai profundă între toți oamenii muncii. (*Aplauze puternice*).

Desigur că este necesar să avem permanent în vedere că are loc un proces legic de apropiere între națiuni pe baza colaborării egale și liber consimțite, că într-o anumită etapă a dezvoltării societății, probabil în epoca comunismului deplin, se va ajunge la dispariția unor deosebiri esențiale între națiuni, se va înfăptui o conlucrare intimă, multilaterală între ele. Tocmai avînd în vedere această perspectivă istorică, se impune să acordăm cea mai mare atenție înfloririi națiunilor, afirmării unor relații de colaborare pe bază de egalitate între ele. Procesul dialectic de apropiere între națiuni presupune afirmarea lor puternică, precum și afirmarea principiilor noi de relații între ele. După părerea mea, sîntem departe de a considera că națiunea și-a încheiat menirea istorică.

Analiza marxist-leninistă a relațiilor sociale contemporane nu poate duce decît la concluzia că partidele revoluționare trebuie să facă totul pentru dezvoltarea și afirmarea națiunilor. În țările unde partidele comuniste au devenit partide conducătoare, ele trebuie să fie exponentul cel mai fidel al intereselor naționale, să acționeze pentru afirmarea cu putere a noilor trăsături ale națiunii, pentru înflorirea națiunii socialiste — ca bază, pentru un timp îndelungat, a dezvoltării lumii socialiste — pentru conlucrarea egală între toate națiunile.

Pornind de la aceste considerente, Partidul Comunist Român apreciază că este de datoria sa să facă totul pen-

tru dezvoltarea națiunii socialiste române; aceasta nu numai că nu vine în contradicție cu internaționalismul proletar, ci, dimpotrivă, constituie una din trăsăturile esențiale, fundamentale ale internaționalismului. Nu poți fi internaționalist dacă nu îți iubești propria națiune, dacă nu lupți pentru eliberarea ei, pentru făurirea națiunii noi, socialiste și comuniste. *(Vii și puternice aplauze).* Tot astfel, nu poți să fii un bun luptător pentru interesele națiunii tale dacă nu acționezi cu fermitate pentru dezvoltarea colaborării cu celelalte națiuni, pe baza deplinei egalități în drepturi și respectului reciproc. Între interesele naționale și internaționale nu numai că nu este nici o contradicție, ci, dimpotrivă, există o deplină unitate dialectică. *(Aplauze puternice).*

Stimați tovarăși,

După cum am menționat în mai multe rînduri, în abordarea problemei naționale în România trebuie să pornim de la faptul că în decursul dezvoltării istorice pe teritoriul patriei noastre s-au așezat și alte naționalități — maghiari, germani, sîrbi și alții. Muncind și trăind împreună timp de mai multe secole pe aceste meleaguri, oamenii muncii români și de alte naționalități au învățat să se cunoască, să se respecte și să se prețuiască. Se poate afirma că tot ce s-a făurit de-a lungul secolelor pe meleagurile locuite de români și de cetățeni de altă naționalitate este rezultatul muncii comune.

Dintotdeauna, clasele exploatatoare, fără deosebire de naționalitate, au căutat să învrăjbească oamenii muncii de diferite naționalități, pentru a-i putea exploata mai bine, pentru a-și putea asigura dominația de clasă. Istoria mișcărilor sociale și naționale din ultimele secole oferă minunate exemple de înfrățire în lupta comună a muncitorilor, țăranilor și intelectualilor, fără deosebire de na-

ționalitate, împotriva asupririi feudale și burghezo-moșierești, pentru dreptate socială și națională, pentru deplină egalitate în drepturi. Oamenii cei mai înaintați din rîndul românilor și al naționalităților maghiară și germană, al celorlalte naționalități au militat cu hotărîre împotriva politicii de asuprire și învrăjbire.

A revenit mișcării revoluționare și apoi Partidului Comunist Român rolul de a ridica la un nivel superior lupta comună a oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, împotriva claselor burghezo-moșierești, pentru dreptate națională și socială. (*Aplauze puternice, îndelungate*). Se știe că Partidul Comunist Român a dus o luptă neîmpăcată împotriva politicii de asuprire națională promovate de clasele dominante în perioada dintre primul și cel de-al doilea război mondial, a militat pentru asigurarea deplinei egalități în drepturi a cetățenilor de altă naționalitate, a realizat unirea în rîndurile sale sau în cadrul organizațiilor democratice a celor mai înaintați fii ai poporului român și ai naționalităților conlocuitoare. Tocmai datorită acestei politici juste, marxist-leniniste a Partidului Comunist Român, s-a putut crea frontul de luptă comun împotriva fascismului, împotriva politicii hitleriste de dezmembrare a României. Este cunoscut că în 1940, la chemarea Partidului Comunist Român, forțele progresiste, patriotice, atît din rîndurile poporului român, cît și ale maghiarilor, germanilor și celorlalte naționalități, s-au ridicat cu hotărîre împotriva Dictatului de la Viena de dezmembrare a României. Aceasta a constituit o expresie grăitoare a justeții politicii naționale marxist-leniniste a partidului nostru, a unității depline a tuturor oamenilor muncii din patria noastră în lupta pentru dezvoltarea pe baze democratice a patriei lor comune — România. (*Aplauze îndelungate*).

Lupta comună s-a dezvoltat apoi din plin în marea bătălie pentru scoaterea României din războiul dus îm-

potriva Uniunii Sovietice și a celorlalți aliați, pentru trecerea țării de partea forțelor antihitleriste, împotriva Germaniei fasciste. În înfăptuirea insurecției armate naționale antifasciste, în războiul împotriva Germaniei hitleriste, în întreaga politică de transformare democratică a țării, s-a ridicat pe o treaptă superioară unitatea dintre oamenii muncii români, maghiari, germani, sîrbi și de alte naționalități. În această luptă, și pe baza învățămintelor desprinse din experiența trecutului, oamenii muncii de diferite naționalități din patria noastră au înțeles că trebuie să-și unească eforturile și să facă totul pentru dezvoltarea democratică, socialistă a României. *(Vii aplauze).*

În tot ce s-a înfăptuit în țara noastră în anii construcției socialiste, în întreaga dezvoltare economico-socială a patriei, este încorporată munca românilor, maghiarilor, germanilor, a tuturor cetățenilor; fără deosebire de naționalitate, care făuresc pe pămîntul României viitorul lor liber, independent — viitorul comunist. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Pornind de la faptul că România este un stat național unitar în care trăiesc și naționalități conlocuitoare, Partidul Comunist Român a acționat cu consecvență pentru rezolvarea problemei naționale în țara noastră în spiritul principiilor marxist-leniniste. Am pus și punem în centrul preocupărilor asigurarea deplinei egalități în drepturi a tuturor cetățenilor, fără deosebire de naționalitate. Apreciind că pentru aceasta este necesară dezvoltarea impetuoasă a forțelor de producție pe întreg teritoriul țării, partidul și statul nostru au acordat o atenție deosebită industrializării și modernizării agriculturii, creării unei puternice baze economice, științifice și culturale în toate regiunile, participării active a tuturor oamenilor muncii la activitatea productivă, asigurării condițiilor care să permită tuturor să beneficieze din plin

de binefacerile socialismului. Noi considerăm că industrializarea, dezvoltarea generală a forțelor de producție în toate județele și zonele țării constituie premisa principală a deplinei egalități în drepturi pentru toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate.

Nu aș putea să nu menționez că, în anumite etape ale dezvoltării țării noastre, au fost comise și unele greșeli. În primul rînd, aș vrea să mă refer la faptul că în perioada dintre primul și cel de-al doilea război mondial, pe lîngă poziția justă adoptată de partid împotriva măsurilor de asuprire națională, pentru apărarea intereselor naționalităților conlocuitoare și cucerirea egalității lor în drepturi, partidul a lansat și unele lozinci greșite cu privire la dezlipirea de statul român a unor teritorii. Aceste lozinci au adus mari daune unității forțelor democratice naționale și însăși unității și colaborării dintre oamenii muncii români și cei aparținînd altor naționalități. Ele au fost infirmate pe deplin de viață și, printre altele, de faptul că, așa cum am mai arătat, în 1940 oamenii muncii, toate forțele progresiste, fără deosebire de naționalitate, s-au ridicat cu hotărîre împotriva Dictatului de la Viena — de dezmembrare a țării.

Și după eliberarea patriei noastre au fost adoptate unele măsuri greșite. Aș vrea să citez în acest sens strămutarea populației de origine germană și sîrbă, exproprierea totală a terenurilor agricole deținute de germani și alte măsuri economice care au adus daune grave atît populației respective, cît și întregii economii naționale, dar mai cu seamă politicii noastre naționale în general.

E adevărat că încă de mult au fost îndreptate toate aceste greșeli, s-a pus capăt cu hotărîre acestor practici, acestor abateri de la politica marxist-leninistă a partidului nostru. Astăzi putem spune cu justificată mîndrie că printre rezultatele politicii noastre generale se numără și rezolvarea justă a problemei naționale și, ca urmare, in-

tărirea unității întregului popor în lupta pentru socialism, pentru făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate în România. *(Aplauze puternice).*

Și în viitor va trebui să continuăm cu consecvență realizarea în viață a politicii naționale elaborate de Congresul al X-lea al partidului, asigurînd dezvoltarea proporțională a forțelor de producție pe întreg teritoriul țării, veghind la respectarea neabătută a prevederilor Constituției cu privire la modul de rezolvare principială și practică a problemei naționale. Sînt necesare dezvoltarea în continuare a culturii, învățămîntului, ridicarea nivelului de pregătire profesională și științifică al tuturor oamenilor muncii, indiferent de naționalitate, pornind de la faptul că toți sînt cetățeni ai Republicii Socialiste România, cu toate drepturile și obligațiile prevăzute în Constituție și în legile țării. În același timp, se impune intensificarea muncii educative, de combatere a oricăror manifestări de naționalism și șovinism, sub orice formă s-ar manifesta acestea. Oamenii muncii din România, fără deosebire de naționalitate, au aceleași interese și năzuințe — făurirea unității întregului popor în jurul partidului în lupta pentru edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate în România. *(Vii și puternice aplauze).* Nu trebuie să admitem nimănui să diminueze unitatea frățească a tuturor cetățenilor patriei noastre socialiste. *(Aplauze).* Organele și organizațiile de partid au sarcina de a acționa cu toată consecvența și a intensifica activitatea în această direcție. De asemenea, un rol important revine consiliilor oamenilor muncii maghiari și germani, consiliilor oamenilor muncii de alte naționalități din diferite județe ale țării care, sub conducerea organelor și organizațiilor de partid, au datoria de a acționa cu toată forța pentru traducerea în viață a politicii naționale marxist-leniniste a partidului și statu-

lui nostru, de a desfăşura o largă muncă educativă în spiritul frăţiei şi solidarităţii, de întărire continuă a unităţii tuturor oamenilor muncii în făurirea orînduirii noi, comuniste, în patria noastră.

Avînd în vedere că în România există naţionalităţi conlocuitoare, este evident că în condiţiile dezvoltării naţiunii socialiste se vor menţine şi păstra multă vreme şi caracterele distincte ale naţionalităţilor. Dar, totodată, trebuie să luăm în considerare procesul istoric de apropiere care are loc şi care se va accentua şi mai mult în viitor. În legătură cu aceasta trebuie să avem permanent în vedere necesitatea de a acţiona neabătut pentru asigurarea deplinei egalităţi în drepturi între toţi oamenii muncii, fără deosebire de naţionalitate, pentru realizarea unei omogenizări tot mai pronunţate a societăţii, atît cu caracter social, cît şi naţional, pe calea făuririi unei orînduiri unice, comuniste.

Înfăptuirea programului elaborat de Congresul al X-lea al partidului privind edificarea societăţii socialiste multilateral dezvoltate, crearea condiţiilor pentru trecerea la construirea comunismului cer întărirea continuă a frăţiei şi unităţii tuturor cetăţenilor, unirea tuturor forţelor ţării, participarea activă, conştientă a tuturor oamenilor muncii la făurirea viitorului lor luminos.

Partidul Comunist Român, România socialistă vor acţiona totodată cu energie şi fermitate pentru dezvoltarea raporturilor între toate naţiunile socialiste. Susţinînd formarea statelor naţionale şi realizarea unităţii lor, vom acorda întregul nostru sprijin popoarelor care au păşit pe calea dezvoltării independente, care luptă pentru apărarea şi consolidarea independenţei naţionale, pentru dezvoltarea de sine stătătoare a naţiunilor. În acest fel, partidul nostru îşi va îndeplini în mod activ rolul de detaşament revoluţionar, antiimperialist, îşi va

aduce contribuţia la lupta împotriva asupririi imperialiste, colonialiste şi neocolonialiste, pentru promovarea unor relaţii noi între toate naţiunile lumii, pentru pace şi colaborare internaţională. (*Aplauze puternice, îndelung repetate*).

VI

DEZVOLTAREA SOCIAL-POLITICA A LUMII CONTEMPORANE ; ACTIVITATEA INTERNAŢIONALA A PARTIDULUI COMUNIST ROMAN, A ROMANIEI SOCIALISTE

1. Intărirea prieteniei, solidarităţii şi colaborării multilaterale cu toate ţările socialiste

Stimaţi tovarăşi,

Activitatea de făurire a societăţii socialiste multilateral dezvoltate se desfăşoară în condiţii internaţionale tot mai complexe. Pornind de la unitatea dialectică dintre sarcinile naţionale şi cele internaţionale, trebuie să avem permanent în vedere atît condiţiile interne, cît şi cele externe în elaborarea liniei politice generale a partidului şi statului. Iată de ce este necesar să analizăm şi în cadrul Conferinţei Naţionale activitatea externă atît a partidului cît şi a statului, principalele fenomene şi mutaţii ce s-au produs în viaţa mondială.

În cei trei ani care au trecut de la Congresul al X-lea, Comitetul Central, Consiliul de Stat şi guvernul au

desfășurat o intensă activitate externă în lumina orientărilor stabilite de congres. Putem afirma că evenimentele internaționale, schimbările care s-au produs în raportul de forțe pe plan mondial confirmă pe deplin aprecierile Congresului al X-lea.

În această perioadă, România a participat activ la viața internațională, la toate evenimentele importante care au avut loc în lume, a militat cu fermitate pentru o politică de colaborare între toate statele, pentru o pace trainică pe pămînt. O atenție deosebită a fost acordată dezvoltării relațiilor cu toate țările socialiste, intensificării colaborării cu toate statele care au pornit pe calea dezvoltării independente, precum și cu țările capitaliste dezvoltate, în spiritul principiilor coexistenței pașnice. Republica Socialistă România întreține relații diplomatice și consulare cu 106 state și dezvoltă schimburi economice și de cooperare cu 110 state ; înseși aceste date vorbesc despre amploarea activității desfășurate de partidul și statul nostru pe plan internațional.

Ca și în trecut, în centrul politicii externe a României a stat intensificarea relațiilor de prietenie și colaborare multilaterală cu toate țările socialiste. În anii de după cel de-al X-lea Congres al partidului au fost reînnoite tratatele de prietenie, colaborare și asistență cu Uniunea Sovietică, Republica Populară Bulgaria, Republica Populară Polonă, Republica Populară Ungară și a fost semnat primul Tratat de prietenie cu Republica Democrată Germană. După cum se știe, în perioada dinaintea Congresului al X-lea a fost reînnoit Tratatul cu Republica Socialistă Cehoslovacă. Toate aceste tratate asigură continuarea dezvoltării colaborării dintre țările noastre în toate domeniile, constituie o contribuție activă la cauza socialismului, a colaborării și păcii între popoare. *(Aplauze puternice).*

Doresc să menționez importanța întîlnirilor pe linie de partid și de stat, precum și amploarea deosebită a schimburilor economice, tehnico-științifice și culturale, dezvoltarea cooperării în producție și intensificarea schimbului de experiență dintre țara noastră și Uniunea Sovietică. În acest sens, un rol important l-au avut întîlnirile și convorbirile cu secretarul general al C.C. al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, Leonid Brejnev, cu președintele Prezidiului Sovietului Suprem, Nikolai Pogdornîi, și vizita în România a delegației sovietice conduse de președintele Consiliului de Miniștri, Alexei Kosîghin, cu prilejul semnării Tratatului de prietenie sovieto-român. De asemenea, în dezvoltarea relațiilor dintre România și celelalte țări socialiste o însemnătate deosebită au avut întîlnirile și convorbirile cu tovarășul Todor Jivkov, prim-secretar al C.C. al Partidului Comunist Bulgar și președinte al Consiliului de Stat, convorbirile cu tovarășul János Kádár, prim-secretar al C.C. al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar — un moment important reprezentînd în acest sens vizita delegației de partid și guvernamentale a Republicii Populare Ungare făcută în România în acest an cu prilejul semnării Tratatului româno-ungar; de asemenea, un rol important au avut vizita delegației Republicii Democrate Germane, cu prilejul căreia s-a semnat primul tratat dintre țările noastre, și convorbirile cu primul secretar al C.C. al Partidului Socialist Unit German, tovarășul Erich Honnecker, convorbirile cu tovarășul Edward Gierek, primul secretar al C.C. al Partidului Muncitoresc Unit Polonez, și cu tovarășul Gustav Husak, secretar general al C.C. al Partidului Comunist din Cehoslovacia. S-au intensificat schimburile de delegații și vizitele reciproce de activiști de partid și de stat, de reprezentanți ai oamenilor muncii din România și celelalte țări socialiste. Toate acestea

au contribuit la o mai bună cunoaştere reciprocă, la intensificarea schimburilor de experienţă în construcţia socialistă, la dezvoltarea prieteniei între partidele şi popoarele ţărilor noastre. Relaţiile dintre România şi Iugoslavia au cunoscut o puternică dezvoltare în toate domeniile. La aceasta au contribuit numeroasele întîlniri avute cu tovarăşul Iosip Broz Tito, preşedintele Uniunii Comuniştilor din Iugoslavia, preşedintele Republicii Socialiste Federative Iugoslavia. În acest cadru, merită de menţionat, ca un eveniment de o deosebită importanţă pentru relaţiile dintre ţările noastre, ca şi pe plan internaţional, festivitatea de intrare în funcţiune a marelui Complex hidroenergetic şi de navigaţie de la Porţile de Fier. În această perioadă au cunoscut o evoluţie ascendentă relaţiile noastre de colaborare multilaterală cu Republica Populară Albania.

O însemnătate deosebită au avut vizitele delegaţiei noastre de partid şi de stat în ţările socialiste din Asia. Vizita în Republica Populară Chineză a contribuit la dezvoltarea în continuare a relaţiilor multilaterale româno-chineze, care cunosc o evoluţie mereu ascendentă; o importanţă deosebită au avut întîlnirile şi convorbirile cu tovarăşul Mao Tzedun, preşedintele C.C. al Partidului Comunist Chinez, cu tovarăşul Ciu En-lai, premierul Consiliului de Stat, şi ceilalţi conducători de partid şi de stat chinezi. Vizita în Republica Populară Democrată Coreeană şi convorbirile avute cu tovarăşul Kim Ir-Sen, secretar general al C.C. al Partidului Muncii din Coreea şi preşedintele Cabinetului de Miniştri din Coreea, şi ceilalţi conducători coreeni au evidenţiat noi posibilităţi de dezvoltare a relaţiilor dintre partidele şi popoarele noastre. De asemenea, vizita în Republica Democrată Vietnam a prilejuit întîlniri şi discuţii cu tovarăşul Le Duan, prim-secretar al C.C. al Partidului celor ce muncesc din Vietnam, cu alţi conducători de partid şi de stat vietna-

mezi, constituind o puternică manifestare a solidarității partidului și statului nostru cu lupta dreaptă a poporului vietnamez, un factor de întărire continuă a prieteniei și colaborării dintre Republica Socialistă România și Republica Democrată Vietnam. Vizita în Republica Populară Mongolă, convorbirile cu tovarășul J. Țedenbal, prim-secretar al C.C. al Partidului Popular Revoluționar Mongol, au evidențiat noi posibilități pentru dezvoltarea în continuare a relațiilor dintre partidele și popoarele noastre. Se poate deci spune că vizita delegației noastre în țările socialiste din Asia este o expresie a relațiilor de prietenie și colaborare dintre partidele și popoarele noastre, a dorinței lor de a dezvolta în continuare raporturi de solidaritate și, totodată, o contribuție la cauza socialismului, păcii și colaborării internaționale. *(Aplauze puternice)*. Cunosc o dezvoltare continuă relațiile țării noastre cu Republica Cuba, îndeosebi în domeniul economic și tehnico-științific, se extinde colaborarea în alte domenii de activitate. Nu aș putea să nu menționez totodată vizita recentă în România a delegației de partid și guvernamentale cubaneze, condusă de tovarășul Fidel Castro, vizită care a dat expresie relațiilor bune dintre partidele și țările noastre, precum și dorinței de a dezvolta și mai mult raporturile dintre România și primul stat socialist din America Latină. Putem afirma că Republica Socialistă România are relații bune de prietenie, colaborare și solidaritate internaționalistă cu toate țările socialiste, pășește ferm, împreună cu toate popoarele care făuresc noua orînduire, pe drumul socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice)*.

Întreaga activitate desfășurată pentru dezvoltarea relațiilor de colaborare cu țările socialiste se înscrie în orientarea generală a Congresului al X-lea de a face totul pentru depășirea divergențelor existente între țările socialiste, pentru întărirea colaborării și unității lor.

Partidul Comunist Român, România socialistă au pornit și pornesc de la considerentul că divergențele existente între țările socialiste sînt vremelnice, că ele pot și trebuie să fie depășite. Desigur, sîntem conștienți că moștenirile trecutului mențin unele contradicții sau premisele pentru apariția unor contradicții și între țări socialiste ; ținînd însă seama de comunitatea orînduirii sociale, de concepția unică despre lume și viață care ne călăuzește, de faptul că la putere în țările noastre sînt partidele comuniste, noi apreciem că trebuie să acționăm cu toată fermitatea pentru ca aceste contradicții să nu se adîncească, să nu devină antagoniste, să nu ducă la încordare, la deteriorarea relațiilor de colaborare. Pornind de la recunoașterea divergențelor și contradicțiilor existente, rolul partidelor comuniste este tocmai acela de a acționa în mod conștient pentru depășirea acestora, pentru dezvoltarea și întărirea colaborării și unității țărilor socialiste. Aceasta corespunde atît intereselor fiecărei țări socialiste în parte, cît și intereselor tuturor țărilor socialiste, ale forțelor revoluționare, antiimperialiste de pretutindeni, cauzei colaborării și păcii în lume.

Pornind de la aceste cerințe, considerăm că ar fi necesar să se ajungă la o mai bună precizare a principiilor și normelor care trebuie să guverneze relațiile dintre toate țările socialiste. Am în vedere, în primul rînd, faptul că în condițiile existenței a 14 țări socialiste și ale trecerii în perspectivă a noi state pe calea socialismului, problema relațiilor dintre aceste țări se pune într-un mod nou ; este necesar să făurim asemenea relații de tip nou, care să constituie prototipul relațiilor viitoare dintre toate statele lumii.

Desigur, la baza acestor relații trebuie să stea concepția noastră filozofică unică despre lume — materialismul dialectic și istoric, atotbiruitoarea învățătură marxist-leninistă. Dar numai afirmarea principiilor ge-

nerale nu este suficientă pentru făurirea unor relații de tip nou. Este necesar să stabilim mai în amănunt cum trebuie să acționeze aceste principii, să depunem o intensă activitate politică pentru afirmarea lor în viață în toate domeniile de activitate, dintre toate statele socialiste.

În orînduirea capitalistă, relațiile dintre state s-au bazat pe forță, pe dominarea celui slab de către cel puternic, pe inegalitate și exploatare, pe asuprirea unui popor de către altul. Aceasta a constituit și constituie una dintre contradicțiile fundamentale ale lumii capitaliste. În opoziție cu această situație, relațiile dintre țările socialiste trebuie să lichideze cu desăvîrșire orice inegalități și asuprire națională, să se întemeieze pe deplina egalitate în drepturi, pe respectul reciproc al independenței și suveranității naționale. Pornind de la un principiu de bază al marxism-leninismului — internaționalismul proletar — este necesar să se dezvolte solidaritatea și întrajutorarea frățească între toate țările socialiste. Aceasta trebuie să se reflecte în intensificarea schimbului de experiență în construcția noii orînduiri sociale. Desigur, ținînd seama de faptul că fiecare partid construiește socialismul în condiții istorice, economice și sociale deosebite, elaborarea liniei generale, a formelor și metodelor de edificare a socialismului este sarcina fundamentală a fiecărui partid comunist. Solidaritatea și colaborarea trebuie să ducă la dezvoltarea mai puternică a schimburilor economice, la realizarea unei largi cooperări în producție, la asigurarea unei baze puternice pentru dezvoltarea în ritm înalt a economiei fiecărei țări socialiste în parte, pentru creșterea accelerată a forțelor de producție și perfecționarea relațiilor de producție din fiecare țară, pentru egalizarea nivelurilor de dezvoltare economică ale tuturor țărilor socialiste. Acesta este un factor de prim ordin în dez-

voltarea unităţii ţărilor socialiste, în afirmarea socialismului pe plan mondial. Relaţiile de solidaritate şi întrajutorare reciprocă, bazate pe avantajul reciproc, trebuie să excludă orice amestec în treburile interne; acesta este unul din principiile de bază ale marxism-leninismului, un factor hotărîtor pentru întărirea colaborării şi unităţii ţărilor socialiste.

O altă cerinţă a relaţiilor întemeiate pe principiile marxist-leniniste o constituie îmbunătăţirea informării reciproce, intensificarea consultărilor şi schimburilor de păreri în diferite domenii de activitate. Aceasta presupune, fără îndoială, obiectivitate şi corectitudine în informarea opiniei publice din fiecare ţară asupra activităţii de construcţie socialistă şi a activităţii internaţionale desfăşurate de celelalte ţări. De asemenea, este necesar ca în legătură cu orice probleme în care apar deosebiri de păreri să se acţioneze prin consultări şi tratative pentru găsirea căilor de clarificare şi soluţionare, în interesul comun, a problemelor respective. Sub nici un motiv nu trebuie admis ca deosebirile de păreri, divergenţele să dăuneze relaţiilor dintre partide şi state. Este deci necesar ca toate divergenţele să fie soluţionate numai şi numai pe calea tratativelor, a consultărilor, excluzînd orice forme de ingerinţe, acţionîndu-se cu toată consecvenţa pentru dezvoltarea colaborării şi unităţii. (*Vii aplauze*).

Enumerînd cîteva din normele ce izvorăsc din concepţia materialist-dialectică, din învăţătura marxist-leninistă cu privire la relaţiile şi căile de întărire a colaborării şi unităţii ţărilor socialiste avem în vedere ca, de comun acord cu toate ţările socialiste, să acţionăm în scopul precizării cît mai amănunţite a acestor norme de bază, făcînd totul ca ele să călăuzească permanent activitatea fiecărei ţări socialiste, realizînd astfel în viaţă noul tip de relaţii care să exercite o puternică

atracție asupra tuturor popoarelor lumii. Acționînd în această direcție, vom asigura depășirea și lichidarea divergențelor, ne vom îndeplini îndatorirea de partide revoluționare de avangardă, făurind în mod conștient nu numai noua orînduire în fiecare țară, dar și noul tip de relații între toate statele socialiste.

În acest spirit vor acționa în continuare Partidul Comunist Român, Republica Socialistă România, cu convingerea că prin aceasta slujim atît interesele poporului nostru, cauza socialismului în România, cît și interesele tuturor țărilor socialiste, cauza unității lor, contribuim la triumful socialismului în lume, la întărirea colaborării între toate popoarele. *(Aplauze puternice).*

2. Relațiile României cu țările care au pășit pe calea dezvoltării independente

Stimați tovarăși,

Așa cum am subliniat în repetate rînduri, o atenție deosebită am acordat și acordăm dezvoltării relațiilor cu țările care au pășit pe drumul afirmării independente. Apreciem că relațiile cu aceste state au o mare însemnătate nu numai din punct de vedere economic, ci și politic, ele înscriindu-se în cadrul politicii generale de luptă pentru progresul economic și social al fiecărei țări, în cadrul luptei împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului. În momentul de față România întreține relații bune cu toate aceste state. Vizita pe care am efectuat-o în primăvara acestui an în opt țări din Africa, convorbirile avute cu conducătorii acestor state, acordurile și înțelegerile realizate cu acest prilej în domeniul politic, economic, tehnico-științific, cultural, al dezvoltării colaborării cu partidele de guvernămînt și

alte organizații obștești din aceste țări au o importanță deosebită pentru evoluția relațiilor noastre viitoare, exprimă elocvent politica partidului nostru de dezvoltare și întărire a cooperării multilaterale cu aceste state. Aș dori să asigur toate aceste state, de la tribuna Conferinței Naționale, că România, partidul nostru vor face totul pentru a traduce în viață înțelegerile și acordurile stabilite, pentru promovarea și în viitor a prieteniei și solidarității dintre popoarele și partidele țărilor noastre. *(Vii aplauze).* Se poate spune că, în ultimii ani, relațiile de colaborare dintre România și aproape totalitatea statelor africane au cunoscut o dezvoltare foarte puternică, că există perspective bune pentru ca acestea să înflorească în continuare. România acordă, de asemenea, un sprijin puternic de ordin material, politic și diplomatic mișcărilor de eliberare națională din țările africane — Guineea-Bissau, Angola, Mozambic, Namibia. Apreciem că există toate condițiile pentru ca, în următorii cîțiva ani, lupta de eliberare națională din aceste țări să fie încununată de victorie. S-au dezvoltat puternic relațiile țării noastre cu țările Americii Latine care se ridică cu tot mai multă hotărîre pentru preluarea bogățiilor naționale în propriile mîini, pentru dezvoltarea economico-socială independentă.

Doresc să menționez, totodată, extinderea relațiilor țării noastre cu un număr tot mai mare de state din Asia.

Ținînd seama că toate sau aproape toate țările care au pășit pe calea dezvoltării de sine stătătoare, independente, care au acționat și acționează pentru preluarea bogățiilor naționale în propriile mîini, sînt țări în curs de dezvoltare, unele din ele chiar slab dezvoltate, o importanță deosebită are problema găsirii căilor pentru lichidarea subdezvoltării, pentru asigurarea unui progres economico-social cît mai rapid al acestor state. Fiind ea însăși țară în curs de dezvoltare, România înțelege bine

preocupările acestor state; știm că realizarea progresului economico-social cere eforturi mari din partea fiecărui stat pentru folosirea cît mai eficientă a potențialului uman și material de care dispune. Totodată, aceasta presupune dezvoltarea largă a colaborării și întrajutorării active între aceste țări. În același timp, este necesar să se extindă colaborarea internațională și cu alte state. În primul rînd, apreciem că ar avea o mare importanță cooperarea multilaterală cu țările socialiste, care le pot acorda un sprijin puternic pentru lichidarea stării lor de înapoiere. În același timp, aceste țări au nevoie să-și lărgească colaborarea cu toate celelalte state ale lumii, inclusiv cu țările capitaliste dezvoltate. Ceea ce se cere este ca la baza colaborării economice și tehnico-științifice să fie așezate principiile respectului independenței, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, ca relațiile de colaborare sau ajutor să nu fie legate de nici un fel de condiție politică, ci să contribuie la crearea unei industrii și agriculturi puternice, independente, în fiecare țară.

În ce o privește, România va extinde și în viitor relațiile cu toate țările care au pășit pe calea dezvoltării independente, pe baza acestor principii, făcînd totul ca legăturile de cooperare cu acestea să corespundă avantajului reciproc, să asigure progresul general al fiecărei țări, ridicarea bunăstării materiale și spirituale a fiecărui popor.

În relațiile multilaterale pe care le avem cu țările care au pășit pe calea dezvoltării independente am putut să ne întărim și mai mult convingerea că realizarea unui progres rapid pe calea ridicării economico-sociale impune, ca o legitate obiectivă, unirea tuturor forțelor naționale. De altfel, desfășurarea evenimentelor din ultimii ani într-un șir de țări din America Latină, Asia și Africa demonstrează că tocmai acolo unde s-a realizat o cola-

borare largă între toate forțele progresiste naționale, inclusiv cu forțele militare, s-au putut obține succese importante în lupta împotriva dominației străine, pentru preluarea în propriile mîini a bogățiilor naționale, s-a deschis drumul dezvoltării independente. Așa cum am spus și în alte împrejurări, considerăm că realizarea acestei colaborări trebuie să ducă la unirea eforturilor fiecărui popor, a tuturor forțelor politice în cadrul cărora trebuie incluse și partidele comuniste, comuniștii, care constituie o forță importantă a luptei antiimperialiste, împotriva colonialismului, pentru dezvoltarea independentă, suverană a fiecărei țări. *(Vii aplauze)*.

3. Colaborarea cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială, contribuția României la înfăptuirea securității europene

Acționînd în spiritul principiilor coexistenței pașnice, România a dezvoltat relații multilaterale cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială. Aș dori să menționez în acest cadru relațiile bune existente între România și Franța, Italia, Grecia, Turcia, Republica Federală a Germaniei, Anglia, Austria, Finlanda, Belgia, țările scandinave și alte țări. Desfășurarea vieții politice din Europa în ultimii ani a confirmat pe deplin justețea politicii României de dezvoltare a colaborării cu toate statele europene, a demonstrat că există premisele instaurării unor relații interstatale noi pe continent, înfăptuirii securității europene. În acest context, în cadrul dezvoltării relațiilor cu statele europene, aș dori să menționez stabilirea relațiilor diplomatice dintre România și Republica Federală a Germaniei în 1967, act care a exercitat o influență favorabilă atît asupra raporturilor dintre cele

două state, cît și asupra vieții politice pe întregul continent în direcția destinderii, a dezvoltării unei colaborări active. O importanță deosebită în viața continentului au avut, de asemenea, încheierea și ratificarea tratatelor dintre Uniunea Sovietică și Republica Federală a Germaniei, dintre Republica Populară Polonă și Republica Federală a Germaniei, precum și Acordul între cele patru puteri asupra situației din Berlinul occidental. Apreciem, de asemenea, însemnătatea acordurilor intervenite între Republica Democrată Germană și Republica Federală a Germaniei, precum și tratativele în curs, care sperăm să se încheie cu rezultate pozitive, ducînd la normalizarea, pe baza dreptului internațional, a relațiilor dintre cele două state germane. Ne pronunțăm în continuare cu toată fermitatea pentru recunoașterea Republicii Democrate Germane de către toate statele, pentru admiterea celor două state germane în Organizația Națiunilor Unite și în celelalte organisme internaționale. Aceasta ar corespunde atît intereselor celor două state germane cît și destinderii în Europa, securității pe continentul nostru, destinderii și colaborării internaționale.

Considerăm că există toate condițiile pentru a se trece, în toamna acestui an, la pregătirea conferinței general-europene, cu participarea tuturor statelor interesate. Vorbind de securitatea europeană, este necesar să acționăm cu fermitate pentru precizarea principiilor și normelor de bază ale relațiilor dintre țările europene.

Desigur, în primul rînd, este necesar ca țările europene să realizeze o înțelegere deplină cu privire la egalitatea în drepturi între toate statele, la respectul independenței și suveranității fiecărei națiuni, la neamestecul în treburile interne, la avantajul reciproc. Totodată, este necesar să se ajungă la un angajament solemn de respectare de către fiecare stat, în raporturile cu celelalte state, a acestor principii, prevăzîndu-se că nimic nu

poate justifica încălcarea lor. De asemenea, se impune adoptarea unui acord comun, sub forma juridică corespunzătoare, prin care fiecare stat să se angajeze că renunță la amenințare sau la folosirea forței în relațiile cu celelalte state, în soluționarea problemelor divergente existente sau care s-ar putea ivi. În cadrul acestor angajamente ar trebui să se prevadă expres că orice încălcare, din partea oricărui stat, a acestor norme înseamnă violarea dreptului popoarelor la independență, a Cartei Națiunilor Unite, un atentat la cauza colaborării și păcii în lume. *(Vii aplauze).*

De asemenea, securitatea europeană trebuie să ducă la intensificarea schimburilor economice, tehnico-științifice — fără nici o discriminare. Țările europene ar trebui să-și ia angajamentul reciproc de a înlătura barierele care se mai ridică astăzi în dezvoltarea largă a schimburilor și cooperării în producție. O importanță deosebită ar avea stabilirea, de comun acord, a modalităților pentru amplificarea schimburilor de informații și a schimburilor culturale, cunoscînd că cultura constituie un factor important de apropiere și dezvoltare a colaborării între popoare. Desigur, în acest cadru ar trebui să se ajungă la o înțelegere comună de eliminare a oricăror forme de propagare a rasismului, pentru interzicerea ațîțării și învrăjbirii unui popor împotriva altuia, a propagandei împotriva păcii și umanității. Securitatea europeană va trebui să deschidă calea pentru o largă circulație a valorilor materiale și spirituale, a cuceririlor științei moderne, a rezultatelor cunoașterii contemporane, cît și pentru un schimb mai intens în domeniul sportului și turismului.

Constituirea unui organism permanent de colaborare al țărilor europene ar avea o mare însemnătate pentru realizarea unor relații noi între toate statele conti-

nentului, pentru extinderea continuă a colaborării dintre ele în toate domeniile vieții politice și sociale.

În cadrul preocupărilor pentru securitatea europeană este necesar să se găsească căile pentru adoptarea unor măsuri de dezangajare militară, de reducere și retragere a trupelor aflate pe teritoriile altor state și a bazelor militare străine, inclusiv de reducere a trupelor naționale ; este, de asemenea, necesar să se acționeze pentru a se crea condiții corespunzătoare ca, pe măsura dezvoltării încrederii și colaborării între popoare, să se treacă la lichidarea blocurilor militare opuse.

Precizarea amănunțită a unor asemenea norme ar deschide calea înfăptuirii unor relații noi pe continentul nostru, întăririi securității europene, care ar exercita o influență puternică, deosebit de favorabilă, asupra întregii vieți internaționale.

Vorbind de securitatea europeană, trebuie să avem permanent în vedere că ea nu este îndreptată împotriva nici unui stat. Dimpotrivă, aceasta corespunde pe deplin intereselor tuturor țărilor, mai cu seamă țărilor vecine Europei, direct interesate ca pe acest continent să se instaureze o pace trainică, relații de colaborare de tip nou, ale căror principii să fie promovate și în raporturile țărilor europene cu alte state.

Pornind de la aceste considerente cu privire la securitatea europeană, România va participa activ atît la lucrările pregătitoare, cît și la conferința propriu-zisă, va intensifica schimburile și colaborarea cu toate țările europene, considerînd că pe acest drum se va putea ajunge la înfăptuirea securității pe continentul nostru.

Referindu-ne la securitatea europeană, nu putem să nu subliniem necesitatea realizării unei colaborări trainice între statele balcanice. În această direcție considerăm că este timpul să se treacă de la declarații generale la acțiuni concrete. De altfel, o serie de rezultate au și fost ob-

ținute în acest sens. Există o serie de organisme și de activități cultural-sportive și științifice între țările balcanice care dau rezultate bune. Considerăm că ar fi deosebit de util dacă s-ar trece la realizarea unei colaborări mai strînse pe plan economic, constituindu-se, în acest scop, un organism care să contribuie la impulsionarea schimburilor și la organizarea cooperării în producție.

De asemenea, am considera util să se treacă la pregătirea unei întîlniri între reprezentanții țărilor balcanice, care să discute problema transformării Balcanilor într-o zonă fără arme atomice, fără baze militare, care să ducă la realizarea unei înțelegeri sub forma unor declarații sau acorduri cu privire la bazele colaborării economice, politice și cultural-științifice între țările din Balcani. Realizarea unei asemenea colaborări în Balcani corespunde pe deplin intereselor securității europene, cauzei colaborării și păcii în general.

Stimați tovarăși,

În spiritul principiilor coexistenței pașnice, România dezvoltă relațiile și cu statele de pe alte continente; doresc să menționez în acest cadru progresul înregistrat în relațiile dintre România și Iran, Australia, Noua Zeelandă, dezvoltarea ascendentă a relațiilor dintre țara noastră și India și Pakistan. Folosesc acest prilej pentru a exprima satisfacția noastră față de înțelegerile realizate recent între India și Pakistan în vederea dezvoltării unei colaborări active între aceste două țări; aceasta corespunde intereselor celor două popoare, cauzei întăririi păcii pe subcontinent și în întreaga lume. De asemenea, doresc să menționez recunoașterea de către țara noastră a Bangladesh-ului, stabilirea relațiilor dintre România și acest stat nou. În poziția sa, România a pornit de la recunoașterea realităților, de la necesitatea dezvoltării

relațiilor cu toate statele ce se pronunță pentru o politică independentă, pentru colaborare și prietenie. S-au extins și există condiții pentru amplificarea relațiilor economice, tehnico-științifice și în alte domenii dintre România și Japonia. Doresc, de asemenea, să menționez dezvoltarea relațiilor dintre România și Canada.

Constatăm cu satisfacție că în ultimii ani relațiile dintre România și Statele Unite au cunoscut o dezvoltare continuă. În această privință, momente de importanță deosebită au fost vizita președintelui Nixon în 1969 în România și vizita mea în Statele Unite în 1970. După cum se știe, prezența la București a președintelui Nixon a marcat prima vizită a unui președinte al Statelor Unite ale Americii în România, ca de altfel în țările socialiste în general ; prin aceasta se poate spune că ea a reprezentat un moment de importanță istorică atît în relațiile dintre țările noastre, cît și în viața internațională. *(Vii aplauze).* Recenta vizită a secretarului de stat, William Rogers, va contribui, de asemenea, la dezvoltarea în continuare a relațiilor dintre țările noastre.

La baza tuturor relațiilor sale internaționale, România așază principiile deplinei egalități în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, renunțarea la forță și la amenințarea cu forța în soluționarea problemelor litigioase dintre state. Constatăm cu deosebită satisfacție că aceste principii se afirmă tot mai puternic pe arena mondială, capătă o recunoaștere tot mai mare ca singurele în stare să asigure dezvoltarea pe baze noi a relațiilor internaționale, instaurarea unei păci trainice în lume.

După cum se poate constata din cele menționate pînă acum, în anii care au trecut de la Congresul al X-lea, partidul și guvernul țării noastre au desfășurat o susținută activitate internațională, aducîndu-și o contribuție

tot mai activă la imprimarea cursului colaborării și destinderii pe plan mondial. Politica de pace și prietenie promovată de România socialistă se bucură de aprecierea unui număr tot mai mare de state, a adus poporului român noi și noi prieteni pe toate meridianele. (*Aplauze puternice, prelungite*). Dorim să asigurăm Conferința Națională a partidului, întregul popor, toate națiunile că România socialistă va continua și în viitor cu consecvență această politică ce corespunde atît aspirațiilor poporului român de a-și consacra eforturile făuririi unei vieți fericite, cît și cauzei generale a prieteniei și colaborării între popoare, a păcii în întreaga lume. (*Aplauze puternice, prelungite*).

4. Schimbări în raportul de forțe și importante mutații social-politice pe arena mondială ; concluziile ce se impun pentru promovarea unei politici de egalitate în drepturi între state, de colaborare și destindere, de pace în lume

Dragi tovarăși,

România a desfășurat activitatea internațională la care m-am referit în împrejurările producerii unor mari schimbări în raportul de forțe pe plan mondial, a unor importante mutații social-politice care exercită de pe acum o puternică influență asupra dezvoltării contemporane și care se va accentua tot mai mult în viitor. Am în vedere, în primul rînd, faptul că în ultimii ani s-a evidențiat tot mai pregnant forța țărilor socialiste, ca rezultat al progreselor obținute în dezvoltarea lor economică, științifică, socială. Pe prim plan se află, desigur, Uniunea Sovietică, care a obținut rezultate remar-

cabile în multe domenii de activitate, constituind o uriașă forță a lumii contemporane. Totodată, este necesar să menționăm afirmarea tot mai puternică a Republicii Populare Chineze, care, în urma rezultatelor obținute pe calea dezvoltării economico-sociale, se manifestă tot mai evident ca o mare forță internațională. În același timp, trebuie remarcat că și celelalte țări socialiste înregistrează succese însemnate pe linia progresului economico-social, participînd tot mai activ la viața internațională, dezvoltă largi relații de cooperare cu toate statele lumii, contribuie la creșterea forței și prestigiului socialismului în lume. Tocmai rezultatele obținute de fiecare țară socialistă în dezvoltarea internă, participarea tot mai activă a fiecăreia la viața internațională fac să crească forța socialismului, autoritatea și influența sa pe plan mondial.

Vorbind de transformările care s-au produs și sînt în curs de accentuare, am în vedere, de asemenea, faptul că în lumea capitalistă au apărut noi centre economice și politice care exercită o influență puternică asupra vieții internaționale. Mă refer, în primul rînd, la ponderea tot mai importantă a Pieței comune și, în acest cadru, la faptul că Republica Federală a Germaniei ocupă un loc însemnat în rîndul țărilor capitaliste dezvoltate, plasîndu-se în producția de bunuri materiale în ansamblu pe locul trei dar, în multe domenii, ocupînd locul doi și chiar locul întîi. O altă forță economică și politică ce s-a ridicat și s-a manifestat cu putere în ultimii ani este Japonia, care a devenit unul din concurenții de seamă ai Statelor Unite ale Americii.

Aceste mutații au determinat manifestarea deschisă a unor contradicții între Statele Unite și noile forțe, au contribuit la diminuarea caracterului de monopol al rolului jucat de Statele Unite ale Americii în lumea capitalistă, Statele Unite fiind nevoite să împartă poziția

lor conducătoare cu alte forțe. De altfel, criza monetară care a izbucnit în 1971 se poate spune că reprezintă o expresie a acestei noi situații, a contradicțiilor dintre grupările la care m-am referit. Ținînd seama de particularitățile etapei actuale de dezvoltare, putem aprecia că aceste fenomene constituie un factor pozitiv pentru promovarea unei politici de destindere și colaborare între state.

În același timp, transformările la care m-am referit au dus la afirmarea tot mai puternică a unor noi forțe în viața politică internațională. În această ordine de idei trebuie menționat, în primul rînd, rolul sporit pe care îl joacă clasa muncitoare, masele populare în general, în eforturile pentru imprimarea unui curs nou în viața internațională, împotriva politicii de forță și dictat, pentru colaborare și destindere, pentru crearea premiselor dezvoltării ascendente a forțelor progresului social. Așa cum am mai menționat, un rol important au noile state care s-au format după cel de-al doilea război mondial și care duc o politică independentă tot mai activă, participă la promovarea unei politici de egalitate și respect între popoare. O activitate tot mai susținută desfășoară țările mici și mijlocii care, deși au orînduiri sociale diferite — ca și țările mari de altfel — sînt interesate în mod vital într-o politică de colaborare, de renunțare la forță și dictat, în triumful relațiilor noi bazate pe egalitate și avantaj reciproc.

Toate aceste schimbări și mutații care s-au produs și se accentuează pe plan mondial atestă cu tărie faptul că aria de manifestare a vechii politici imperialiste de forță și dictat s-a redus și se reduce tot mai mult ; se deschid noi perspective pentru înfăptuirea unei politici și a unor relații noi între state, iese tot mai puternic în evidență posibilitatea de a se evita un nou război mon-

dial, de a se asigura o pace trainică în lume. *(Vii aplauze).*

Pornind de la această analiză principială, marxist-leninistă a vieții internaționale, de la aceste concluzii cu privire la procesele care au loc în lume, este necesar să înțelegem că marile probleme care preocupă astăzi omenirea nu pot fi soluționate decît cu participarea activă a tuturor statelor. În viitor această tendință se va accentua tot mai mult. Se poate spune că deceniul al 8-lea al secolului nostru va marca noi și importante schimbări în favoarea forțelor progresiste, în interesul cauzei colaborării și păcii, va fi deceniul în care va fi lichidat pentru totdeauna monopolul imperialist în viața internațională. *(Aplauze puternice).*

Se evidențiază tot mai clar că locul politicii de forță și dictat trebuie să-l ia politica tratativelor și contactelor, soluționarea problemelor în interesul tuturor popoarelor, al cauzei cooperării internaționale. În acest spirit apreciază partidul nostru vizita președintelui Nixon la Pekin și convorbirile avute cu președintele Mao Tzedun și premierul Ciu En-lai. Efectuarea acestei vizite constituie un moment de importanță istorică, atestînd tocmai noile stări de lucruri create în viața internațională. Apreciem că rezultatele acestei vizite, deși limitate, deschid noi perspective pentru normalizarea relațiilor dintre cele două țări, iar înfăptuirea în viață a celor convenite va exercita o influență tot mai importantă asupra situației internaționale. Apreciem, de asemenea, ca avînd o însemnătate istorică vizita președintelui Nixon la Moscova, convorbirile cu secretarul general al C.C. al P.C.U.S., Leonid Brejnev, cu președintele Prezidiului Sovietului Suprem, Nicolai Podgornîi, și cu premierul Alexei Kosîghin. Acordurile realizate cu acest prilej, unele ca urmare a unor tratative îndelungate, duse timp de mai mulți ani de zile, au o în-

semnătate deosebită pentru relațiile dintre cele două state, deschid noi posibilități pentru dezvoltarea colaborării lor ; fără îndoială că realizarea în viață a prevederilor acestor înțelegeri va exercita o puternică influență asupra desfășurării vieții internaționale.

Avem în vedere că este vorba de trei mari puteri între care există, desigur, deosebiri esențiale de orînduire socială, dar care, în spiritul coexistenței pașnice, pot aduce un aport deosebit la cursul destinderii în lume. Ne exprimăm speranța că viața va confirma importanța acestor două evenimente pe arena mondială pentru intensificarea destinderii și colaborării între toate statele planetei noastre pe baza deplinei egalități între ele. (*Vii aplauze*).

Stimați tovarăși,

Dacă privim evenimentele produse în ultimii doi ani și, mai cu seamă la sfîrșitul anului 1971 și în prima jumătate a anului 1972, putem afirma că această perioadă pune în evidență în mod pregnant marile prefaceri ce se produc în lumea contemporană. Toate schimbările care au loc demonstrează necesitatea de a continua cu fermitate calea tratativelor și contactelor, ca singura alternativă a unei politici de forță și dictat care ar putea duce la noi războaie, cu urmări incalculabile pentru civilizație. Acționîndu-se în această direcție, este necesar să se asigure afirmarea și respectarea deplină a noilor principii și relații între toate statele lumii, să se respecte dreptul fiecărei națiuni de a-și organiza viața, de a se dezvolta din punct de vedere economic și social corespunzător intereselor sale, fără nici un amestec din afară.

Desigur, relevînd procesele pozitive, ar fi foarte periculos să ne lăsăm pradă iluziei că problemele majore ce confruntă omenirea de astăzi au fost sau sînt pe

cale de a fi definitiv soluționate. Ceea ce s-a realizat, cursul nou înregistrat în viața internațională reprezintă o premisă favorabilă pe calea înfăptuirii aspirațiilor tuturor popoarelor. Nu trebuie să uităm însă că în lume continuă să existe încă multe probleme arzătoare, spinoase, care se cer grabnic soluționate. Nu putem pierde din vedere că mai există forțe care se opun cursului spre destindere, apropierii și colaborării între state. Tocmai de aceea, popoarele, forțele înaintate de pretutindeni trebuie să continue lupta, cu neabătută fermitate, principialitate și consecvență pentru abolirea definitivă a politicii imperialiste de dominație și dictat, pentru făurirea unei lumi a egalității depline între națiuni, a colaborării și păcii în lume.

Trăgîndu-se concluziile corespunzătoare din schimbările care au avut loc, din noul raport de forțe pe plan mondial, este necesar să se asigure participarea tuturor statelor la soluționarea marilor probleme internaționale. Viața a demonstrat că astăzi nici o problemă nu se poate rezolva decît cu participarea tuturor națiunilor interesate. De aici și necesitatea ca țările care au pășit pe calea dezvoltării independente, statele mici și mijlocii să acționeze și mai unite pentru a putea exercita un rol sporit în viața internațională.

Este necesar să se ajungă la o înțelegere deplină, între toate statele, cu privire la faptul că nici o problemă care interesează un stat sau altul nu poate fi soluționată decît cu participarea și ținînd seama de interesele tuturor celor în cauză. Să se statueze că orice încălcare a principiilor de egalitate, orice amestec în treburile interne ale altor state, și îndeosebi a țărilor mici și mijlocii, vor fi considerate drept acte îndreptate împotriva păcii și umanității. Să se recunoască dreptul sacru al tuturor țărilor la libertate și suveranitate, dreptul lor legitim de a se apăra cu toate mijloacele, inclusiv cele militare,

împotriva oricăror încălcări ale acestui drept. (*Aplauze puternice*). Toate țările, și, în primul rînd, țările mari, să declare că vor renunța la forță și la amenințarea cu forța împotriva altor state, inclusiv la folosirea armelor nucleare și a rachetelor. Adoptarea în comun sau separat a unor asemenea declarații ar trebui să constituie criteriul de atașament pentru principiile egalității în drepturi, pentru cauza colaborării între state și instaurării păcii în lume. (*Vii aplauze*).

5. Rolul O.N.U. în promovarea normelor dreptului internațional în relațiile dintre state

Schimbările care se produc în viața internațională fac să crească tot mai mult rolul Organizației Națiunilor Unite și al altor organisme internaționale ca factori de stimulare a colaborării între state, de elaborare a normelor care să guverneze relațiile dintre țări și de asigurare a înfăptuirii în viață a acestor norme. Pornind de la aceste considerente și avînd în vedere că de la înființare, cînd cuprindea 51 de state, Organizația Națiunilor Unite a ajuns să reunească 132 de state ale lumii, este necesar să se aducă îmbunătățiri activității organismelor O.N.U. Se impune, astfel, o reprezentare mai judicioasă în organismele O.N.U. a tuturor statelor, pentru a se oglindi mai bine noile realități din lume în însăși structura organizației și a se asigura ca aceste organisme să-și îndeplinească în condiții mai bune rolul. Este necesar, de asemenea, ca O.N.U. să fie mai activă și să nu permită sub nici un motiv încălcarea suveranității unui stat membru al său de către alte state. Orice asemenea act trebuie să fie considerat incompatibil cu apartenența la O.N.U. și să atragă după sine condam-

narea publică și măsuri corespunzătoare. Este necesar ca și în diferitele organisme regionale și de specialitate ale O.N.U. să se asigure principiul universalității, participarea largă a tuturor statelor la adoptarea hotăririlor, elaborarea unor hotăriri care să aibă în vedere asigurarea unui sprijin mai intens pentru țările slab dezvoltate sau în curs de dezvoltare. Numai astfel Organizația Națiunilor Unite și organismele sale își vor putea îndeplini în mod eficient rolul important pe care îl au în viața națiunilor lumii, vor putea contribui activ la lichidarea cauzelor unor conflicte și stări de încordare, la crearea premiselor pentru o colaborare trainică și o pace îndelungată pe planeta noastră. (*Aplauze puternice*).

6. Stingerea actualelor focare de război, o necesitate imperioasă a vieții internaționale

Vorbind de toate acestea, nu putem da uitării faptul că în lume mai continuă să ardă flăcările războiului, că încă mulți bărbați și femei, bătrîni și tineri, copii cad zilnic pradă armelor ucigătoare. De aceea, preocupîndu-ne de instaurarea unor relații noi în lume, trebuie să ridicăm puternic glasul pentru a se pune capăt neîntîrziat războaielor și conflictelor militare dintre state. România se pronunță pentru încetarea de îndată a războiului dus de Statele Unite în Vietnam, pentru retragerea totală a trupelor americane, încetarea bombardamentelor și celorlalte acțiuni militare, astfel ca poporul vietnamez și celelalte popoare din Indochina să-și soluționeze problemele fără nici un amestec din afară. (*Aplauze puternice*).

O semnificație profundă, aș putea spune cu caracter istoric, a luptei poporului vietnamez este demonstrarea faptului că nici o forță din lume nu poate înfrînge rezistența, nu poate îngenunchea un popor hotărît să facă orice sacrificiu pentru apărarea ființei sale naționale, a libertății și demnității lui. Războiul eroic, îndelungat, dus împotriva intervenției imperialiste conferă poporului vietnamez merite uriașe în fața tuturor popoarelor și națiunilor lumii care luptă pentru libertate și neatîrnare ; nu trebuie să uităm că sîngele poporului vietnamez a curs nu numai pentru apărarea patriei sale în fața agresiunii imperialiste, ci și pentru dreptul tuturor popoarelor la o viață liberă și suverană, la dezvoltarea de sine stătătoare. *(Vii aplauze).* Folosesc acest prilej pentru a exprima încă o dată solidaritatea și sprijinul fierbinte, profund internaționalist, al poporului și partidului nostru cu bravul popor vietnamez, hotărîrea noastră de a-i acorda și în viitor întregul ajutor pînă la victoria finală. Sîntem ferm încredințați că lupta dreaptă a poporului vietnamez va fi încununată de succes. *(Vii și puternice aplauze).*

Vizita pe care recent a făcut-o în țara noastră prințul Norodom Sianuk, șeful statului cambodgian, este, de asemenea, o expresie a solidarității cu lupta poporului khmer pentru eliberarea sa națională, pentru o viață liberă și independentă. Exprimăm solidaritatea noastră deplină cu lupta popoarelor cambodgian și laoțian pentru dreptul de a hotărî singure calea dezvoltării lor independente. Ne pronunțăm ca toate popoarele din Peninsula Indochineză să fie lăsate să decidă singure asupra căilor de dezvoltare, corespunzător voinței și intereselor lor supreme. Considerăm că aceste popoare vor fi în stare să găsească căile înțelegerii între toate forțele interesate într-o dezvoltare independentă a țărilor respective. Ne exprimăm speranța că tratativele de la Paris

vor duce în cel mai scurt timp la o soluție politică, ceea ce ar corespunde pe deplin atît intereselor popoarelor implicate în conflict, cît și cauzei colaborării și păcii în întreaga lume. *(Vii aplauze).*

În ce privește Orientul Mijlociu, ne pronunțăm în mod consecvent pentru o soluție politică, pe baza rezoluției Consiliului de Securitate din noiembrie 1967, pentru retragerea trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate. Dorim să reafirmăm deschis că nimeni nu poate avea pretenții teritoriale asupra altor state sub motiv că aceasta ar corespunde securității și suveranității sale. Securitatea și suveranitatea unui stat nu se pot asigura prin cuceriri teritoriale, ci numai printr-o politică de prietenie și pace cu toate țările vecine. În acest spirit, considerăm că soluționarea politică a conflictului din Orientul Apropiat trebuie să ducă la asigurarea și întărirea securității și suveranității fiecărui stat. În același timp, este necesar să se acționeze pentru a se asigura soluționarea problemei populației palestinene corespunzător intereselor ei naționale, asigurîndu-i-se condiții pentru o dezvoltare de sine stătătoare.

Referindu-mă la importanța tot mai mare a tratativelor și contactelor între state, aș dori să menționez înalta apreciere pe care partidul și guvernul țării noastre o dau inițiativei politice a Partidului Muncii din Coreea și guvernului Republicii Populare Democrate Coreene, în frunte cu tovarășul Kim Ir Sen, în problemele reunificării pașnice a Coreei. Datorită acestei politici de unificare pașnică a Coreei a fost posibilă realizarea înțelegerilor cunoscute, care deschid calea spre intensificarea relațiilor dintre cele două părți ale Coreei, nord și sud, pentru reunificarea pașnică și dezvoltarea unitară a națiunii coreene. Aceasta constituie încă o dovadă că în actuala etapă istorică calea tratativelor și contactelor corespunde pe deplin intereselor națiunilor, fiecărei

națiuni în parte și că ea trebuie promovată cu consecvență în soluționarea tuturor problemelor litigioase.

Este timpul să facem să înceteze pentru totdeauna glasul armelor, să instaurăm o pace trainică între toate națiunile, să asigurăm ca popoarele să-și consacre întregul potențial material și uman dezvoltării economico-sociale, soluționării unor probleme de importanță vitală pentru viitorul lor și al întregii omeniri, inclusiv — așa cum o dovedește experiența Coreei — a celor privind realizarea unității naționale.

7. Dezarmarea generală și, în primul rînd, nucleară — deziderat vital al întregii omeniri

Pornind de la cerințele vitale ale tuturor popoarelor, România acordă o importanță deosebită problemei dezarmării generale și în primul rînd a dezarmării nucleare. Este cunoscut că cheltuielile militare au atins cifra astronomică de peste 200 de miliarde de dolari anual. Aceasta apasă greu asupra tuturor popoarelor, se resimte tot mai puternic în nivelul lor de trai material și spiritual. Este timpul să se treacă de la vorbe la fapte. Să se oprească cursa înarmărilor, trecîndu-se la înghețarea bugetelor militare, stabilindu-se un program concret de reducere treptată a acestora, începînd, desigur, cu reducerea bugetelor țărilor mari. Să se elaboreze un program concret pentru oprirea producerii de armament și îndeosebi a armamentului nuclear, a armelor chimice și bacteriologice și a altor mijloace de exterminare în masă. Să se prevadă măsuri practice de trecere la lichidarea treptată a acestor arme sub control internațional. Se impune să se adopte măsuri concrete pentru

lichidarea bazelor militare și retragerea trupelor străine de pe teritoriile altor state. Să se elaboreze măsuri pentru trecerea treptată la reducerea trupelor naționale înseși. Trebuie, de asemenea, să se aibă în vedere crearea condițiilor pentru desființarea blocurilor militare. Toate aceste măsuri trebuie urmate de acțiuni concrete împotriva propagandei de război, a învrăjbirii între state, împotriva rasismului și a oricăror altor forme de propagandă împotriva păcii. Să se prevadă intensificarea contactelor și schimburilor de tot felul între națiuni și popoare, în scopul înfăptuirii dezarmării generale și totale. Desigur, realizarea unor măsuri concrete în această direcție cere îndrăzneală, spirit de răspundere față de propriile popoare, față de întreaga omenire. Apreciem că a sosit timpul ca oamenii politici, partidele politice, guvernele, conducătorii de state să-și asume răspunderea în fața propriilor popoare, în fața tuturor națiunilor lumii și să acționeze în concordanță cu năzuințele și interesele acestora. *(Aplauze puternice).*

Ne pronunțăm pentru organizarea unei conferințe generale a dezarmării, cu participarea tuturor popoarelor lumii, pentru îmbunătățirea și lărgirea activității Comitetului de dezarmare de la Geneva, care să primească sarcina de a trece la elaborarea unor programe concrete care să fie prezentate în fața întregii omeniri. Apreciem că este necesar ca activitatea Comitetului de dezarmare de la Geneva să fie democratizată, să fie supusă unui control public efectiv, ca pozițiile fiecărei țări să fie făcute cunoscute opiniei publice internaționale. *(Vii aplauze).*

Înfăptuirea dezarmării generale și totale și, în primul rînd, a dezarmării nucleare constituie astăzi deziderauul principal al tuturor popoarelor lumii. De aceea, este necesară intensificarea activității politice a tuturor forțelor progresiste, antiimperialiste. Popoarele trebuie să-și

ridice glasul cu toată puterea ; de felul în care fiecare popor va participa la lupta pentru înfăptuirea acestui deziderat primordial depinde succesul luptei. Dezarmarea generală şi, în primul rînd, cea nucleară trebuie să fie rodul participării active a tuturor statelor, a tuturor popoarelor lumii.

Partidul Comunist Român, guvernul, întregul popor român vor face totul pentru a-şi aduce contribuţia activă la înfăptuirea acestui ţel vital al întregii omeniri. Vom acţiona cu şi mai multă fermitate pentru dezvoltarea colaborării internaţionale, considerînd că există astăzi premisele pentru înfăptuirea unei politici noi, care să corespundă intereselor tuturor naţiunilor lumii. (*Aplauze puternice*).

8. Politica P.C.R. de întărire a solidarităţii internaţionaliste cu partidele comuniste şi muncitoreşti, cu forţele democratice, antiimperialiste, progresiste din întreaga lume

Dragi tovarăşi,

După cum am mai menţionat, o influenţă tot mai importantă în determinarea marilor transformări din viaţa mondială contemporană o au clasa muncitoare, ţărănimea, intelectualitatea, femeile şi, în general, masele largi populare de pe toate continentele. Cu o putere şi o vigoare nemaiîntîlnite se afirmă tînăra generaţie, vital interesată în lupta pentru progres social, pentru o nouă politică de pace şi colaborare internaţională. În cazul acestor uriaşe mişcări populare se evidenţiază activitatea din ce în ce mai intensă a partidelor comuniste şi mun-

citorești, a altor forțe revoluționare, socialiste, a mișcării de eliberare națională, a organizațiilor și cercurilor democratice antiimperialiste. O caracteristică principală a mișcărilor de masă contemporane este tendința spre colaborare și unitate între diferitele partide și forțe politice, pe baza unor programe comune.

Partidul Comunist Român dă o înaltă apreciere luptei partidelor comuniste și muncitorești care, în multe țări, joacă un rol de seamă în viața politică națională. După cum se știe, unele din aceste partide sînt nevoite să-și desfășoare activitatea în condiții de teroare și ilegalitate, dar, cu toate acestea, ele își îndeplinesc cu cinste misiunea, militînd în rîndul celor mai înaintate forțe sociale. Trebuie să menționăm că tocmai partidele care pun pe primul plan dezvoltarea colaborării cu toate forțele revoluționare și democratice naționale, în lupta împotriva dominației străine, pentru apărarea intereselor naționale și pentru dezvoltarea independentă a țărilor respective au și cele mai bune rezultate, se bucură de un înalt prestigiu în rîndul popoarelor. Aș dori să menționez, în acest cadru, succesele înregistrate în Chile în colaborarea dintre comuniști, socialiști și alte forțe democratice, acordul realizat între comuniștii și socialiștii francezi asupra unui program comun, lărgirea colaborării dintre comuniștii, socialiștii și alte forțe democratice din Italia, succesele importante obținute de Partidul Comunist Spaniol în colaborare cu alte forțe socialiste, democratice și antifranchiste în lupta pentru o Spanie democratică și independentă.

Merită, de asemenea, subliniate rezultatele obținute de unele mișcări de eliberare națională din țările care au pornit pe calea dezvoltării independente.

Toate acestea demonstrează încă o dată faptul că, în epoca contemporană, calea pentru înfăptuirea transformărilor democratice, revoluționare, pentru dezvoltarea

independentă a popoarelor corespunzător intereselor lor vitale este colaborarea largă între toate forțele revoluționare, democratice, antiimperialiste.

Îndeplinindu-și cu consecvență rolul de detașament al marelui front revoluționar antiimperialist, Partidul Comunist Român își dezvoltă și întărește solidaritatea internațională cu toate partidele comuniste și forțele revoluționare, democratice, antiimperialiste de pretutindeni. În perioada de după Congresul al X-lea, partidul nostru a avut numeroase contacte, schimburi de păreri și de delegații, în diferite forme și la diferite niveluri, cu 86 de partide comuniste, cu 15 partide socialiste și social-democrate, cu 32 partide și organizații de guvernămînt din țările care au pășit pe calea dezvoltării independente, precum și cu mișcările de eliberare națională, cărora le acordăm un sprijin activ în lupta lor. De asemenea, au avut loc numeroase schimburi de delegații cu organizațiile sindicale, de femei, tineret, studenți și alte organizații din diferite țări ale lumii.

Toate aceste contacte, schimburi de experiență și de delegații constituie o expresie elocventă a politicii profund internaționaliste a partidului nostru; ele demonstrează că Partidul Comunist Român împletește în mod armonios îndeplinirea sarcinilor naționale cu activitatea internațională, cu participarea activă la lupta pentru progres social, împotriva imperialismului și neocolonialismului, pentru colaborare și progres social, pentru pace. (*Aplauze puternice*).

Cred că sînt în asentimentul tuturor delegaților la Conferință, al întregului partid și popor, să adresez salutul nostru de solidaritate și luptă tuturor partidelor comuniste și muncitorești, partidelor socialiste, mișcărilor de eliberare națională cu care dezvoltăm relații de colaborare tot mai strînsă, tuturor forțelor revoluționare, democratice, antiimperialiste, urîndu-le totodată succese și

mai mari în activitatea lor viitoare. *(Vii și puternice aplauze).*

Partidul nostru este hotărît să acționeze în continuare cu toată fermitatea pentru lărgirea colaborării și întărirea solidarității internaționale a mișcării comuniste și muncitorești, a frontului antiimperialist, considerînd că aceasta constituie o necesitate imperioasă a dezvoltării sociale contemporane. Mai mult ca oricînd este necesară colaborarea strînsă între comuniști și socialiști, cu toate deosebirile de păreri care există asupra unor probleme fundamentale. Experiența partidului nostru stă mărturie în această privință ; tocmai o asemenea colaborare a creat condițiile realizării cu succes a insurecției naționale antifasciste și înfăptuirii revoluției democrat-populare, a asigurat victoria revoluției populare, a garantat succesul în făurirea noii orînduiri socialiste. *(Aplauze).* De aceea, considerăm necesar să se depună noi și noi eforturi în direcția dezvoltării colaborării. În acest sens, apreciem că ar fi deosebit de important dacă Internaționala Socialistă ar lăsa partidelor componente libertatea deplină de a colabora cu partidele comuniste și cu alte forțe sociale înaintate, în conformitate cu interesele clasei muncitoare și ale fiecărui popor, ale cauzei progresului social în lume. *(Aplauze puternice).* Mai mult ca oricînd este necesară colaborarea internațională între toate partidele revoluționare, mișcările de eliberare, democratice și antiimperialiste.

Pornind de la cerințele vitale ale dezvoltării sociale contemporane, Partidul Comunist Român va acționa cu toată consecvența pentru intensificarea relațiilor de solidaritate internaționalistă cu toate partidele comuniste și muncitorești. În condițiile istorice de astăzi, pentru a se asigura întărirea unității și colaborării în mișcarea comunistă, este necesar să se pornească de la respectarea dreptului fiecărui partid de a-și elabora linia politică co-

respunzător condițiilor concrete în care își desfășoară activitatea. Viața a demonstrat pe deplin justețea aprecierilor din 1943 ale Internaționalei Comuniste care a hotărît să se autodizolve pe motiv că în condițiile puternicului avînt al luptei revoluționare, ale deosebirilor adînci dintre căile istorice de dezvoltare a diferitelor țări nu mai este posibilă existența unui centru unic conducător ; și că, fiecare partid, călăuzindu-se și aplicînd creator, la condițiile concrete ale țării respective, corespunzător fiecărei etape istorice, concepția materialismului dialectic și istoric, atotbiruitoarea învățătură marxist-leninistă, legitățile sociale universal valabile, poartă întreaga răspundere pentru elaborarea strategiei și tacticii revoluționare.

Pornind de la aceste considerente, este necesar să se acționeze cu fermitate pentru dezvoltarea colaborării între partide, pentru realizarea unei noi unități care să pornească de la concepția materialist-dialectică, de la principiile marxism-leninismului și care să se bazeze pe deplina egalitate între partide, pe respectul independenței fiecărui partid. În acest spirit se cere să se intensifice contactele și schimburile de păreri, să se dezvolte întrajutorarea tovărășească, partidele acordîndu-și sprijin reciproc în îndeplinirea sarcinilor izvorîte din hotărîrile organelor lor statutare. Totodată, trebuie să se pornească întotdeauna de la necesitatea realizării unei colaborări care să excludă orice amestec în treburile interne ale altor partide. Realizarea unei noi unități trebuie să se bazeze, în primul rînd, pe unitatea și forța fiecărui partid. De aceea, dezvoltînd colaborarea și întrajutorarea tovărășească, partidele trebuie să-și acorde sprijin reciproc în întărirea unității și forței lor organizatorice, a capacității de mobilizare a maselor largi populare.

Datorită condițiilor deosebite în care își desfășoară activitatea fiecare partid, pot apărea unele păreri diferite

sau chiar divergențe, dar aceasta nu trebuie să ducă la încordare și nici să dăuneze colaborării și solidarității dintre ele. Sarcina fiecărui partid este de a face totul pentru ca deosebirile de păreri și divergențele să nu se accentueze, să nu dăuneze unității, ci să se acționeze pe calea discuțiilor și tratativelor de la partid la partid, de la conducere la conducere, pentru clarificarea, diminuarea și înlăturarea acestora. Este necesar să se creeze condiții pentru un larg schimb de păreri asupra problemelor ideologice, asupra situației internaționale, asupra fenomenelor noi ale vieții sociale contemporane. În analizarea problemelor trebuie pornit de la faptul că nimeni nu deține și nu poate deține adevărul absolut, că toate partidele sînt egale și, călăuzindu-se după concepția filozofică comună, pot aduce o contribuție importantă la îmbogățirea teoriei și practicii revoluționare. Mai mult ca oricînd este necesară o abordare creatoare a realităților social-politice noi, studierea atentă a noilor fenomene. Datoria fiecărui partid este de a sprijini întotdeauna ceea ce este nou și se dezvoltă, de a acționa în mod conștient împotriva vechiului, a tot ceea ce este perimat și nu mai corespunde cerințelor vieții sociale. În abordarea problemelor teoretice și practice trebuie să pornim de la recunoașterea adevărului că legile generale ale dezvoltării sociale se aplică în mod diferit de la o țară la alta, de la o epocă la alta, că fiecare partid poartă răspunderea și are dreptul să stabilească de sine stătător căile înfăptuirii revoluției și construcției socialiste.

Este necesar să avem în vedere că astăzi noi forțe revoluționare se pronunță pentru dezvoltarea socialistă. Faptul că tot mai multe popoare doresc să pășească pe calea socialistă reprezintă, de asemenea, una din marile schimbări ale lumii contemporane, demonstrează că prestigiul socialismului crește tot mai mult, că popoarele înțeleg că numai astfel își pot asigura dezvoltarea econo-

mico-socială rapidă și independentă, bunăstarea și fericirea. Consider că nu acordăm suficientă atenție acestor fenomene de o importanță deosebită pentru dezvoltarea socială contemporană. Este necesar să se țină seama de situația creată, de opțiunea pentru calea socialismului a noi țări, și, ca atare, să se dezvolte cu acestea relații corespunzătoare de întrajutorare, în spiritul principiilor relațiilor noi dintre state. De ce oare trebuie să uităm că și în România, cînd a trecut pe calea socialismului, au existat încă multe clase exploatatoare, diferite forme de proprietate, și, cu toate acestea, ea s-a numărat printre țările care construiesc socialismul ? Consider necesar ca în viitor partidul nostru, Republica Socialistă România să țină seama în activitatea internațională de situația la care m-am referit și să colaboreze mai activ cu țările care se pronunță pentru socialism corespunzător condițiilor lor concrete. *(Aplauze puternice).*

Din analiza schimbărilor care au avut loc și se accentuează în lume trebuie să tragem concluzii corespunzătoare pentru activitatea viitoare. Să judecăm evenimentele în spiritul concepției științifice, materialist-dialectice și istorice, văzînd în această concepție o metodă de cercetare, de analiză a fenomenelor pentru înțelegerea realităților și elaborarea sarcinilor de viitor. Numai acționînd astfel poți fi cu adevărat revoluționar al epocii în care trăiești, numai astfel poți contribui atît la înțelegerea lumii, cît și la transformarea ei revoluționară. În aceasta constă, pînă la urmă, rolul unui partid revoluționar, al fiecărui comunist în parte.

Pornind de la aceste considerente, Partidul Comunist Român va dezvolta continuu relațiile cu partidele comuniste și muncitorești, cu partidele socialiste, social-democrate, cu partidele de guvernămînt din țările care au pășit pe calea dezvoltării independente, cu mișcările de eliberare națională de pretutindeni, cu partidele

democratice, cu toate forțele antiimperialiste. Trebuie să avem permanent în vedere că dacă ne pronunțăm pentru contacte largi internaționale cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială, cu atît mai mult este necesar să dezvoltăm relațiile cu toate partidele care, pînă la urmă, într-un fel sau altul, sînt chemate să înfăptuiască în țările respective politica de colaborare și de pace. Partidul nostru va face totul pentru a-și îndeplini rolul de detașament revoluționar, contribuind tot mai activ la transformarea lumii pe cale revoluționară, democratică. Acționînd astfel, ne vom îndeplini îndatorirea față de propriul nostru popor, față de clasa muncitoare și forțele democratice, antiimperialiste de pretutindeni, față de cauza socialismului, colaborării și păcii între popoare. (*Aplauze puternice*).

Dragi tovarăși,

Din raportul prezentat în fața Conferinței Naționale a partidului, în fața întregului popor se poate constata că în ultimii ani Comitetul Central, Consiliul de Stat și Consiliul de Miniștri au desfășurat o intensă activitate pentru înfăptuirea hotărîrilor Congresului al X-lea. Avem succese remarcabile în toate domeniile vieții economico-sociale, cît și în activitatea internațională. Propun Conferinței să aprobe activitatea Comitetului Central și a organelor de stat. (*Aplauze puternice, prelungite*).

Am prezentat, de asemenea, pe larg, direcțiile viitoare ale activității partidului și statului în vederea dezvoltării economico-sociale în ritm mai susținut a patriei noastre, ridicării continue a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor. În același timp, am înfățișat amplu principalele caracteristici ale vieții internaționale și hotărîrea partidului și guvernului de a participa tot

mai activ la viaţa internaţională, de a dezvolta colaborarea cu toate statele lumii, de a-şi aduce contribuţia activă la triumful politicii de egalitate între toate statele, la instaurarea unei colaborări largi între toate popoarele.

Sînt convins că Conferinţa Naţională va aproba în unanimitate direcţiile viitoare ale politicii noastre interne şi externe, ce corespund pe deplin hotărîrilor Congresului al X-lea, intereselor fundamentale ale României socialiste, cauzei socialismului, colaborării între popoare. (*Aplauze puternice, îndelungate*).

Realizarea cu succes a politicii interne şi externe va asigura ridicarea patriei noastre socialiste pe noi culmi de progres şi civilizaţie.

Întregul popor îşi are aţintite privirile spre Capitala patriei noastre, spre Conferinţa noastră Naţională. Oamenii muncii au speranţa, convingerea că Conferinţa va adopta măsurile corespunzătoare.

E toată ţara românească-n sărbătoare.
Poporul înalţă imn partidului iubit.
Sub steagul lui ne avîntăm spre soare
Să făurim un viitor mai fericit.

S-avem un singur ţel, o singură voinţă,
Nicicînd să nu ne plîngem că ni-e greu.
Prin munca tuturor, creăm o nouă viaţă ;
Să fii tot mai puternic, poporul meu erou !

(*Aplauze puternice*).

Duşmani de vor vroi să te sugrume
Cu viaţa noastră te vom apăra ;
Vom face totul să trăieşti în lume
Egală între popoare, ţara mea.

(*Aplauze puternice*).

Spre voi, aleși în sfatul comunist al țării,
Se îndreaptă nădejdea întregului popor ;
Gîndiți cutezător, spre largurile zării !
Să urce națiunea spre comunism, în zbor !

(Vii și puternice aplauze).

Sînt ferm convins că întregul partid, întregul popor vor înfăptui, ca și pînă acum, neabătut politica internă și externă a partidului elaborată de Congresul al X-lea, precum și hotărîrile Conferinței Naționale. Astfel vom parcurge încă o etapă importantă pe calea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate în România, pe calea progresului și civilizației. *(Vii aplauze).*

Trăiască Partidul Comunist Român, forța politică conducătoare a națiunii noastre socialiste ! *(Aplauze puternice ; urale ; se scandează „Ceaușescu — P.C.R.").*

Să trăiască, să se dezvolte și să înflorească continuu Republica Socialistă România ! *(Aplauze puternice, urale).*

Trăiască poporul român, toți cetățenii României socialiste, constructori ai socialismului ! *(Aplauze prelungite, urale).*

Trăiască unitatea țărilor socialiste, a mișcării comuniste și muncitorești, a tuturor forțelor democratice și antiimperialiste ! *(Aplauze puternice, urale).*

Trăiască cooperarea între popoare și pacea în lume ! *(Aplauze puternice, prelungite ; cei prezenți în sală ovaționează minute în șir pentru partid, pentru Comitetul său Central, pentru secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu).*

CUPRINS

Apărut — iulie 1972

Tiparul executat la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii",
Piața Scînteii nr. 1, București,
Republica Socialistă România

Lei 3,50

EDITURA POLITICĂ